

**T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MEKANSAL PLANLAMA VE TASARIMI ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**MEKANSAL TASARIM – SOYUT RESİM İLİŞKİSİ,
2 BOYUTTAN 3 BOYUTA: MAKÜ ÖĞRENCİ
ÇARŞISI ÖRNEĞİ**

Çiğdem ÇİÇEK OKUMUŞ

BURDUR, 2019

**T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MEKANSAL PLANLAMA VE TASARIM ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**MEKANSAL TASARIM – SOYUT RESİM İLİŞKİSİ,
2 BOYUTTAN 3 BOYUTA: MAKÜ ÖĞRENCİ
ÇARŞISI ÖRNEĞİ**

Çiğdem ÇİÇEK OKUMUŞ

Danışman: Prof. Dr. Latif Gürkan KAYA

BURDUR, 2019

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

Çiğdem ÇİÇEK OKUMUŞ tarafından Prof. Dr. Latif Gürkan KAYA yönetiminde hazırlanan “Mekansal Tasarım – Soyut Resim İlişkisi, 2 Boyuttan 3 Boyuta: MAKÜ Öğrenci Çarşısı Örneği” başlıklı tez tarafımızdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 18/06/2019

Prof. Dr. Latif Gürkan KAYA (Başkan)

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.....

Doç. Dr. Zuhale KAYNAKÇI ELİNÇ (Jüri Üyesi)

Akdeniz Üniversitesi

Doç. Dr. Cengiz YÜCEDAĞ (Jüri Üyesi)

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.....

ONAY

Bu Tez, Enstitü Yönetim Kurulu'nun _____ Tarih ve _____ Sayılı Kararı ile Kabul Edilmiştir.

(İmza)

Prof. Dr. Ayşe Gül MUTLU GÜLMEMİŞ

Müdür
Fen Bilimleri Enstitüsü

ETİK KURALLARA UYGUNLUK BEYANI

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uyarınca Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum **“Mekansal Tasarım – Soyut Resim İlişkisi, 2 Boyuttan 3 Boyuta: MAKÜ Öğrenci Çarşısı Örneği”** başlıklı bu tezin;

- Kendi çalışmam olduğunu,
- Sunduğum tüm sonuç, doküman, bilgi ve belgeleri bizzat ve bu tez çalışması kapsamında elde ettiğimi,
- Bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara atıf yaptığımı ve bunları kaynaklar listesinde usulüne uygun olarak verdiğimi,
- Kullandığım verilerde değişiklik yapmadığımı,
- Tez çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya diğer bir üniversitede başka bir tez çalışması içinde sunmadığımı,
- Bu tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda bilimsel etik kurallarına uygun olarak davrandığımı,

Bildirir, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul edeceğimi beyan ederim.

18/06/2019

Çiğdem ÇİÇEK OKUMUŞ

TEŞEKKÜR

Yüksek lisansa başlama sürecinde ve eğitimim boyunca yardımlarını ve desteklerini esirgemeyen, karşılaştığım zorlukları bilgi ve tecrübesi ile aşmamda yardımcı olan, aynı zamanda tez danışmalımı üstlenen değerli hocam Prof. Dr. Latif Gürkan Kaya'ya çok teşekkür ederim.

Lisans ve Yüksek lisans eğitimim boyunca her zaman yanımda olan, beni destekleyen değerli hocam Doç. Dr. Zuhal Kaynakçı Elinç'e, lisans eğitimini tamamladığım Akdeniz Üniversitesi İç Mimarlık bölümün saygıdeğer hocalarına ve tez çalışmamda desteklerini esirgemeyen MAKÜ Fen Bilimleri enstitüsü çalışanlarına ve öğretim üyelerine teşekkür ederim.

Görüşleri ve önerileriyle tezimin gelişmesinde katkıda bulunan ve her zaman, her konuda yanımda olan, güveni ve sevgisiyle daha güçlü biri olduğumu hissettiren eşim İç Mimar Egecan Okumuş'a, teşekkür ederim. Son olarak eğitim hayatımın her aşamasında beni her anlamda destekleyen, tecrübesi ve fikirleriyle bana yol gösteren, hayattaki en büyük şansım babam Zekeriya Çiçek ve annem Esma Çiçek'e ve canım kardeşlerim Batuhan ve Fatoş'a ve varlıklarıyla hayatıma anlam katan tüm aileme sonsuz teşekkür ederim.

“Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.” sözüyle yolumu aydınlatan Mustafa Kemal Atatürk'e sonsuz sevgi ve saygılarımı sunarım.

Haziran, 2019

Çiğdem Çiçek Okumuş

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEŞEKKÜR	i
İÇİNDEKİLER	ii
ŞEKİL DİZİNİ.....	iii
ŞİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	viii
ÖZET	ix
SUMMARY	x
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	2
2.1. Sanat Kavramı.....	2
2.2. Sanat Türleri	7
2.2.1. Sanat Akımları	8
2.3. Soyut Resim.....	12
2.4. Tasarım ve Yaratıcılık	14
2.4.1. Tasarım Kavramı.....	14
2.4.2. Yaratıcılık Kavramı.....	14
2.5. Mekansal Tasarım.....	15
2.6. Mekansal Tasarımda 2 boyuttan 3 Boyuta Aktarılan Örnekler	15
2.6.1. Piet Mondrian'ın De Stijl Tarzının 3 Boyutlu Tasarıma Aktarılması.....	18
2.6.2. Ressam El Lissitzky'in Resimlerinin 3 Boyutlu Tasarıma Aktarılması	27
2.6.3. Ressam Wassily Kandinsky'in Soyut Resimlerinin 3 Boyuta Aktarılması	42
2.6.4. Otto Harbet Hajek'in Soyut Resimlerinin 3 Boyutlu Tasarıma Aktarılması ..	47
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	55
3.1. Materyal.....	55
3.4. Yöntem	59
4. ARAŞTIRMA BULGULARI.....	61
4.1. Çalışma Alanının İncelenmesi	61
4.2. Uygulanılacak Soyut Resim ile Mekanın Bağlantısı	65
4.3. Mekansal Tasarımda, Ressam Burhan Doğançay'ın Resimlerin 3 Boyuta Aktarılması	66
4.3.1. 2 Boyuttan 3 Boyuta Aktarılmış Tasarımın Maket Çalışması	70
4.3.2. 2 Boyuttan 3 Boyuta Aktarılmış Tasarımın Bilgisayar Destekli Çizimi.....	83
5. SONUÇ	92
KAYNAKLAR	93
EKLER	100
ÖZGEÇMİŞ	112

ŞEKİL DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 2.1. İnci Küpeli Kız, Jahonnes Vermeer	4
Şekil 2.2. Mona Lisa, Leonardo Da Vinci.....	4
Şekil 2.3. Kaplumbağa Terbiyecisi, Osman Hamdi	5
Şekil 2.4. O, Çiçek	6
Şekil 2.5. İroni, Çiçek.....	6
Şekil 2.6. Güzel sanatların dalları	7
Şekil 2.7. Öpücük, Gustav Klimpt	9
Şekil 2.8. Ağlayan Kadın, Pablo Picasso	10
Şekil 2.9. Marilyn, Andy Warhol.....	11
Şekil 2.10. Kompozisyon VIII, Wassily Kandinsky	12
Şekil 2.11. Kurdele, Burhan Doğançay	13
Şekil 2.12. Çığlık, Ayhan Tomak.....	16
Şekil 2.13. Çığlık heykel, Ayhan Tomak	16
Şekil 2.14. Rüzgar Gülü, Ayhan Tomak	17
Şekil 2.15. Rüzgar Gülü heykel, Ayhan Tomak.....	17
Şekil 2.16. De stijl, Piet Mondrian	18
Şekil 2.17. De Stijl, Piet Mondrian	19
Şekil 2.18. De Stijl Tarzı tasarım	19
Şekil 2.19a. De Stijl Tarzı dış cephe tasarımı	20
Şekil 2.19b. De Stijl Tarzı dış cephe tasarımı.....	20
Şekil 2.19c. De Stijl Tarzı dış cephe tasarımı	21
Şekil 2.19d. De Stijl Tarzı dış cephe tasarımı.....	21
Şekil 2.20a. De Stijl Tarzı iç mekan tasarımı.....	22
Şekil 2.20b. De Stijl Tarzı iç mekan tasarımı	23
Şekil 2.20c. De Stijl Tarzı iç mekan tasarımı.....	23
Şekil 2.21a. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı.....	24
Şekil 2.21b. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı	24
Şekil 2.21c. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı.....	25
Şekil 2.21d. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı	25
Şekil 2.21e. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı.....	26
Şekil 2.21f. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı	26

Şekil 2.22. El Lissitzky'nin soyut resmi	27
Şekil 2.23. El Lissitzky'nin perspektif çalışması	28
Şekil 2.24. El Lissitzky'nin Proun odası	28
Şekil 2.25. El Lissitzky'nin soyut resmi	29
Şekil 2.26a. Mekansal tasarım maketi.....	30
Şekil 2.26b. Mekansal tasarım maketi	30
Şekil 2.27a. Mekansal tasarım maketi.....	31
Şekil 2.27b. Mekansal tasarım maketi	31
Şekil 2.28. El Lissitzky'nin soyut resmi	32
Şekil 2.29a. Mekansal tasarım maketi.....	32
Şekil 2.29b. Mekansal tasarım maketi	33
Şekil 2.29c. Mekansal tasarım maketi.....	33
Şekil 2.30. El Lissitzky'nin soyut resmi	34
Şekil 2.32. El Lissitzky'nin soyut resmi	36
Şekil 2.33a. Mekansal tasarım maketi.....	36
Şekil 2.33b. Mekansal tasarım maketi	37
Şekil 2.33c. Mekansal tasarım maketi.....	37
Şekil 2.34. El Lissitzky'nin soyut resmi	38
Şekil 2.35a. Mekansal tasarım maketi.....	38
Şekil 2.35b. Mekansal tasarım maketi	39
Şekil 2.36a. Mekansal tasarım maketi.....	39
Şekil 2.36b. Mekansal tasarım maketi	40
Şekil 2.37. El Lissitzky'nin soyut resmi	40
Şekil 2.38a. Mekansal tasarım maketi.....	41
Şekil 2.38b. Mekansal tasarım maketi	41
Şekil 2.39. Black and Violet, Wassily Kandinsky	42
Şekil 2.40. Mekan tasarım maketi	43
Şekil 2.41. Kompozisyon VIII, Wassily Kandinsky	44
Şekil 2.42. Mekan tasarım maketi	44
Şekil 2.43. Transverse Line, Wassily Kandinsky.....	45
Şekil 2.44. Mekan tasarım maketi	45
Şekil 2.45. On White II, Wassily Kandinsky	46
Şekil 2.46 Mekan tasarım maketi	46
Şekil 2.47. Otto Herbert Hajek soyut resmi	47

Şekil 2.48a. Mekan Tasarımı Almanya- Schwelm	48
Şekil 2.48b. Mekan Tasarımı Almanya-Schwelm	48
Şekil 2.49. Otto Herbert Hajek soyut resimi	49
Şekil 2.50a. Mekan tasarımı Ankara	49
Şekil 2.50b. Mekan tasarımı Ankara.....	50
Şekil 2.50c. Mekan tasarımı Ankara	50
Şekil 2.51.Otto Herbert Hajek soyut resimi	51
Şekil 2.52a. Mekan tasarımı- Avusturya.....	51
Şekil 2.52b. Mekan tasarımı- Avusturya.....	52
Şekil 2.52c. Mekan tasarımı- Avusturya	52
Şekil 2.53. Otto Herbert Hajek soyut resimi	53
Şekil 2.54a. Mobilya tasarımı	53
Şekil 2.54b. Mobilya tasarımı	54
Şekil 3.1. Türkiye-Burdur haritası.....	55
Şekil 3.2. MAKÜ vaziyet planı	56
Şekil 3.3.MAKÜ ÜNİPARK vaziyet planı	57
Şekil 3.4a. MAKÜ ÜNİPARK 3D proje çalışması.....	57
Şekil 3.4b. MAKÜ ÜNİPARK 3D proje çalışması	58
Şekil 3.4c. MAKÜ ÜNİPARK 3D proje çalışması.....	58
Şekil 3.5a. Yöntem akış şeması	59
Şekil 3.5b. Yöntem akış şeması	60
Şekil 4.1. MAKÜ ÜNİPARK H-I blok yerleşim planı	61
Şekil 4.2. MAKÜ ÜNİPARK H-I blok mevcut yerleşim planı	62
Şekil 4.3a. MAKÜ Öğrenci çarşısından genel görünüm	63
Şekil 4.3b. MAKÜ Öğrenci çarşısından genel görünüm	63
Şekil 4.3c. MAKÜ Öğrenci çarşısı H-I blok giriş görünüm	64
Şekil 4.3d. MAKÜ Öğrenci çarşısı H-I blok görünüm	64
Şekil 4.3e. MAKÜ Öğrenci çarşısı H-I blok görünüm	65
Şekil 4.3f. MAKÜ Öğrenci çarşısı H-I blok görünüm.....	65
Şekil 4.4a. Ressam Burhan Doğançay ve eseri	67
Şekil 4.4b. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay	67
Şekil 4.4c. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay	67
Şekil 4.4d. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay	68
Şekil 4.4e. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay	68

Şekil 4.4f. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay	69
Şekil 4.5. Ressam Burhan Doğançay ve 3D eseri	69
Şekil 4.6. Tasarım deneme maket	70
Şekil 4.6. Tasarım deneme maket	71
Şekil 4.7. Tasarım maket ve ışık denemesi	71
Şekil 4.8a. Tasarım maket ve ışık denemesi	72
Şekil 4.8b. Tasarım deneme maket	73
Şekil 4.8c. Tasarım deneme maket.....	73
Şekil 4.8d. Tasarım deneme maket	74
Şekil 4.9a. Tasarım deneme maket	74
Şekil 4.9b. Tasarım deneme maket	75
Şekil 4.9c. Tasarım deneme maket.....	75
Şekil 4.11a. Tasarım maket çalışması	76
Şekil 4.11b. Tasarım maket çalışması.....	76
Şekil 4.11c. Tasarım maket çalışması	77
Şekil 4.11d. Tasarım maket çalışması.....	77
Şekil 4.12a. Tasarım maket çalışması	78
Şekil 4.12b. Tasarım maket çalışması.....	78
Şekil 4.12c. Tasarım maket çalışması	79
Şekil 4.12c. Tasarım maket çalışması	79
Şekil 4.13a. Tasarım maket çalışması	80
Şekil 4.13b. Tasarım maket çalışması.....	80
Şekil 4.13c. Tasarım maket çalışması	81
Şekil 4.13d. Tasarım maket çalışması.....	81
Şekil 4.14a. Tasarım maket çalışması	82
Şekil 4.14b. Tasarım maket çalışması.....	82
Şekil 4.14c. Tasarım maket çalışması	83
Şekil 4.14d. Tasarım maket çalışması.....	83
Şekil 4.15a. Tasarımın 3D görsel çalışması.....	84
Şekil 4.15b. Tasarımın 3D görsel çalışması.....	85
Şekil 4.15c. Tasarımın 3D görsel çalışması	85
Şekil 4.15d. Tasarımın 3D görsel çalışması.....	86
Şekil 4.15e. Tasarımın 3D görsel çalışması	86
Şekil 4.15f. Tasarımın 3D görsel çalışması.....	87

Şekil 4.15g. Tasarımın 3D görsel çalışması	87
Şekil 4.16a. Tasarımın planda yerleşimi	88
Şekil 4.16b. Tasarımın vaziyet planına yerleşimi	88
Şekil 4.16c. Tasarımın planda yerleşimi	89
Şekil 4.16d. Tasarımın vaziyet planında yerleşimi	89
Şekil 4.17a. Tasarımın kuşbakışı çizimi	90
Şekil 4.17b. Tasarımın ön görünüş çizimi	90
Şekil 4.17c. Tasarımın yan görünüş çizimi	91
EK 1 - Şekil 3.2. MAKÜ vaziyet planı	100
EK 2 - Şekil 3.3. MAKÜ ÜNİPARK vaziyet planı	101
EK 3 - Şekil 4.2. MAKÜ ÜNİPARK H-I blok mevcut yerleşim planı	102
EK 4 - Şekil 4.11c. Tasarım maket çalışması	103
EK 5 - Şekil 4.13d. Tasarım maket çalışması	104
EK 6 - Şekil 4.16c. Tasarımın planda yerleşimi	105
EK 7- Tablo 4.16d. Tasarımın vaziyet planında yerleşimi	106
EK 8 - Şekil 4.14a. Tasarım maket çalışması	107
EK 9 - Şekil 4.14d. Tasarım maket çalışması	108
EK 10 - Şekil 4.15a. Tasarımın 3D görsel çalışması	109
EK 11 - Şekil 4.15b. Tasarımın 3D görsel çalışması	110
EK 12 - Şekil 4.15d. Tasarımın 3D görsel çalışması	111

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

FBE	: Fen Bilimleri Enstitüsü
KTÜ	: Karadeniz Teknik Üniversitesi
MAKÜ	: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
TDK	: Türk Dil Kurumu
2D	: 2 Dimension (2 boyutlu)
3D	: 3 Dimension (3 boyutlu)

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

**Mekansal Tasarım - Soyut Resim ilişkisi, 2 Boyuttan 3 Boyuta: MAKÜ Öğrenci
Çarşısı Örneği**

Çiğdem Çiçek Okumuş

**Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Mekansal Planlama ve Tasarım Anabilim Dalı**

Danışman: Prof. Dr. Latif Gürkan Kaya

Haziran, 2019

Bu çalışmada, sanat dallarından olan soyut resim ve mekan tasarımı arasında bağ kurabilmesi amaçlanmaktadır. Bu kurulan bağ, tasarımcıların yaratıcılığını artırmasına ve yeni ürünler oluşturmasına yardımcı olabilir. Tasarımcılar mekanları tasarlarken, soyut bir resimden yola çıkarak, karakteri olmayan mekanlara anlam yükleyip onlar için konsept oluşturulabilirler. Tanımsız bir alan yerine, tasarımı sınırlandırılmış bir çıkış noktasından yola çıkarak tanımlı alanlar oluşturulabilir. Bir mekanı tasarlarken, soyut resimi tasarım çıkış noktası olarak ele alındığında, soyut resmin üzerinde bulunan nokta, çizgi, düzlem, renkler ve geometrik şekiller kütleli olarak üçüncü boyuta aktarıldığında, sanata dokunabilmek, algılayabilmek ve sanatın içinde sanatı yaşatmak mümkün olacaktır.

Anahtar Kelimeler: soyut resim, mekansal tasarım, 2 boyut, 3 boyut, MAKÜ

SUMMARY

M. Sc. Thesis

**Spatial Design- Abstract Painting Relation, 2 Dimensional to 3 Dimensions: MAKÜ
Student Bazaar Example**

Çiğdem Çiçek Okumuş

**Burdur Mehmet Akif Ersoy University
Institute Of Science
Spatial Planning and Desing Anabilim Dalı**

Supervisor: Prof. Dr. Latif Gürkan Kaya

June, 2019

In this study, it is aimed to be able to make connections between abstract painting and space design. This established link can help designers to increase creativity and create new products. While designing the space, it is possible to create a style and concept for the spaces that do not tell themselves and take a meaning of an abstract picture and create a space for them. Instead of an undefined area, defined areas can be created from a restricted point of design. When designing a space, to be able to handle a work of art as the starting point of the design, the point, line, plane and geometric shapes on an abstract picture are massively transferred to the third dimension, to be able to touch and to perceive art and to maintain art within the art.

Keywords: abstract picture, spatial design, 2 dimensions, 3 dimensions, MAKÜ

1. GİRİŞ

Günümüzde özgünlüğü olmayan sıradanlaşmış tasarımlar görmekteyiz. Bu durumun aşılabilmesinde için, tasarımcıların tasarım çıkış noktası olarak soyut resimden esinlenerek farklı konseptli, mekan tasarımlarının yapılabilmesi hedeflenmiştir. Bunun sonucunda estetik, farklı ve dikkat çekici tasarımlar elde edilebileceği düşünülmüştür.

Sanat, tarih boyunca doğrusal bir çizgide ilerlememiştir, yoruma açık bir dildir. Sanat akımlarından biri olan soyut sanat, gerçek hayattan bir veri kullanmadan kullansa bile bunu belirtmeyen renk, çizgi, nokta, leke, form ve geometrik şekillerle fiziksel gerçeklikten uzaklaşıp ruhsal gerçekçiliği yansıtmaya çalışır (Hasol, 2008). Mekan tasarımı ise zihinde şekillenmiş bir tasarımın mekansal hacimde kütle olarak yerleşmesidir. Mekan üç boyutlu ve sınırsız boşluktur ve mekanı oluşturan kütlelerdir (Yılmaz, 2006) Güzel sanatların içine giren resim ve mekan tasarımların ortak noktaları sanattır. Birbirini destekleyen iki sanat; resim ve mekansal tasarım, aynı noktada birleştirilebilir.

Hayatımızın merkezinde yer alan tüm yapıları çevre, tasarımla ilişkilidir. Hayatı kolaylaştıran mekanlar da sanatın, estetiğin ve güzelliğin birleştiği tasarımlar yapılması gerekir. Bu doğrultuda, ressam Burhan Doğançay'ın eserlerinden esinlenerek, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (MAKÜ) öğrenci çarşısı (ÜNİPARK) mekanında, 3D bir tasarım yapılmıştır.

Soyut resim, tasarım çıkış noktası olarak ele alınarak, bu soyut resimde bulunan, nokta, çizgi, form, ve geometrik şekilleri 3D kütle olarak aktararak ortak bir sanat anlayışına gitmek hedeflenmiştir. Soyut bir resme bakıldığında her insanın algılaması, hissettikleri ve yorumlaması farklı olabilir. Bu çalışmadaki mekan tasarımında da her öğrencinin, her bireyin bu tasarımla ilgili farklı bir yorumu ve algısı olması hedeflenmiştir.

Çalışmada, ilk aşamada sanat ve sanatla ilgili kavramları araştırılmıştır. Daha sonra sanat türleri ve sanat akımlarını ele alarak, soyut resim kavramı ile soyutlama kavramını arasındaki farkı anlatılmıştır. Son olarak da tasarım ve yaratıcılık kavramları ile mekansal tasarım kavramlarının anlamları ele alınmıştır. Bu konular doğrultusunda resim sanatı üzerinden Burhan Doğançay'ın soyut resim çalışmaları temel alınarak, belirlenen mekanda MAKÜ öğrenci çarşısında, mekansal tasarımına 3 boyutlu olarak aktararak elde edilen tasarım estetik fonksiyon ve işlev açısından irdelenmiştir.

2. GENEL BİLGİLER

İnsanlar sanat kitaplarından biraz çekinirler, çünkü sanat kitaplarının yazarları, okurların bir takım teknik bilgi ve becerilerine, sahip olduğunu varsayarak sanatı anlatırlar, oysaki sanat daha anlaşılır bir anlatımla ve okurların anlayabileceği bir dille okurlara aktarılmalıdır. Bu çalışmada sanat, tasarım ve mekân tasarımı hakkında kısa ve öz anlaşılır bir dille genel bilgiler aktarılmıştır. Sanat, sanat eseri ve sanat türleri gibi tanımların incelenmesi yol gösterici olacaktır.

2.1. Sanat Kavramı

Sanat nedir? Sorusuna ünlü ressam Picasso tarafından, “Sanat ne değildir ki” şeklinde verilen çok anlamlı bir yanıtın sonra, aynı soruya, farklı bir zaman “Bilseydim onu kendime saklardım” diye de yanıt verebilmektedir (Atalay, 2004).

Birçok sanatçı ve filozof sanat nedir sorusuna yanıt vermiştir, John Dewey’in cevabı ise; “Sanat alıp bir köşeye koyduğumuz bir şey değildir sadece, insanlar onu dünyalarını ve algılarını zenginleştirmek için kullanırlar” olmuştur. Sanatın en az bilim kadar bilgi kaynağı olabileceğini iddia edilmektedir (Freeland, 2008).

Açıkkasası sanatın nasıl tanımlandığı konusunda sınırsız yorum ve tanımını yapmak mümkündür. Bu tanımlar isteğe, amaca, toplumlara ve insanların sanattan beklentilerine göre değişiklikler gösterebilmektedir.

Sanatın dili yoruma açık bir dildir. İçeriği zengin, sınırları çizilmeden inişli çıkışlı, rastlantısal olasılıklarla, oluşur. Kalıcı olmadığı için ve sınırları çizilmediğinden sürekli, yeni bakış açılarıyla değerlendirmeye gereksinim vardır (Ötgün, 2008).

Sanat, bir duygunun veya güzelliğin anlatımında, kullanılan üstün yaratıcılık, olarak tanımlanabilir. İnsanın yaratıcı yönünü geliştirerek, yönlendirme, yetkinleştirme, düşündürme ve bilinçlendirme gibi işlevleri de vardır (Bingöl, 2011).

Akdoğan (2013)e göre, Sanatsız toplum olmaz ve sanat, düşünebilen, gerçeği görebilen, toplumu anlayabilen insanların işidir.

Son olarak da, kimsenin görmediğini görüp, kimsenin düşünmediğini düşünmek, üretmek ve sunmaktır. Öyleyse bir sanat eseri, alıcısında güzel duygular uyandırıyor veya estetik kaygı yaratıyorsa sanattır (Eldiren, 2019). Bir sanatçı “ben yaratıcıyım” ve “benim eserim sanat eseridir” dememelidir. Çünkü bir eserin sanat eseri sayılabilmesi, alıcının esere yüklediği anlamla değişiklik göstermektedir. Bu anlam yüklemesi bazen çok kısa sürede gerçekleşmekte, bazen de çok uzun seneler alabilmektedir (Dinçeli, 2017).

Sanat eseri: Bir eserin temelini oluşturan çizgi, form, biçim, doku ve renktir. Yön, ışık gölge, aralık, gibi öğelerin uyum içerisinde bir araya getirilmesiyle oluşur (Özkartal, 2009). Eğer bir yapıt insanlar üzerinde estetik haz uyandırıyor, ya da bir yapıt bir mesaj veriyorsa o sanat eseridir. Bir toplum, yapıta böyle işlev yüklediği zaman, o yapıt sanat eseri sayılır (Kodaman ve Yılmaz, 2015).

Sanat eserleri bilgilendirici ve nesnel değildir, özgün, evrensel ve kalıcıdır. Yarar amacı güdülmeyen estetik kaygıyla üretilir (Çiçek ve Kaya, 2016). Dinçel (2008)'e göre sanat eseri düşüncelerin özgürce dışavurumudur. Sadece sunuş şekli sanatçının seçiminde gizlidir.

Bazı sanat eserleri hakkında yüzyıllardır süren tartışmalar vardır. Mesela Leonardo Da Vinci'nin Mona Lisa gülümseyişinin, kurgumu, gerçek mi? Sanat dilinin aktardığı gibi bir mesaj taşır mı? Bir sanat eserinin anlamını açığa çıkması için bilmemiz gerekenler nelerdir? gibi birçok yorumlar ve düşünceler yapılabilir. Fakat iyi bir yorum kanıtlara dayanmalı ve akla uygun olmalıdır (Freeland, 2008).

Tapies (2014)'e göre eser ancak seyircinin işbirliğine güvenilecekse anlam taşır, yani eserin varoluşunu belirleyen en büyük etken alıcıdır. Danto, (2013)'e göre bazı sanat eserlerinin ruh halleri yaratmaya yönelik olduğuna kuşku yok ve hatta son derece etkili ruh halleri de olabilir.

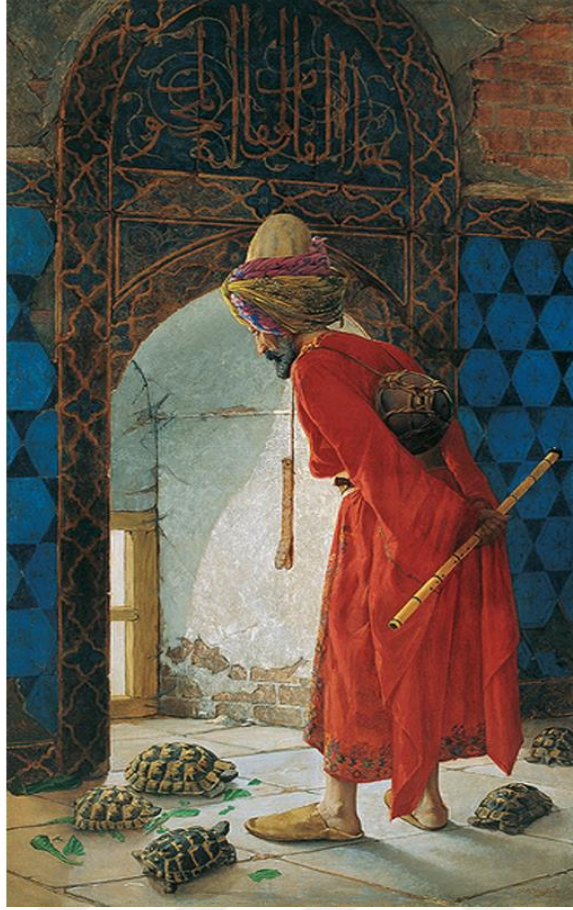
Jahannes Vermeer'in "İnci Kúpeli Kız" adlı tablosu, Leonardo Da Vinci'nin "Mona Lisa" adlı tablosu ve Osman Hamdi'nin "Kaplumbağa Terbiyecisi" adlı tablosu tarihteki en ünlü sanat eserlerinden bazı örneklerdir (Şekil 2.1-2.3).

Şekil 2.1. İnci Küpeli Kız, Jahonnes Vermeer, 1665 (URL-1, 2019)

Şekil 2.2. Mona Lisa, Leonardo Da Vinci, 1503 (URL-2, 2019)

Şekil 2.3. Kaplumbağa Terbiyecisi, Osman Hamdi, 1906 (URL-3, 2019)

Aras (2013)'a göre sanatlar birbirini etkileyebildiklerinden, her sanat bir diğer sanata bulaşır. Yüzyıllardan beri ele alınan sanat konusu, bir parçayı alıp onu baştaki özgün tarzından, farklı şekillerde kullanma yoluyla yeni sanat yapmaktır.

Her sanat sanatçının aktardığı aynı duyguyu, aynı etkiyi alan başkalarının ruhuyla birleşmesini sağlar. Duygu ne kadar iyi aktarabilirse izleyiciye sanatta o kadar değerli olur. “Sanatın özü görseldir, sözlü değildir,” bu yüzden sanatçılar duygusal ve düşünsel birikimlerine ilişkin düşüncelerini genellikle görsel araçlar kullanarak iletmektedirler (Zencir, 2017).

Tüm bu tanımlamaların doğrultusunda söylemek gerekirse eğer; yarar amacı güdülmeden estetik kaygıyla yıllar önce o anki duygu düşünce ve hissiyatımı, tabloya aktardığım akrilik boya çalışmalarıdır (Şekil 2.4-2.5).

Şekil 2.4. O, (Çiçek, 2008a)

Şekil 2.5. İroni, (Çiçek, 2008b)

2.2. Sanat Türleri

Bazı literatürlere göre sanat türleri ikiye ayrılır. İlk olarak pratik sanatlar (zaanat); marangozluk, dokumacılık gibi elle ya da aletlerle yapılan ustalık isteyen mesleklerdir. Güzel sanatlar; edebiyat, müzik, resim, heykel, mimari, tiyatro ve sinema gibi, alanlarda duygu düşüncelerimizi hissettiren, coşku ve hayranlık uyandıran sanatlardır (Hasol, 2008).

Güzel sanatlarda tekrar kendi içinde üçe ayrılır. İlk olarak işitsel (fonetik) sanatlar. İkinci olarak, görsel (plastik) sanatlar. Üçüncü olarak, dramatik (ritmik) sanatlardır. İşitsel sanatların içine; müzik ve edebiyat gibi sesler ve sözler aracılığıyla biçim kazanmış sanatları kapsar. Görsel sanatlar ise; mimari, heykel, resim, hat, ebru, tezhip, minyatür gibi insanın maddeye biçim vererek yarattığı sanatları kapsar. Dramatik sanatlar ise tiyatro; dans, sinema, bale ve opera gibi insan vücudunun hareketlerinden doğan sanatları kapsar. Güzel sanatlar dalları Şekil 2.6'de verildiği gibidir (Bingöl, 2011).

Şekil 2.6. Güzel sanatların dalları (Bingöl, 2011)

2.2.1. Sanat Akımları

Sanat tarihi içinde var olan sanat akımlarının ortaya çıkışında, sosyal gelişimleri ve bilimsel ilerlemeler gibi farklı öğeler yer almıştır. Her akım, kendilerinden önceki akıma bir tepki olarak doğmuştur (Grzymkowski, 2016). Realizm, empresyonizm, fovizm, art nouvea, kübizm, fütürizm, soyut sanat gibi bazı akımlar bu çalışmada ele alınacaktır.

Realizm (Gerçekçilik): Realizm denince akla gelen ilk ressam Gustave kendisine yöneltilen “Siz neden mitolojik, dini konular ele alıp ve melekleri betimlemiyorsunuz?” yorumuna karşılık “Ben yalnızca gördüklerimi resmederim” diye cevaplayarak realizmin mühim olduğunu da kanıtlamış oluyordu (Erciş, 2015). Konu ve tarzı bakımından doğayı ve yaşamı olduğu gibi aktarma anlayışıdır. İnsan yaşamındaki günlük sorunlardan sosyal ve ekonomik değişimlerden, gündelik hayattan yola çıkarak gerçekçi eserler yaratılmıştır. Doğadaki renkler, oranlar, ışık değerleri aynen aktarılmaya çalışılmıştır. Bu akımın öncü isimleri ise Jean François Millet, Camille Corat, Gustave Courbet’dir (Grzymkowski, 2016).

İzlenimcilik (Empresyonizm): Bütün alışıldık usullerden kopmaya niyetliydimler. Temkinli fırça darbeleri kullanarak, koyu sönük renklerle bütün gününü atölyelerde geçirerek değil, dışarda resim yapmanın özgürlüğüne vardılar. Hatta dışarda daha kolay şartlarda resim yapmak için, tüpte saklanabilen, yağlıboya ve kutu şövalye diye adlandırılan yeni icatlar yapıldı. Bu akımın öne çıkan isimleri; Edouard Manet, Cloude Monet ve Sisley’dir (Grzymkowski, 2016).

Fovizm (Yırtıcılık): Sanatçının resmettiği nesne ya da konuyla olan duygusal ilişkisini vurguladılar. Saldırgan çizgiler göz kamaştırıcı renklerle kendini salıverme duygusu hâkimdir. Manzara resmine, burjuva hayatın sahnelerine geri döndüler, saf duyguları ifade etmek için boyayı direk tüpten kullandılar, ayrıntısız sade ve resmettikleri şeyin rengiyle alakasız renkler kullandılar. Bu akımın önde gelen isimleri: Paul Gauguin, Henri Matisse, Vincent, Van Gogh, Georges Sevrant’dır (Grzymkowski, 2016).

Art Nouveau: Yeni sanat anlamına gelen akım, her sanat dalına eşit değer vererek formları birleştirme çabasıdır. İlhamını doğadan alan art nouveau düz çizgilerin ve seri üretime karşı bir tepkidir. Art Nouveau’nın en belirgin özellikleri; stilize edilmiş, yassı, kıvrımlı ve asimetrik şekiller, ritmik motifler, hayvan ve bitkiler, kadın figürü, uçan saç ve tüyler, çiçekler, asma filizleri olarak sayılabilir. Gustav Klimpt belki de bu akımın en çok tanınan sanatçısıdır (Grzymkowski, 2016).

Gustav Klimpt kendini Őu sözlerle ifade etmiŐt; Benimle ilgili bir Şey bilmek istiyorsanız, resimlerime dikkatli bakarak benim kim olduğumu ve ne yapmaya çalıŐtıĐımı anlayabilirsiniz (Gazan, 2018). Sanatçının bu ayrıntılarıyla geliŐen ‘‘pck’’ (1907-1908) adlı eseridir (Şekil 2.7).

Şekil 2.7. Öpücük, Gustav Klimpt, 1907 (URL-4, 2019)

Kubizm: Sanatçı genellikle bir nesneyi parçalarına ayırır ve o parçaları bir soyutlama olarak yeniden birleŐtirerek resmeder. Geometrik Şekillere parçalayarak, izleyicinin aynı anda farklı perspektiflerde esere bakabilmesine imkn tanır. Manzara resimleri çıplak figürleri ve natürmortları hala tanınabilir kalmasını sağlayarak Şekilde parçalayıp birleŐtirerek resmediyordu. Hatta geometrik içeriğini daha fazla vurgulamak için kahverengi ve gri gibi nötr renkler kullandılar. Bu akımın önde gelen isimleri, Pablo Picasso ve Georges Braque'dir (Grzymkowski, 2016). Pablo Picasso'nun bu ayrıntılarıyla geliŐen kübist eserlerinden biridir (Şekil 2.8).

Şekil 2.8. Ağlayan Kadın, Pablo Picasso, 1937 (URL-5, 2019)

Fütürizm: Eski sanatları reddederek, yeni olan her şeye hayranlık duyarak sanatı yücelten bir hareket olarak ortaya çıkmıştır. Modern kent manzaraları tercih ettiği konulardan biri oldu. Evrendeki bir oluşumun devinimin bir anını resmetmek değil, hareketin kendini duyurmaktır. Mesela koşan bir atı resmedilirken 4 ayaklı değil, 24 ayaklı resmedilmiştir (Grzymkowski, 2016).

Pop-Art: Popüler sanatın kısalmış halidir. 1960'lardan sonra Amerika'da ve İngiltere'de ayrı ayrı doğup ayrı ayrı gelişmişlerdir. Bütün önceki akımları yeniden ve daha güçlü canlandırma ve sürdürmektedir. Gerçek hayattan alınan eşyaların veya objelerin sanata konu olması yaklaşımın isyanın görüşü olarak adlandırılabilir (Soğuksu, 2015). Pop-art gerçek ve görüntünün farkını en etkili bir biçimde ortaya koyar. Bu akımın öncü isimleri Andy Warhol ve Roy Lichtenstein,'dir. Şekil 2.9'da Andy Warhol'un Marilynler adlı eseridir (Grzymkowski, 2016).

Şekil 2.9. Marilyn, Andy Warhol, 1962 (URL-6, 2019)

Andy Warhol'un resimdeki Marilyn Monroe'nun en tanınan pozlarından biri olmasına rağmen, bu resimdeki Marilyn'i çok farklı hissettirmeyi başarmıştır. Baskı şekliyle ve renklerinin üzerinde oynayarak kayıp gitme hissini yansıtarak boyanmıştır. Sanatçı, Marilyn'in göz kapaklarını aşağı düşme hissi veren renklendirme yaparak ölüme bir gönderme yapmıştır (Soğuksu, 2015).

Dadaizm: Birinci dünya savaşını sanat dünyasında olup biteni protesto etmek, dayanışma sağlamak için fotoğraf, kolaj, nesne, ve şaşırtıcı, kafa karıştırıcı tepkiler kullanıldı. Dadaistlerin tek amacı, olmayacak şeyleri yapıp, toplumu şaşkınlığa düşürmektir. Marcel Duchamp, Man Ray, Francis Picabia vb sanatçılar bu akımın öncü isimlerindedir (Grzymkowski, 2016).

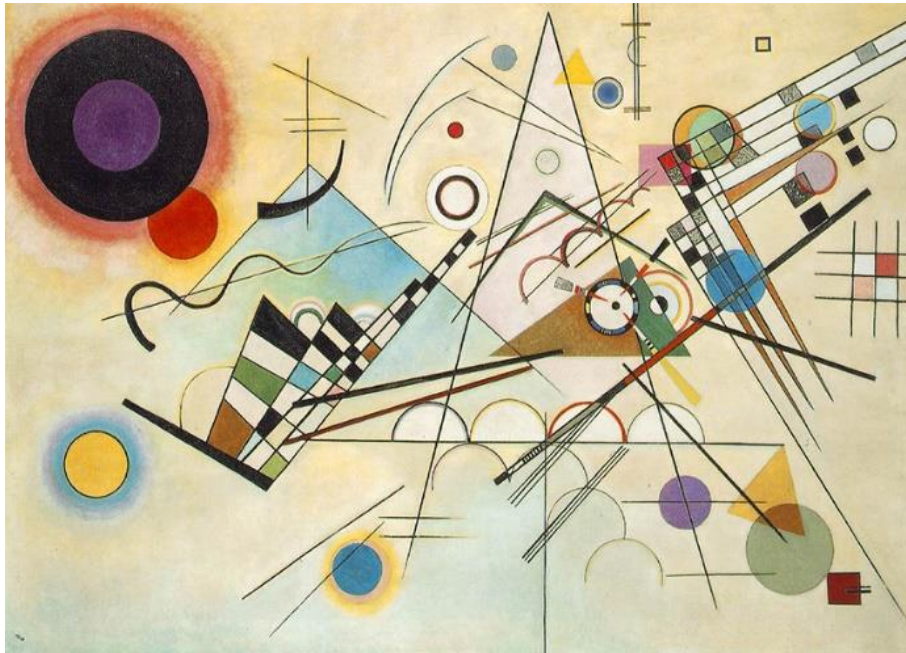
Sonuç olarak her dönemin sanatçı ve alıcı ilişkisi farklılık gösterdiği anlaşılmıştır. Toplumların sanata olan ilgisi sanatçıyı var eden ve besleyen öğelerin başında gelmiştir. Bu sebeple sanatçı, alıcı ve eser üçlüsü her dönemin önemli birer değişkenleri olmuştur (Özeskici, 2018). Bahsedilen sanat akımlarının dışında birde soyut sanat bir diğer adıyla soyut ifadecilik ayrı başlık altında ele alınmıştır.

2.3. Soyut Resim

Gönülal (2016)'a göre soyut resim; gerçekliğe bağlı kalmayı aşarak, zihinsel bilgiyi temel alan ya da bilgiyi tümüyle dışlayan bir yaklaşımdır. Gerçekçiliği temsil etmeyi reddederek onun yerine tanınabilir bir imge yaratmayı fazla önemsemeden biçimler ve renkler arasındaki ilişkiyi keşfetmek suretiyle yeni bir anlayış getirilmiştir. Doğada var olanı betimlemek yerine, objelere ve figüre bağlı olmadan fiziksel gerçeklikten öteye geçip iç gerçekliği aktarılmaya çalışılmıştır.

Soyut resim yirminci yüzyıl sanatının en önemli akımlarından biridir. Tek bir akım olarak değil, birçok sanat akımı içinde farklılıklarla var olmuştur. 1910'larda Avrupa'da resim ve heykelle çıkmış olan bu akım biçim, renk, çizgi, doku ve hareketlerle gerçeklikten uzaklaşarak oluşturulmuştur (Hasol, 2008). Bir resimde günlük gerçeği görmüyorsak soyuttur. Soyut demek, hissedilir biçimlerden yola çıkarak ve bu biçimleri bir anlamda arındırarak inşa etmek demektir. Sembolizm, art nouveau, ekspresyonizm, fovizm, kübizm, fütürizm, de stijl, dadaizm, sürrealizm, kübizm, orfizim, dadaizm, minimalizm, gibi akımlar soyut sanat olarak ele alınır (Erbay, 2013).

Rus asıllı Wassily Kandinsky'in soyut resmi yaratmış ilk sanatçı olarak kabul edilir. Diğer öncüleri ise İspanyol asıllı Pablo Picasso, Hollandalı Piet Mondrian ve Türk ressam Burhan Doğançay en etkileyici soyut resim sanatçısı olmuşlardır (Hasol, 2008). Şekil 2.10-2.11'de verilen örnekler soyut resme örnek çalışmalardır.

Şekil 2.10. Kompozisyon VIII, Wassily Kandinsky, 1923 (URL-7, 2019)

Şekil 2.11. Kurdele, Burhan Doğançay, 1982 (URL-8, 2019)

Birçok sanat akımının içinde değişime ve dönüşme uğrayarak kendini sürekli yenileyen soyut sanat diğer akımlardan çok daha uzun ömürlü olmuştur. Gerçeklikten koparak renk ögesine ve şekillere odaklanan Wassily Kandinsky ‘Sanatta Tinsellik’ üzerine adlı bilimsel çalışmasında sanatın öncelikli amacının sanatçının en derin duygularını ortaya çıkarmak olduğunu belirtmiştir. Ona göre üçgen, daire, kare, geometrik şekiller kendine has manevi bir ruha sahip, her birinin insan üzerinde farklı etkiler bıraktığını savunmuştur. İlk soyut resmi kimin yaptığı bilinmiyor ama ilk figürsüz resimleri Kandinsky yapmıştır (Erbay, 2013).

Soyutlama Kavramı;

Soyut ve soyutlama kavramları, sanat ve tasarım alanlarında sıkça kullanılan terimlerdir. Zorlu (2013)’a göre soyutlama; soyut kavramı somut gerçekçiliğe olan uzaklığı sebebiyle anlaşılması zor olan her şey için kullanılmaktadır. (TDK) sözlüğünde soyutlama kavramı; ‘‘Bir objenin özellikleri arasındaki ilişkilerden herhangi birini tek başına ele alan zihni işlem, gerçeklikle ayrılmaz olanı düşüncede ayırma’’ şeklinde tanımlanmıştır.

Soyutlama, hayallerimizin kimsenin bilmediği yeni biçimler vererek akıl gözüyle görebilmektir. Daha kuvvetli bir sözle anlamı vurgulamak istersek eğer “basitleştirme” olarak tanımlanmaktadır (Zorlu, 2013).

Bir yapının bir nesnenin sadeleştirilmesi ya da yok edilmesi, bunların yerine biçimin kütlelerin, kompozisyonun oluşturulmasıdır (Hasol,2008).

2.4. Tasarım ve Yaratıcılık

Tasarım ve yaratıcılık yaşamımızın hemen hemen her alanındadır. Yaşantımızın içerisinde kullandığımız her şeyin bir tasarım ürünü olduğunun çoğu kişinin aklına gelmez. Sandalyeden masaya, merdivenden asansöre, televizyondan otomobile, her şey tasarımın kendisidir, yaratıcılık alışılmışın dışında özgün olmaktadır.

2.4.1. Tasarım Kavramı

Tasarım kavramı ile ilgili farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Tasarım sürekli değişen, yeniliklere açık gelişebilen bir eylemdir. Örneğin Akgül’e (2013) göre; ele alınan ilk şekil, tutku, hayal gücü, yaratıcılık, estetik, varoluş ve varoluş çabasıdır. Yaşamımızın merkezinde yer alan tüm yapıları çevre, tasarımla ilişkilidir.

Birçok araştırmacıya göre tasarım, deneme- yanılma, karar verme ve problem çözme sürecidir (Bayazıt, 1994; Rudowicz, 2003; Önal, 2011; Kaya, 2014). Ama en genel tanımı, zihinde canlandırılan bir planın biçim verilerek plan ya da eskizler yapmaktır.

Tasarım, yeni ve kullanışlı bir ürün ortaya konulması hedefiyle yapılan yaratıcı bir insan eylemidir. Tasarım sürecinde tasarımcılar, problemin çözümüne ulaşmak için genellikle deneyimleri inceler ve gelecekle ilgili önermelerde bulunurlar. Düşünürler, tanımlama, ilişkilendirme yapar ve bir bütüne ulaşırlar (Akgül, 2013).

2.4.2. Yaratıcılık Kavramı

Tasarılma ve tasarım, beraberinde ‘yaratıcılık’ kavramını getirir. Yaratıcılık alışılmışın dışında özgün olmaktadır. Akgül’e (2013) göre karşılaşılan probleme karşı bakış açısıyla eleştirel bakmaktır. Farklı çözüm yollarından giderek yeni, alternatifli sonuçlar çıkartmaktır. İç dünyamızın dışavurumudur.

Ancak bir fikrin yaratıcı olması için şaşırtıcı olması, ilginç ve beklenmedik olması yetmez, aynı zamanda işlevsel olması da gerekir (Akbulut, 2009). Yaratıcılığın temelinde sezgi yatar, sezgi hangi alanda olursa olsun bilinçaltından gelen değer yapısıdır, önemli olanda sezgiyi eyleme dönüştürmektir (Akgül, 2013). Yaratıcılık yaşamımızın her

alanındadır, üretkenlik, özgünlük, özgürlük yaratıcı düşüncenin özüdür, gerçek olan ya da olmayan akılsal olanla yeni ve geçerli fikirlerin yaratılmasıyla, sonuçlanan bir düşünce sürecidir.

2.5. Mekansal Tasarım

Mekan tanımlamalarının tüm disiplin alanlarında, sınıflandırma ve tanımlamanın ne denli karmaşık ve değişken olduğu görülür. Mekan “alanı özgürlükten arındırıp, genel bir çerçeveye oturtma çabası, kimi zaman da uzayın sınırlanmış parçası” olarak tanımlanmaktadır (Tanyeli ve Sözen, 2015).

Teknik, sanatsal ve estetik unsurlar göz önüne alınarak alanlarda yapılan farklılıklar, mekânsal tasarımın içerisinde yer almaktadır (MEB, 2012). Bir karakteri olmayan, kendini ifade etmeyen mekanlara anlam yükleyip onlar için konsept oluşturmak da mekansal tasarımının hedefleri arasındadır. Mekan tasarımında dikkate alınacak olan fiziksel tasarım ilkeleri, oran-orantı, simetri, denge, ölçek, uyum, ritim ve zıtlık olarak sıralanabilir (Çiçek ve Kaya, 2016).

Mekan, varlıkların buldukları konumlarıyla birbirleri arasında kurdukları ilişkilerle şekil alır. "Mekan üç boyutlu ve sınırsız boşluktur ve mekanı oluşturan kütlelerdir (Yılmaz, 2006). Evren kadar sonsuz yaratıcılık içeren mekan algılanabilen gerçekliktir (Demirkaya, 1999).

2.6. Mekansal Tasarımda 2 boyuttan 3 Boyuta Aktarılan Örnekler

Resmedilen her biçim, nokta ile başlar, nokta devinir ve çizgi birinci boyutta varlık kazanır. Çizgi düzlem üzerinde kaydırıldığında, ikinci boyutu, düzlemlerin iç içe geçmesi üçüncü boyutu, mekanları ortaya çıkartır (Ching, 2007).

Tasarım çıkış noktası olarak bir soyut resmi ele alarak, soyut resimdeki aynı formları aynı renkleri aynı algıyı oluşturarak, tasarlatılan, mekânsal tasarım örnekleri vardır. 2 boyuttan 3 boyuta aktarılan objeler, giysiler, yiyecekler, heykeller ya da mobilyada hatta bir iç mekan ve dış mekana aktarılan örnekleri de vardır.

Ressam ve heykeltıraş Ayhan Tomak, 1990 yılında yaptığı yağlı boya resimlerinden, ahşap heykellere dönüştürerek kendini farklı alanlarda ifade etme fırsatı bulabilmiştir (Çiçek ve Kaya, 2016). Ayhan Tokmak'ın 2D yağlı boya tablosu ve 3D dönüştürdüğü heykel çalışması örnekleri Şekil 2.12-2.15'de verilmiştir.

Şekil 2.12. Çıglık, Ayhan Tomak, 1990 (URL-9, 2019)

Şekil 2.13. Çıglık heykel, Ayhan Tomak, 2012 (URL-10, 2019)

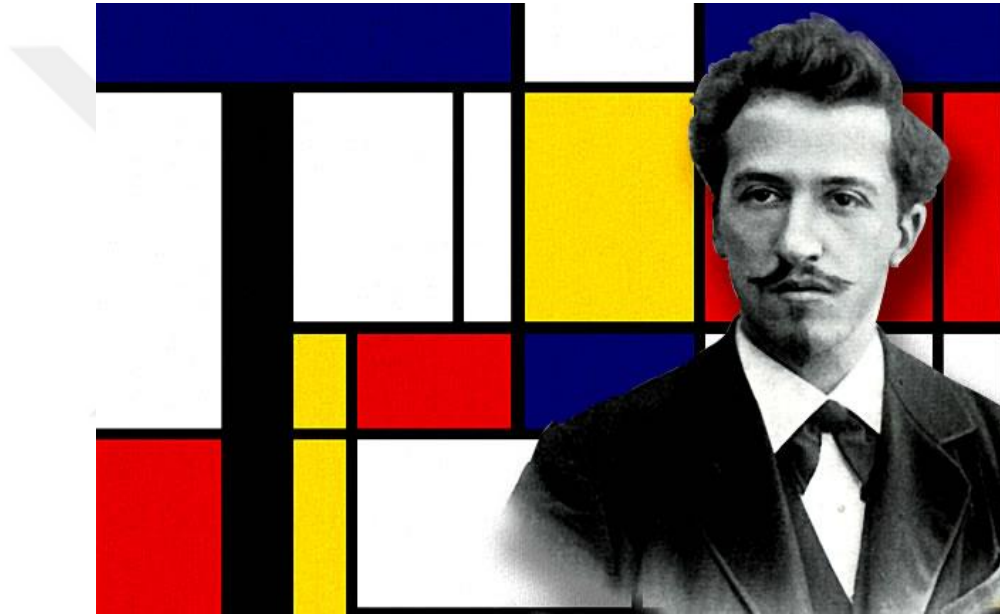
Şekil 2.14. Rüzgar Gülü, Ayhan Tomak, 2008 (URL-11, 2019)

Şekil 2.15. Rüzgar Gülü heykel, Ayhan Tomak, 2013 (URL-12, 2019)

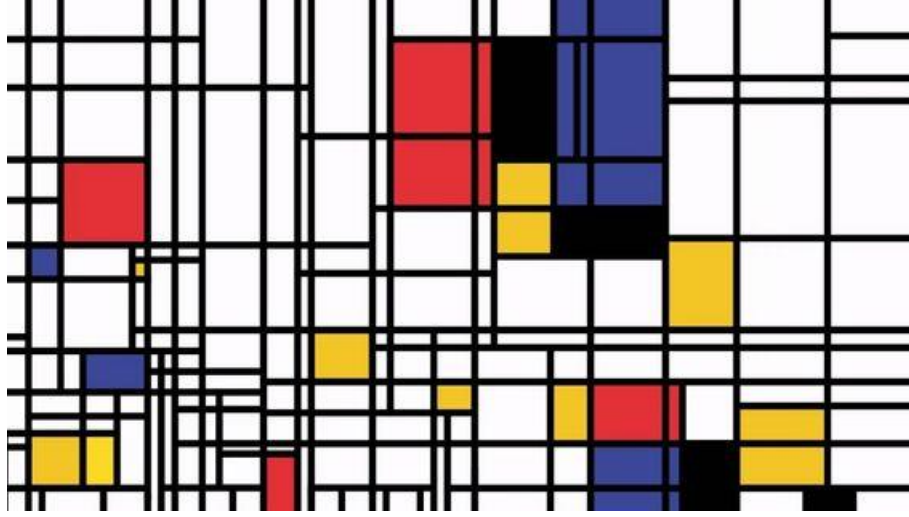
2.6.1. Piet Mondrian'ın De Stijl Tarzının 3 Boyutlu Tasarıma Aktarılması

Erken yaşta sanatla tanışan Hollandalı ressam Piet Mondrian resimlerinin konusunu seçerken yaşadığı çevrenin detaylarını tuvaline yansıtmaya çalıştığı bilinmektedir. 1910'lu yıllarda yapmış olduğu eserlerde geometrik bir fırçanın yanı sıra soyut resmin etkisinde fazlasıyla fark edilir. Basit geometrik formların temel renklerle arasındaki ilişkilerden yararlanarak oluşturduğu eserleri De stil kuramı olarak adlandırılmıştır. Piet Mondrian'ın De Stijl kuramı onu, Avrupa' da soyut sanatın öncülerinden yapmıştır (Gökçek, 2013). Ressam Piet Mondrian ve De Stijl akımından örnek Şekil 2.16'da gösterilmiştir.

Şekil 2.16. De stil, Piet Mondrian (URL-13, 2019)

Resimde bulunan her bir çizginin, her bir geometrik formun ve rengin, derin ve sembolik anlamları vardır. Eser, tam bir kare şeklindeki tuval üzerine farklı boyutlardaki dikdörtgenler kullanılarak oluşturulmuştur. Yatay-dikey siyah çizgilerden ve dörtgen renk alanları oluşturan ana renklerin düzenlenmesi sonucu oluştuğu görülür. Sanatçı iç içe geçmiş farklı renklerin etkileşimleri ustaca aktarmıştır (Şenol ve Yönseli, 2018). De stil tarzı renkler, çizgiler, ve formlar ele alınarak birçok alanda tasarıma aktarılmıştır (Şekil.2.17-2.18).

Şekil 2.17. De Stijl, Piet Mondrian, 1921 (URL-14, 2019)

Şekil 2.18. De Stijl Tarzı tasarımlar (URL-15, 2019)

Ressam Piet Modrian'ın De stijl kuramı nesnelere aktarıldığı gibi mimaride de mekansal tasarıma aktarılmıştır. Resimdeki çizgiler, formlar, ve renkler ele alınarak mimarinin dış cephelerine 3 boyutlu tasarım olarak aktarılmıştır. Bu şekilde oluşturulan cephelerde farklı ve dikkat çekici bir tasarım elde edilmiştir (Şekil 2.19a-d).

Şekil 2.19a. De Stijl Tarzı dış cephe tasarımı (URL-16, 2019)

Şekil 2.19b. De Stijl Tarzı dış cephe tasarımı (URL-17, 2019)

Şekil 2.19c. De Stijl Tarzı dış cephe tasarımı (URL-18, 2019)

Şekil 2.19d. De Stijl Tarzı dış cephe tasarımı (URL-19, 2019)

De stil tarzı iç mekan tasarımlarında da ilham kaynağı olmuştur. Soyut resimdeki çizgiler, formlar ve renkler ele alınarak, bir çok farklı iç mekan tasarımına aktarılabilir. Bir kafenin, ofisin, veya evin iç mekan tasarımlarında 3D olarak aktarılabilir (Çiçek ve Kaya, 2016).

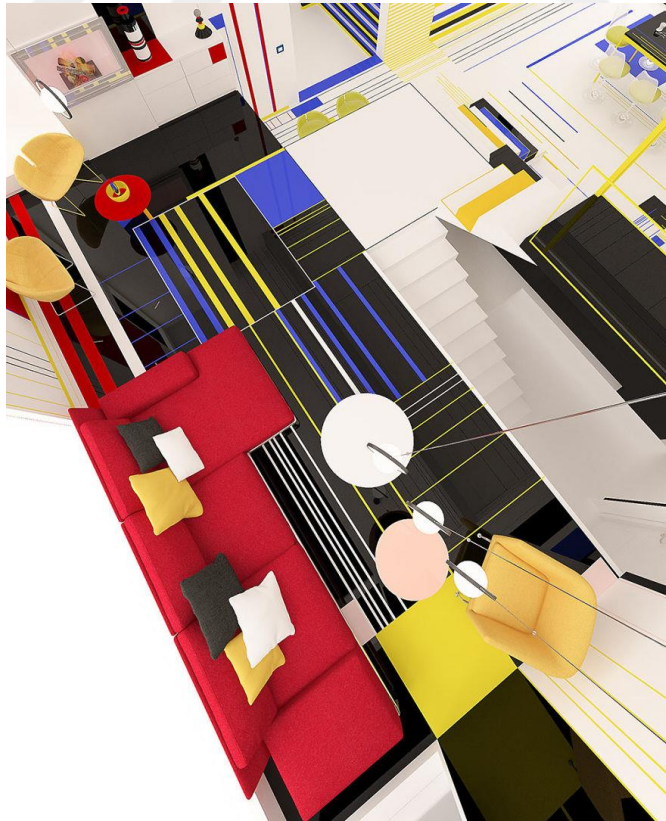
Piet Modrian'ın resimlerinden esinlenerek birçok iç mekan tasarımları yapılmıştır. Hatta bazı örneklerde, esinlenmekten öte tasarım bizzat tablonun kendisi gibi görünen oldukça farklı ve başarılı konut tasarımları vardır. Sanatçının eserlerinde kullanılan çizgiler, geometrik şekiller mekandaki tavan, duvar, mobilya, hareketli mobilyalar, hatta aydınlatmalarda tüm yüzeylerde görülmektedir (Şekil 2.20a-c).

Şekil 2.20a. De Stijl Tarzı iç mekan tasarımı (URL-20, 2019)

Şekil 2.20b. De Stijl Tarzı iç mekan tasarımı (URL-21, 2019)

Şekil 2.20c. De Stijl Tarzı iç mekan tasarımı (URL-22, 2019)

Piet Modrian'ın De stil tarzı, 2D resimdeki renkler, çizgiler formlar, ele alınarak iç mekan mobilyalarında birçok alanda 3D olarak aktarılabilir. Bu tarzı, bir mutfak mobilyasında, bir çalışma odasındaki kitaplıkta veya çalışma masasında ya da çok kullanışlı bir dolapta 3D tasarım olarak görülebilir (Şekil 2.21a-e).

Şekil 2.21a. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı (URL-23, 2019)

Şekil 2.21b. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı (URL-24, 2019)

Şekil 2.21c. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı (URL-25, 2019)

Şekil 2.21d. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı (URL-26, 2019)

Şekil 2.21e. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı (URL-27, 2019)

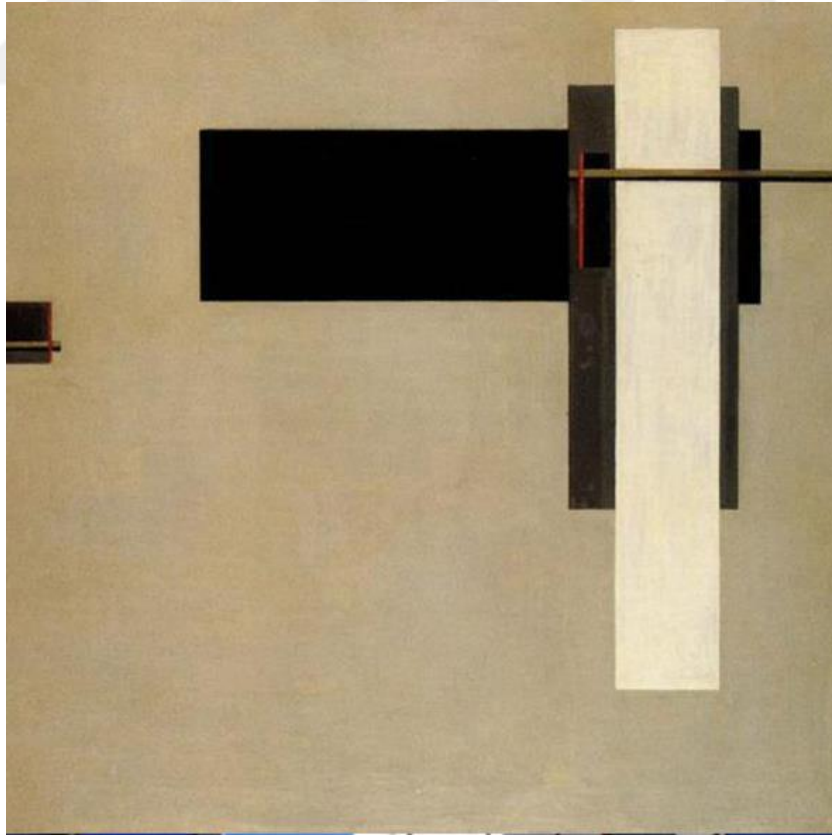
Şekil 2.21f. De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı (URL-28, 2019)

2.6.2. Ressam El Lissitzky'in Resimlerinin 3 Boyutlu Tasarıma Aktarılması

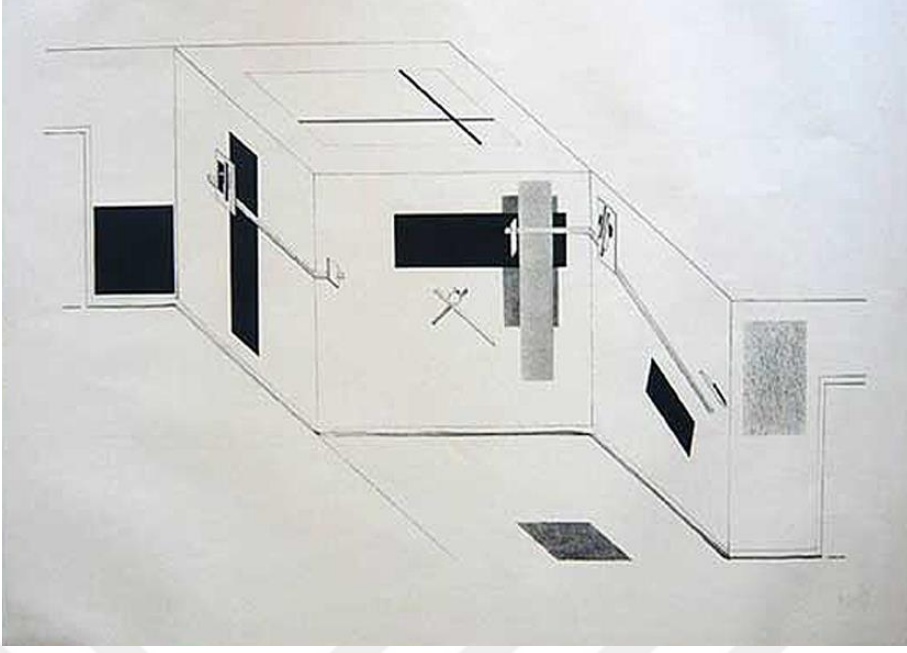
Ressam ve mimar El Lissitzky'in soyut geometrik şekiller kullandığı resimlerinde bir stil geliştirmiştir. 3D mekan düzenlemesine geçiş olarak nitelendirdiği, bir kavram ortaya çıkartmış, proun odaları adını verdiği bu kavram aslında yeni sanat anlamında kullanılan uydurma bir sözcüktür. Proun odaları bir insanın gerçekten içine girebileceği, sanat yapıtlarını algılanabileceği 3D mekandır. Sanatçı özel olarak aydınlatılan odanın, duvarlarına ve döşemesine gerek şekiller çizerek ve hatta üç boyutlu nesnelere monte ederek 2D resimlerinden daha etkili bir atmosfer yaratmayı hedeflemiştir (Avcı, 2015).

Sanatçı eserinde geometrik parçalarla iç içe, üst üste geçmiş zıt formları kütlelerle kullanarak, resmin yüzeyinden fırlayan bir mekan algısı hissedilmesini hedeflemiştir. Soyut resimle mekan tasarımları arasında birlik oluşturulmuştur (Uzunoğlu, 2014).

Ressam El Lissitzky'in Soyut bir resimden, önce perspektif çizerek tasarımını taslak olarak yerleştirmiştir. Çizgilerin, küplerini, çubuklarını ve renklerini nerde ne olması gerektiğini perspektif olarak çizerek ön görmüş daha sonra proun adlı odalara bu tasarımları 3D mekan tasarımı olarak aktarılmıştır (Şekil 2.22-2.24).

Şekil 2.22. El Lissitzky'nin soyut resimi (URL-29, 2019)

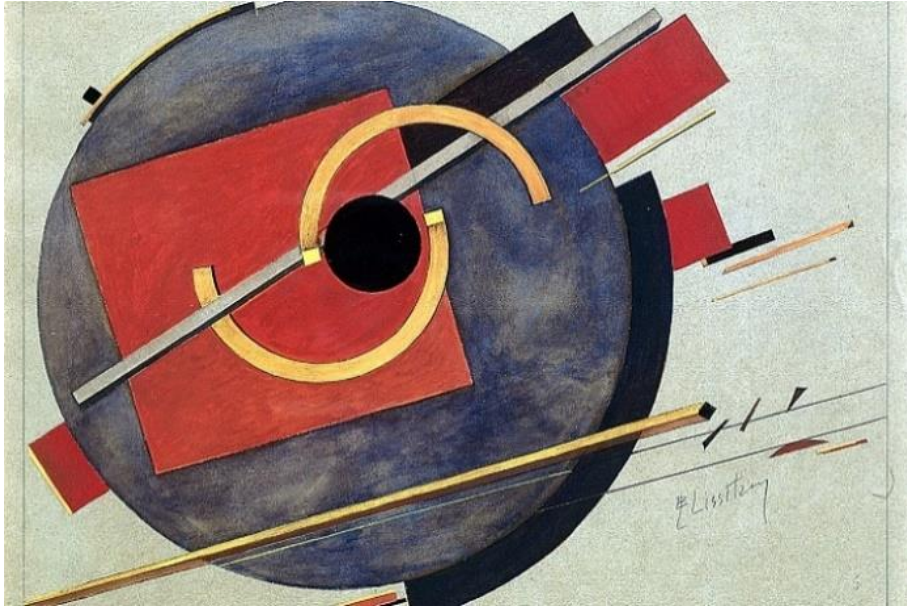
Şekil 2.23. El Lissitzky'nin perspektif çalışması (URL-30, 2019)

Şekil 2.24. El Lissitzky'nin Proun odası (URL-31, 2018)

Ülkemizde buna benzer uygulanmış çalışmalara rastlanmamakla beraber, üniversite öğrencilerin tasarım çalışmaları mevcuttur. Bu çalışmalara örnek olarak 2017-2018 eğitim öğretim yılında, Akdeniz Üniversitesi, İç mimarlık 2.sınıf öğrencilerinin “Temel Tasarım II” adlı derslerinde, “Soyut Sanattan Mekana” adlı proje çalışmaları ele alınmıştır. Dersin danışmanları Öğr.Gör. Burcu Pehlivanoglu, Öğr.Gör. Hikmet Başaytaç; öğrencilerinden ressam El Lissitzky’in resimlerinden yola çıkarak, Antalya içindeki bir mekana tasarım yapılması istenilmiştir. Her öğrenci El Lissitzky’in soyut resimleri hakkında araştırmalarını yaparak, üzerinde çalışmak istediği soyut resmi belirlemiştir. Soyut resim üzerindeki formlarla mekan ilişkisini kurgulayarak kapalı, açık ve yarı açık mekan tasarımları yapmışlardır. Resmin üzerinde bulunan nokta, çizgi, düzlem ve geometrik şekilleri form veya strüktürleri 3D düşünmeleri, tasarladıklarını maket çalışması olarak 3D aktarılması istenilmiştir. Öğrencilerin aldığı kritikler ve jüri değerlendirmelerin doğrultusunda projelerinde ilerlemişlerdir. Tamamladıkları projelerini Akdeniz Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’nde bir sergi düzenleyerek çalışmalarını sergilemişlerdir.

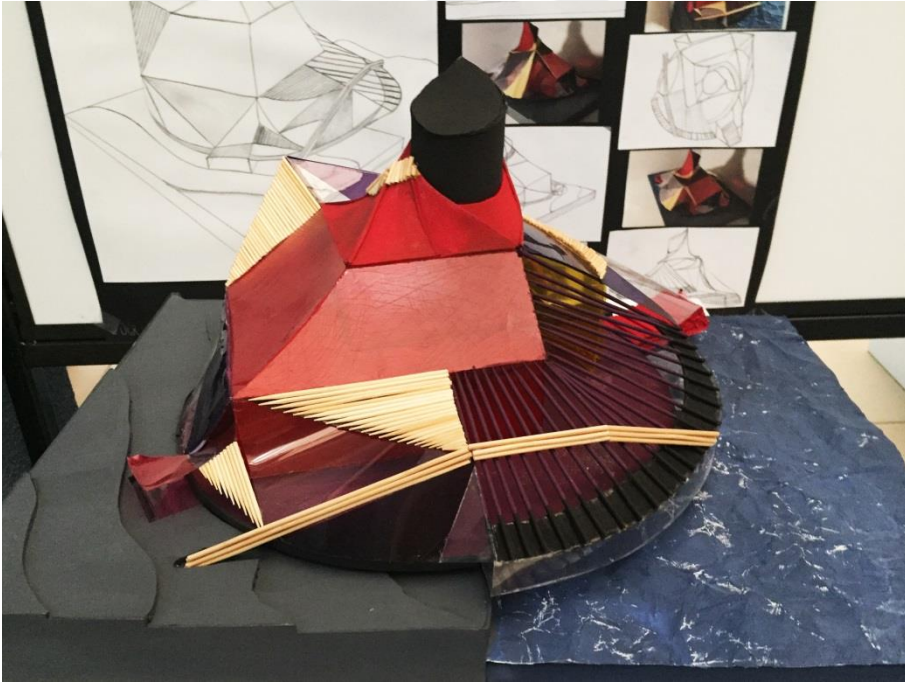
Öğrencilerden biri El Lissitzky’in soyut resmin üzerinde bulunan nokta, çizgi, düzlem ve geometrik şekillerden yola çıkarak, Antalya Karaalioğlan parkında restoran olarak 3D tasarıma aktarılmıştır. Tasarımda mekanın yarısı kayalıklarda, yarısı deniz üzerinde kalarak farklı bir boyut kazandırmayı hedeflenmiştir. Keyifli, estetik hem işlevsel insanların keyifli vakit geçirebileceği bir mekan tasarımı kurgulanmıştır. Tasarım 3D maket çalışmasına aktarılmıştır (Şekil 2.25-2.26a-b).

Şekil 2.25. El Lissitzky’nin soyut resmi (URL-32, 2019)

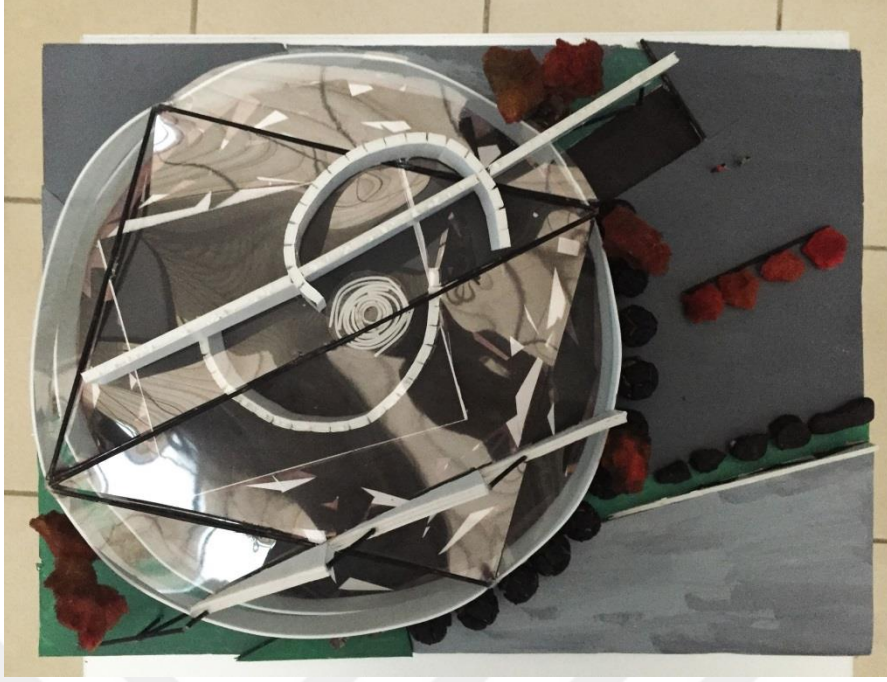

Şekil 2.26a. Mekansal tasarım maketi (Kırbaşı, 2018)

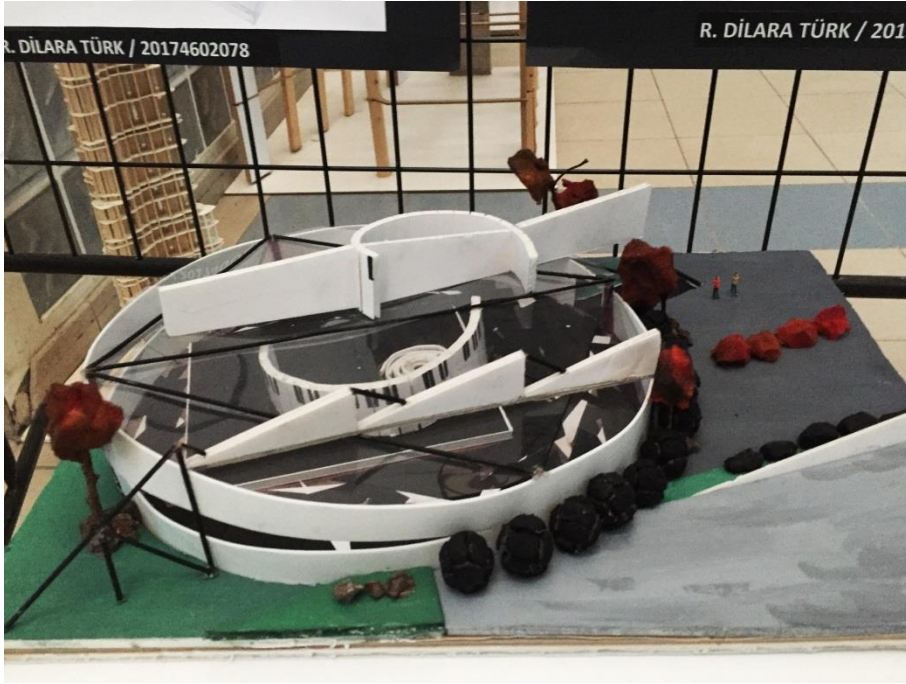

Şekil 2.26b. Mekansal tasarım maketi (Kırbaşı, 2018)

El Lissitzky'nin aynı soyut resmini, başka bir öğrenci, Antalya'da merkezi bir alanda, konferans ve sergi salonu olarak tasarlamıştır. İnsanlar için hem işlevsel hem de kullanışlı bir kapalı mekan tasarımı yapılmıştır (Şekil 2.27a-b).

Şekil 2.27a. Mekansal tasarım maketi (Türk, 2018)

Şekil 2.27b. Mekansal tasarım maketi (Türk, 2018)

Her bir öğrenciden resimlerdeki geometrik şekillerin ve çizgilerin üçüncü boyuta ayağa kaldırırken hayal güçlerini kullanmaları istenilmiştir. Tüm öğrenciler resim sanatının üzerinden form yaratma ve mekan tasarımı çözümlerini deneyimlemiştir.

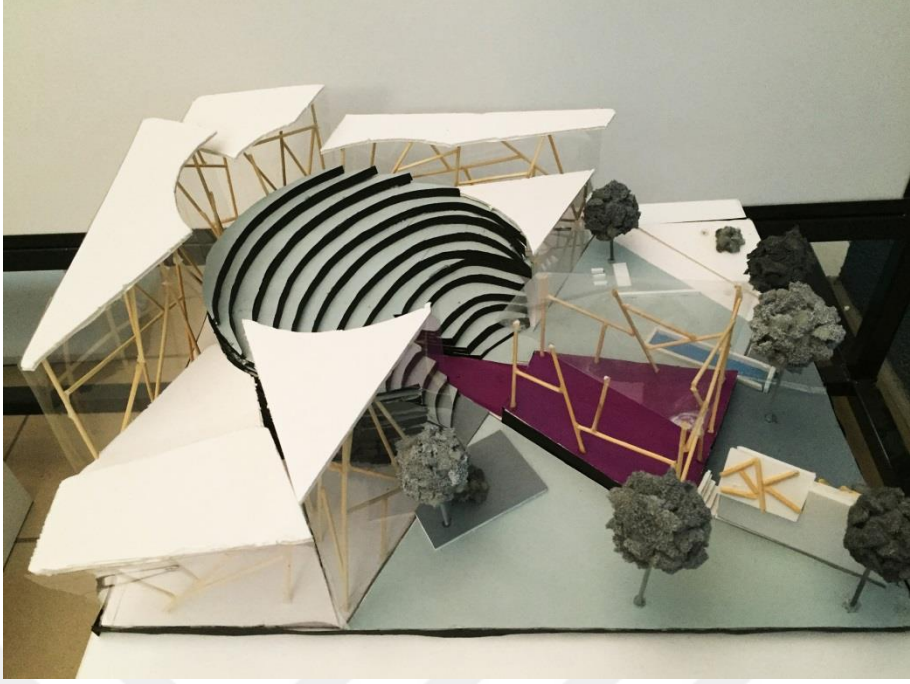
Başka bir öğrenci ise, Ressam El Lissitzky'nin başka bir soyut resmini, Antalya Işıklar caddesindeki eski stadyum alanında, yarı açık, yarı kapalı amfi tiyatrosu, sergi salonu, sahne ve kulisler tasarlamıştır (Şekil 2.28-2.29a-b).

Şekil 2.28. El Lissitzky'nin soyut resimi (URL-33, 2019)

Şekil 2.29a. Mekansal tasarım maketi (Karakaş, 2018)

Şekil 2.29b. Mekansal tasarım maketi (Karakaş, 2018)

Şekil 2.29c. Mekansal tasarım maketi (Karakaş, 2018)

Bir öğrenci ise, ressam El Lissitzky'nin farklı 2D soyut resminden esinlenerek, Antalya'da merkezi bir alanda insanlar için hem eğlenceli hem de hobi alanlarında kendilerini geliştirebilecekleri, resim, seramik ve heykel atölyelerin yanında müzik odalarında olduğu sanat galerisi tasarlanmıştır. Kurs alanların yanında sanatsal etkinliklerin olduğu, sergi salonları, konferans salonları, tiyatro sahneleri ve konser alanların olduğu bir sanat merkezi tasarlanmıştır (Şekil 2.30-2.31a-b).

Şekil 2.30. El Lissitzky'nin soyut resimi (URL-34, 2019)

Şekil 2.31a. Mekansal tasarım maketi (Ersara, 2018)

Şekil 2.31b. Mekansal tasarım maketi (Ersara, 2018)

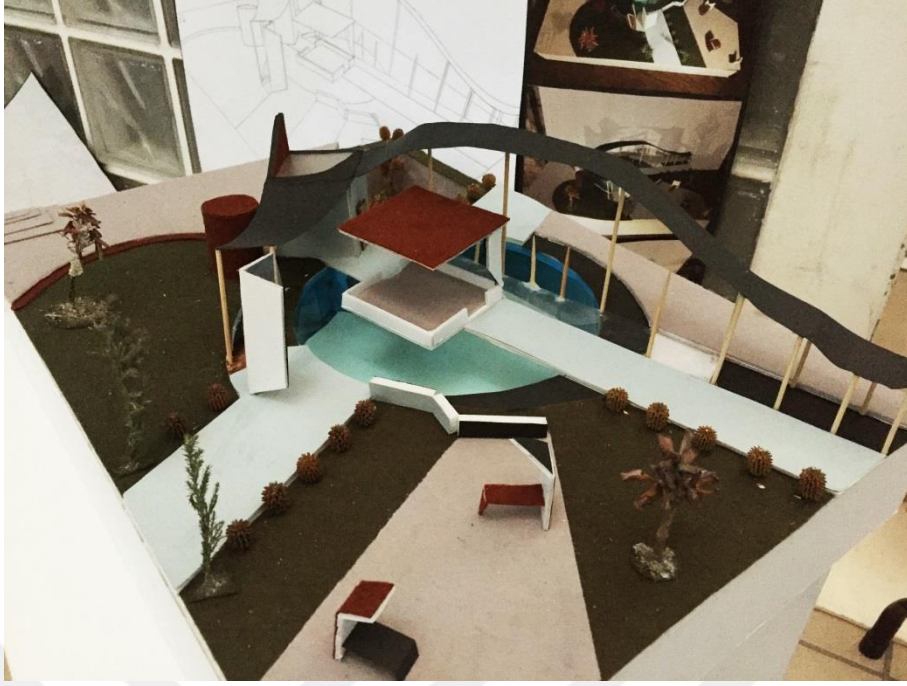
El Lissitzky'in farklı bir soyut resmini, başka bir öğrenci ise, insanların doğayla iç içe olabilecekleri, rahatlatıcı, dinlendirici açık ve kapalı oturma alanları ve süs havuzlarının bulunduğu sosyal bir mekan tasarımına aktarmıştır. 2D soyut resimden esinlenerek 3D mekânsal tasarıma aktarılan tasarımın maket çalışması yapılmıştır (Şekil 2.32- 2.33a-c).

Şekil 2.32. El Lissitzky'nin soyut resmi (URL-35, 2019)

Şekil 2.33a. Mekansal tasarım maketi (Bayramoğlu, 2018)

Şekil 2.33b. Mekansal tasarım maketi (Bayramoğlu, 2018)

Şekil 2.33c. Mekansal tasarım maketi (Bayramoğlu, 2018)

Başka bir öğrenci ise, El Lissitzky'nin farklı bir soyut resminden yola çıkarak, Antalya'nın merkezi bir yerinde, kafeterya, restoran ve insanlar için dinlenme, bekleme alanlarının olduğu bir mekan tasarımı yapmıştır. Soyut resim üzerindeki, formları

basitleştirilerek ve eskizlerle tasarım belirlenmiştir. Belirlenen tasarımda maket çalışmasına aktarılmıştır (Şekil 2.34- 2.35a-b).

Şekil 2.34. El Lissitzky'nin soyut resmi (URL-36, 2019)

Şekil 2.35a. Mekansal tasarım maketi (Demir, 2018)

Şekil 2.35b. Mekansal tasarım maketi (Demir, 2018)

El Lissitzky'nin aynı soyut resmini başka bir öğrenci ise, Antalya'nın merkezi bir yerinde deniz kenarında, insanların manzarayı izleyebilecekleri restoran ve oturma alanlarının olduğu yarı açık, yarı kapalı bir mekan tasarımı yapmıştır. 2D soyut resminden 3D mekan tasarımını aktarılan tasarımın maket çalışmasıdır (Şekil 2.36a-b).

Şekil 2.36a. Mekansal tasarım maketi (Elinç, 2018)

Şekil 2.36b. Mekansal tasarım maketi (Elinç, 2018)

El Lissitzky'nin farklı bir soyut resmini bir öğrenci ise, Antalya'da merkezi bir alanda oturma, dinlenme, sergileme bölümlerin, süs havuzlarının ve oturma alanların olduğu yarı açık yarı kapalı bir mekan tasarımı yapılmıştır. (Şekil 2.37- 2.38a-c).

Şekil 2.37. El Lissitzky'nin soyut resimi (URL-37, 2019)

Şekil 2.38a. Mekansal tasarım maketi (Çagal, 2018)

Şekil 2.38b. Mekansal tasarım maketi (Çagal, 2018)

2.6.3. Ressam Wassily Kandinsky'in Soyut Resimlerinin 3 Boyuta Aktarılması

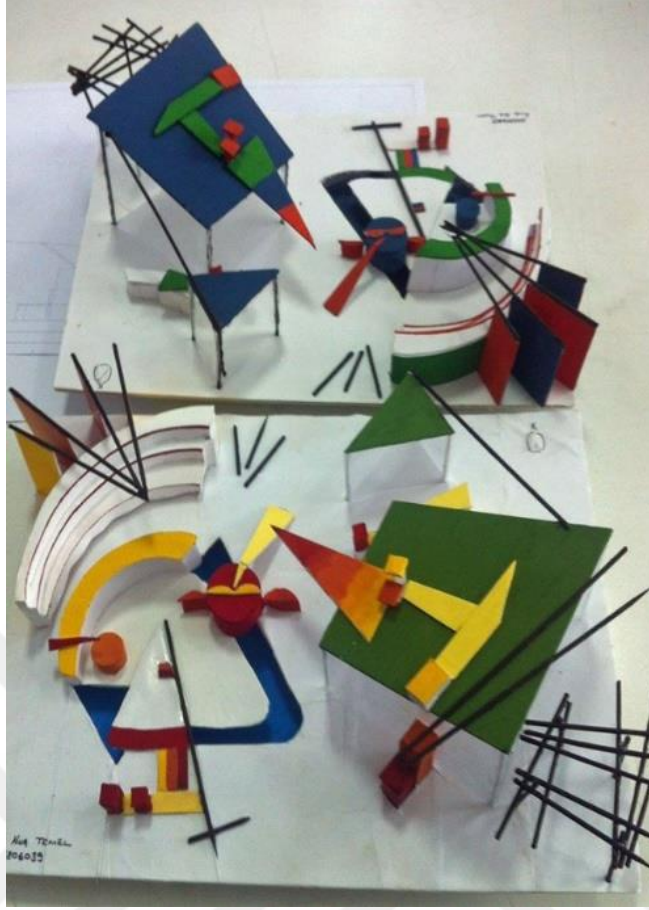
Ressam Wassily Kandinsky 1866 yılında Moskova'da doğmuştur. Ailesinin sanat olan ilgisi sayesinde sanatla iç içe büyümüştür. Kandinsky soyut sanatta resimde yepyeni bir anlayış sunmuş, soyut sanat eğilimi ile başlayan bu anlayış hem modern sanatın hem de mimaride modern hareketin çıkış noktası olmuştur. Soyut sanatın babası olarak adlandırılan Kandinsky, sanatın öncelikli amacının, sanatçının en derin duygularını aktarmak olduğunu belirtmiştir. Ona göre soyut üçgen, daire, kare ve sonsuz geometrik şekillerin kendine has bir ruha sahiptir. Yapıtlarında dikdörtgen üçgen daire gibi geometrik formlarla beraber benekler ve noktaları kaynaştırarak eserlerini oluşturur (Erbay, 2013).

Kandinsky için eserlerinde rengin ve biçimin olanakları sonsuzdur. Kare, daire, üçgen gibi sayısız şekil vardır. Sınırsız şekillerle ve renklerle oluşturduğu eserlerinde korku, neşe, hüznün, gibi duygular değil de, bu duygulardan arınmış aşmış duyguları anlatmak istemiştir (Karahana, 2001).

Kandinsky'nin resimlerinin üzerinde bulunan çizgiler, dikdörtgenler, kareler, üçgenler, daireler ve tüm geometrik şekillerden kütleler olarak 3D aktarılabilir. Buna örneklerden biride, Akdeniz Üniversitesi, iç mimarlık öğrencilerinin okul proje dersi için, "Kandinsky'n Black and Violet" adlı 2D soyut resmini, 3D mekansal tasarıma aktarılmıştır. 3D tasarımın deneme maketi gösterilmektedir (Şekil 2.39-2.40).

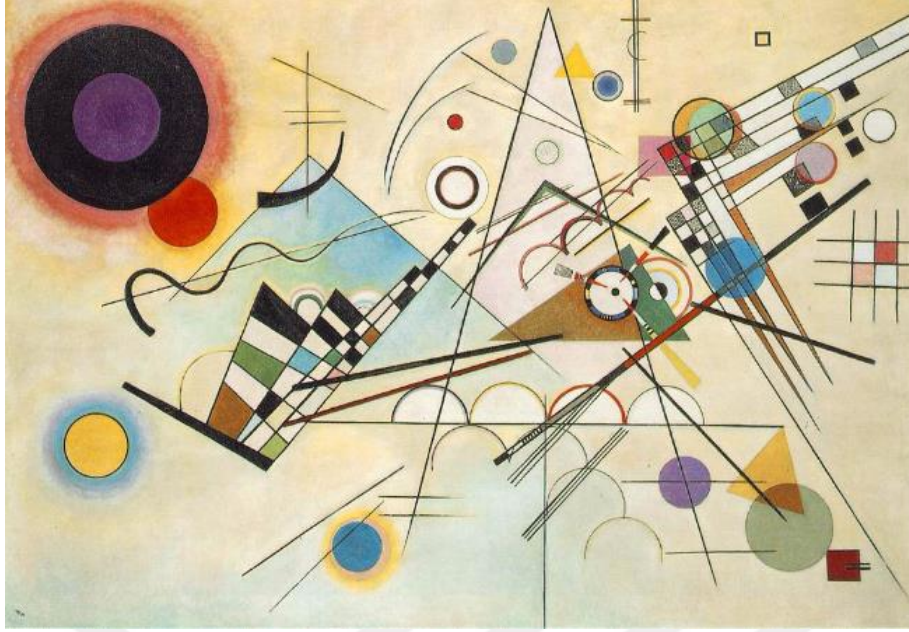
Şekil 2.39. Black and Violet, Wassily Kandinsky, 1923 (URL-38, 2019)

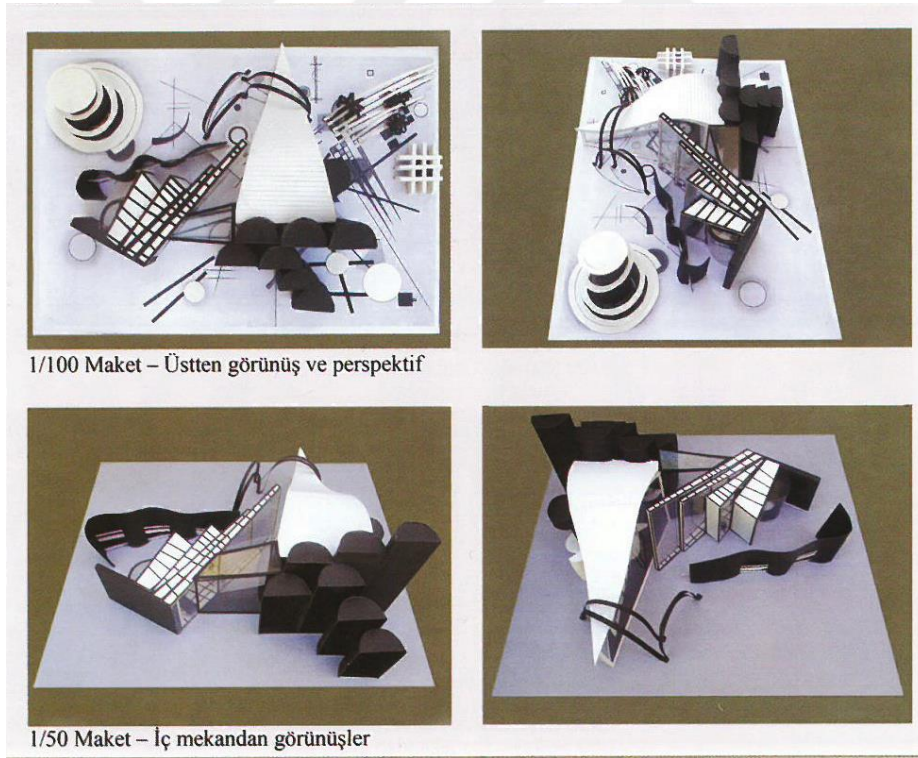
Şekil 2.40. Mekan tasarım maketi (Temel, 2015)

2010-2011 Eğitim Öğretim Yılında, KTÜ İç Mimari Proje II dersinin konusu; Ressam Wassily Kandinsky'n resimlerinden esinlenerek Kandinsky'n eserlerini sergilendiği bir müzenin bahçesinde bağımsız bir kütle olarak tasarlanması istenilmiştir. Her öğrenci Kandinsky'n soyut resimleri hakkında araştırmalarını yaptıktan sonra üzerinde çalışmak istediği soyut resmi belirlenmiştir. Belirlenen soyut resim üzerinden soyutlama çalışmaları yaptıktan sonra, soyut resim üzerindeki formlarla mekan ilişkisini kurgulayarak açık, yarı açık, ve kapalı mekan tasarımları yapmışlardır. Öğrencilerin aldığı kritikler ve jüri değerlendirmelerin doğrultusunda projelerinde doğru bir şekilde ilerlemişlerdir. Proje sonunda Mimarlık Fakültesi'nde tüm projelerin yer aldığı sergide sergilenmiştir (Akgül, 2013; Aras, 2013; Erbay, 2013; Onur, 2013; Zorlu, 2013).

Resmin üzerinde bulunan nokta, çizgi, düzlem ve geometrik şekilleri, form ve yapıları 3D kütleler olarak tasarlanmıştır ve tasarladıklarını mekânsal tasarımı maket çalışması olarak aktarmışlardır. Öğrencilerden biri Kandinsky'n Kompozisyon VIII adlı 2D soyut resmini ele alarak 3D mekânsal tasarıma aktarılmıştır. Aktarılan tasarımın maket çalışmasıdır (Şekil 2.41-2.42).

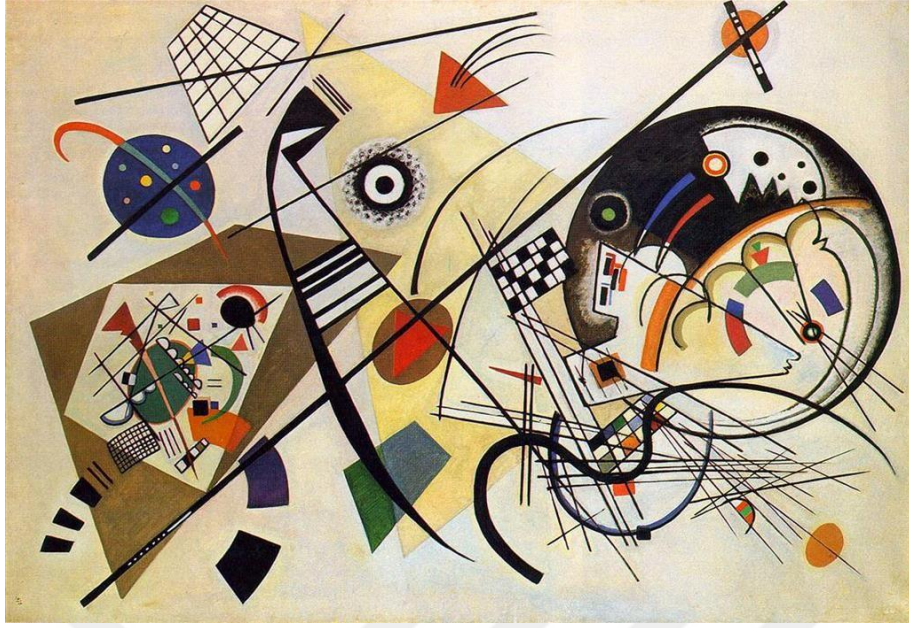

Şekil 2.41. Kompozisyon VIII, Wassily Kandinsky, 1923 (URL-39, 2019)

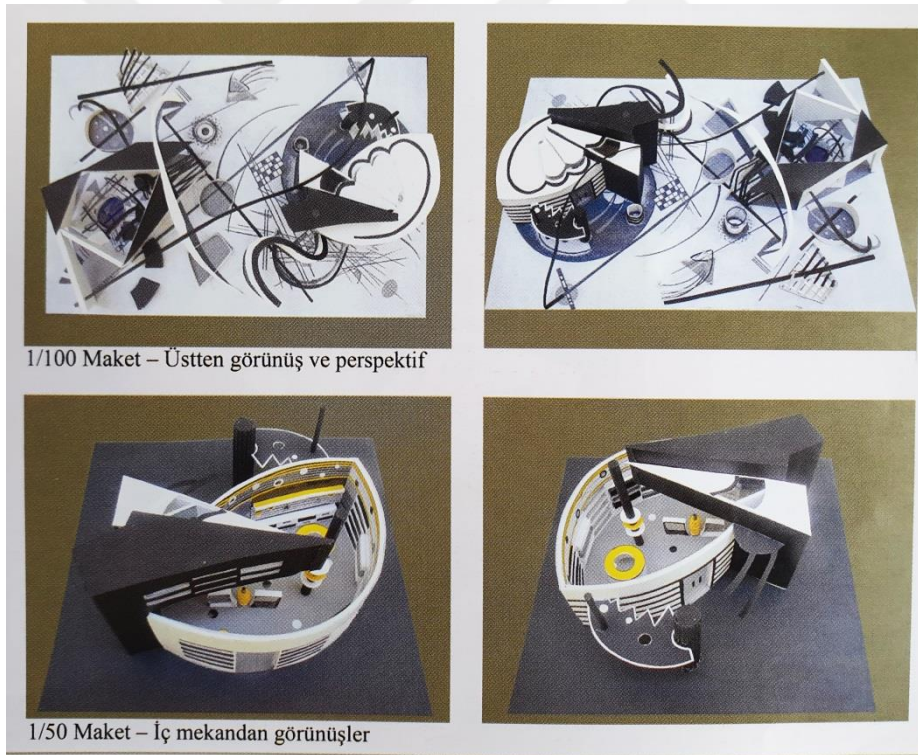

Şekil 2.42. Mekan tasarım maketi (Arı, 2011)

Başka bir öğrenci ise; Wassily Kandinsky'nin Transverse Line adlı tablosundan esinlenerek, eserlerinin sergilendiği bir müzenin bahçesinde insanlar için çok kullanışlı 3D mekânın tasarım maketi yapmıştır (Şekil 2.43-2.44).

Şekil 2.43. Transverse Line, Wassily Kandinsky, 1923 (URL-40, 2019)

1/100 Maket – Üstten görünüş ve perspektif

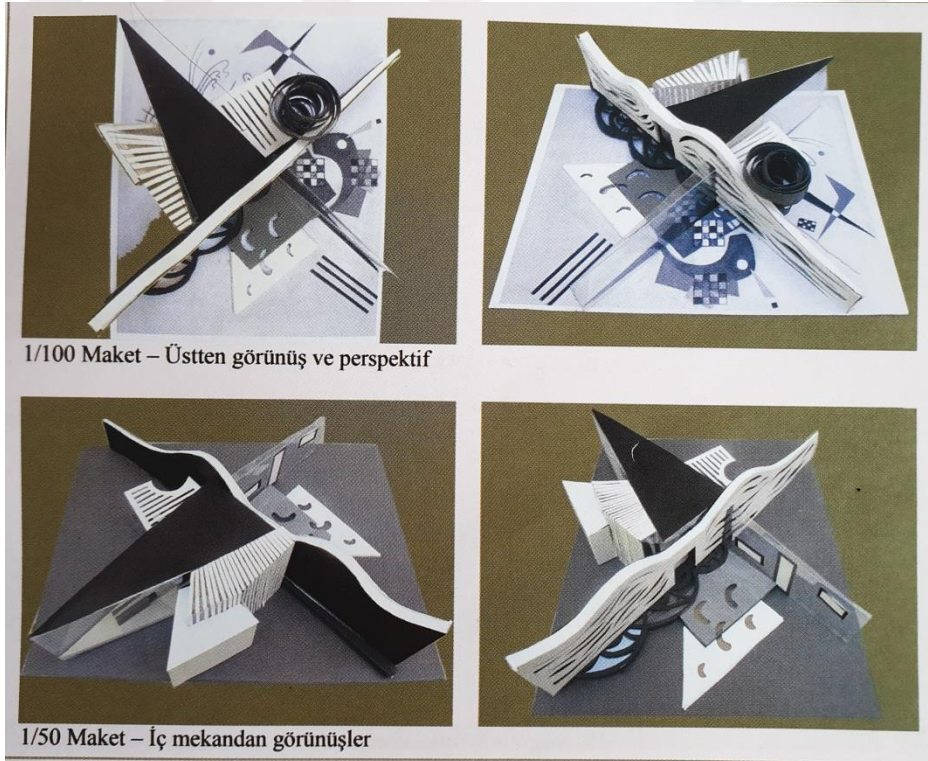
1/50 Maket – İç mekandan görüşler

Şekil 2.44. Mekan tasarım maketi (Yeğin, 2011)

Başka bir öğrenci ise; Wassily Kandinsky'n Transverse Line adlı tablosundan esinlenerek, eserlerinin sergilendiği bir müzenin bahçesinde insanlar için çok kullanışlı modern 3D mekansal tasarımın maketi yapılmıştır (Şekil 2.45-2.46).

Şekil 2.45. On White II, Wassily Kandinsky, 1923 (URL-41, 2019)

1/100 Maket – Üstten görünüş ve perspektif

1/50 Maket – İç mekandan görüşler

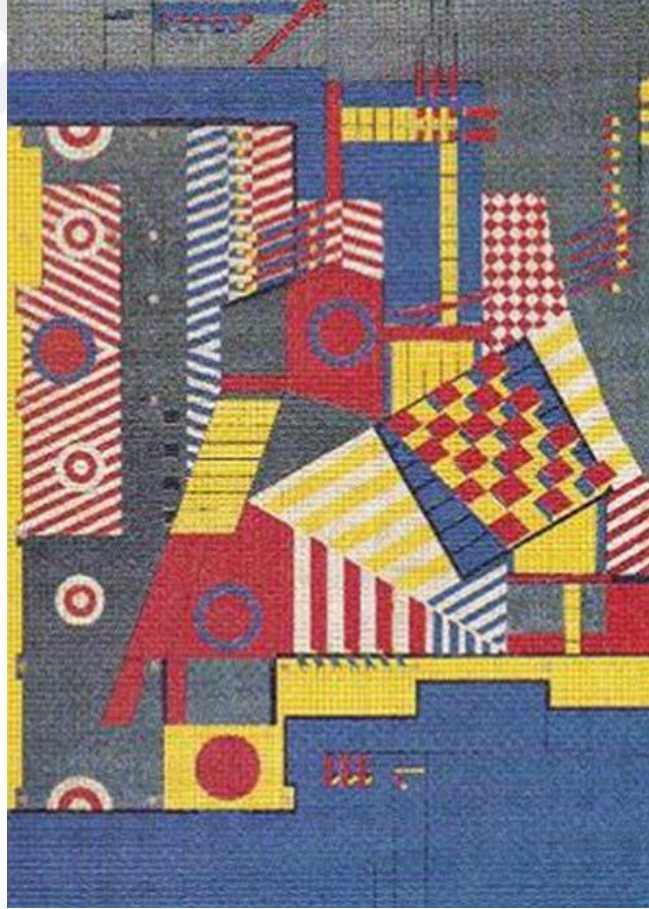
Şekil 2.46 Mekan tasarım maketi (Keskin, 2011)

2.6.4. Otto Harbet Hajek'in Soyut Resimlerinin 3 Boyutlu Tasarıma Aktarılması

İki boyutlu soyut resmin, strüktür ve formlarını ele alarak kütlelerle bir mekana 3D olarak aktarılmasına, bir başka örnek ise Otto Harbert Hajektir. Alman ressam, grafiker, heykeltıraş, ve mimarlığını, tek bir yönde mekan tasarımlarında yeniden değerlendirerek, kendisini açık alanlarda duracak mekan ve mekan kurgusu ile yaratıcı objelerin tasarımına adanmıştır (Hajek ve Gomringer, 1997).

Sanatçı genellikle ortak alanlarda, kent ve meydanlarda tasarım yaparak, Kenti biçimlerden, renklerden, ışıklardan, yeşilliklerden oluşan, kararlaştırılmış ve rastlantısal buluşmaların veya tanışma, kutlama, oyun, dans etkinliklerin yapıldığı bir sanat alanı olarak tanımlamıştır (Öztürk, 2007).

2D soyut resimlerindeki, geometrik formları, biçimleri ve renkleri ele alarak, 3D mekanda aynı form ve renklerle insanların dikkatini fazlasıyla çeken açık alanda kullanışlı bir mekan tasarımlarına aktarılmıştır (Şekil 2.47-2.48a-b).

Şekil 2.47. Otto Herbert Hajek soyut resmi (Hajek ve Gomringer,)

Şekil 2.48a. Mekan Tasarımı Almanya- Schwelm, 1972 (Hajek ve Gomringer)

Şekil 2.48b. Mekan Tasarımı Almanya-Schwelm, 1972 (Hajek ve Gomringer)

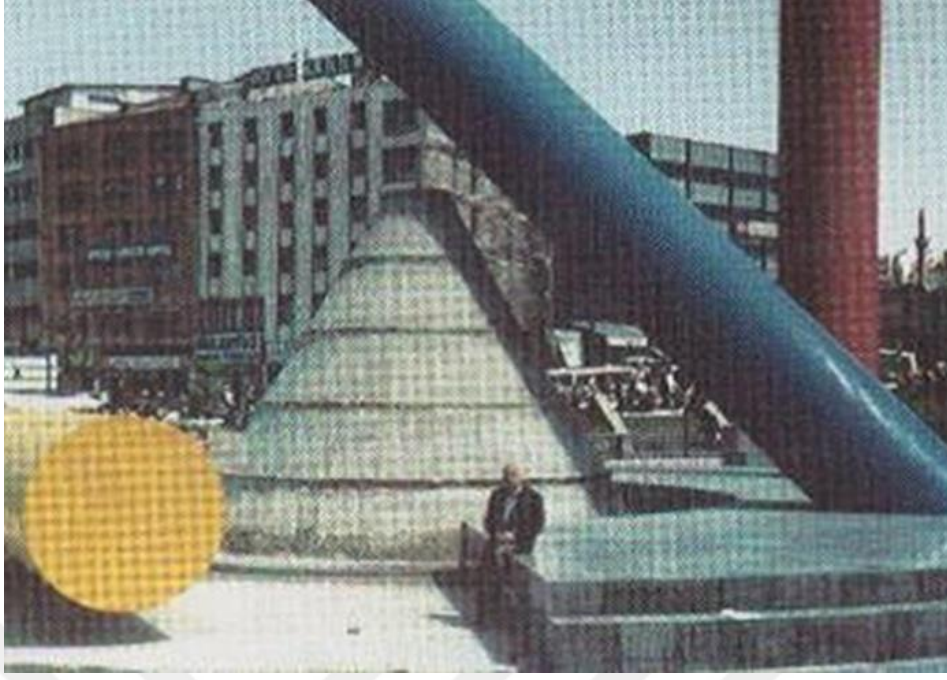
Hajek, yapılarında geometrik şekiller ve renkli heykeller kullanarak özgürlüğü ve farklılığını anlatmak istediğini söylemiştir (Hajek ve Gomringer, 1997). Sanatçı, kendi yapmış olduğu 2D soyut resmiden esinlenerek Ankara Ulus'ta Hergelen meydanına 3D tasarıma aktarılmıştır (Şekil 2.49-2.50a-c).

Şekil 2.49. Otto Herbert Hajek soyut resimi (Hajek ve Gomringer)

Şekil 2.50a. Mekan tasarımı Ankara, 1992 (Hajek ve Gomringer)

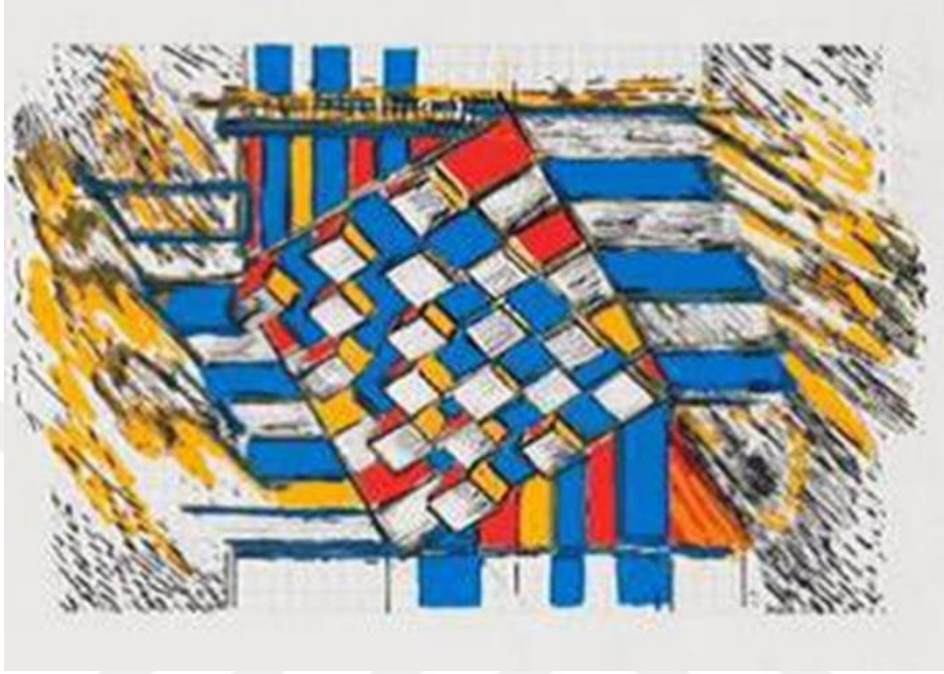
Şekil 2.50b. Mekan tasarımı Ankara, 1992 (Hajek ve Gomringer)

Şekil 2.50c. Mekan tasarımı Ankara, 1992 (Hajek ve Gomringer)

Hajek, mekan tasarımlarında renkli renkli yollar, değişik açılardaki eğik formlar, boyalı küp küp dizilmiş kütleler, kent sanatında farklı bir dil oluşturmuştur (Öztürk, 2007). Hajek'in farklı ülkeler ve şehirlerde 2D soyut eserlerinden esinlenerek 3D mekan tasarımına aktarılmış birçok örnekleri çalışmaları görülmektedir.

Bir diğer çalışması ise, Avusturya’da insanların dikkatini fazlasıyla dikkatini çeken rastlantısal buluşmaların veya kutlama, oyun, dans gibi birçok sanatsal etkinliklerin yapabileceği bir mekan tasarımına aktarılmıştır (şekil.2.51-2.52a-c).

şekil 2.51.Otto Herbert Hajek soyut resimi (Hajek ve Gomringer)

şekil 2.52a. Mekan tasarımı- Avusturya, 1973 (Hajek ve Gomringer)

Şekil 2.52b. Mekan tasarımı- Avusturya, 1973 (Hajek ve Gomringer)

Şekil 2.52c. Mekan tasarımı- Avusturya, 1973

Hajek'in başka bir soyut bir resimdeki renkler, formları ele alarak, iç mekanda mobilya tasarımına da aktarılmıştır. Mekanda tasarım olarak, farklı, dikkat çekici ve kullanışlı bir mobilya tasarımı olmuştur (Şekil.2.53-2.54a-b) (Hajek ve Gomringer, 1997)

Şekil 2.53. Otto Herbert Hajek soyut resimi (Hajek ve Gomringer)

Şekil 2.54a. Mobilya tasarımı (Hajek ve Gomringer)

Şekil 2.54b. Mobilya tasarımı (Hajek ve Gomringer)

Tasarım çıkış noktası olarak bir sanat eserini ele alarak, soyut resimdeki aynı formları aynı renkleri aynı algıyı oluşturarak, Piet Mondrian eserleri, El Lissitzky eserleri, Wassily Kandinsky eserleri ve Otto Herbert Hajek eserlerinin, dış mekânlarda, iç mekânlarda, heykellerde ya da mobilya tasarımlarında 3D mekânsal tasarıma aktarılmış örnekler irdelenmiştir. 2D soyut resimdeki, formu, biçimi, çizgiyi, renkleri veya dokuyu ele alarak, kütlelerle 3D strüktür olarak aktarılmasına daha birçok örnekler vardır. Bu araştırmadan çıkan bilgiler doğrultusunda incelenen örneklerden esinlenerek, materyaller ve yöntemler belirlenmiştir.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Materyal

Çalışmanın ana materyalini Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (MAKÜ) Öğrenci Çarşısı (ÜNİPARK) oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra genel anlamda 2 boyutlu sanat eserinin 3 boyuta aktarılmasının oluşumunda sanatın ve mekan tasarımların yeri ve önemine ilişkin tez, kitap, dergi, internet vb. kaynaklar, MAKÜ ile ilgili literatür verileri, harita ile yazılı ve görsel kaynaklar araştırmanın diğer materyallerini oluşturmaktadır.

Burdur ili, Göller Yöresi adı verilen, Akdeniz bölgesinin iç kısmında yer almaktadır. Konum olarak 29°-24' ve 30°-53' Doğu Boyamları ve 36°-53' ve 37°-50' Kuzey Enlemleri arasında yer almaktadır. Burdur'un güneyinde Antalya, batısında Denizli, doğu ve kuzeyinde Isparta ve Afyon illeri ile çevrilidir. İlin yüzölçümü 6883 km²'dir (URL-42, 2019).

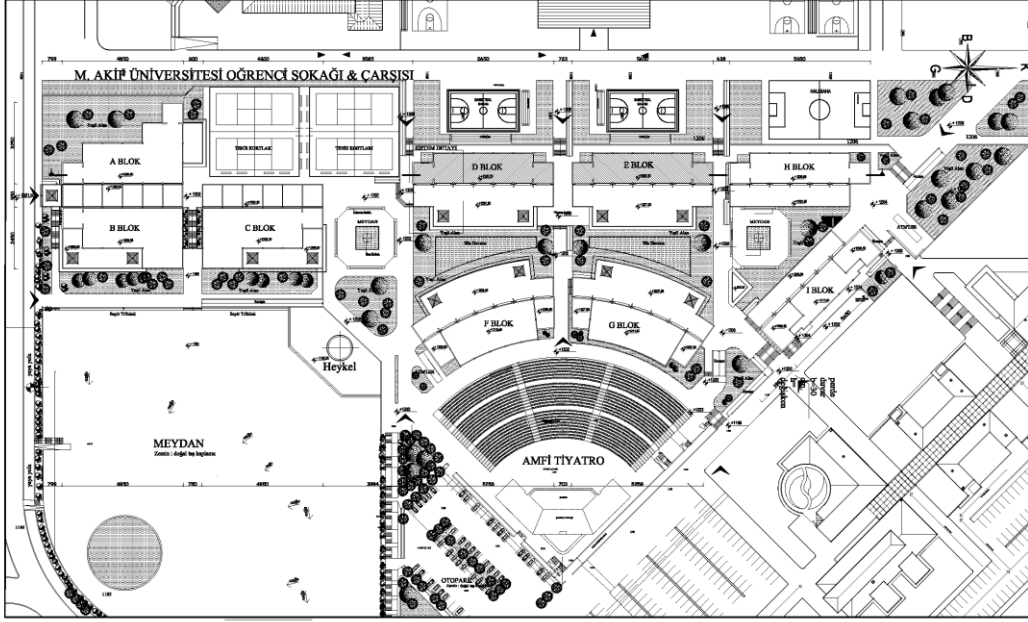
Şekil 3.1. Türkiye-Burdur haritası (URL-43, 2019)

Burdur ili, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ne 2006 yılından beri ev sahipliği yapmaktadır. Burdur-Antalya yolu üzerinde İstiklal Yerleşkesinde bulunan üniversitede 11 fakülte, 4 enstitü, 6 yüksekokul, 13 meslek yüksekokulu ve 1 konservatuvar ve araştırma ve uygulama merkezleri bulunmaktadır. MAKÜ' de 2018-2019 eğitim öğretim döneminde yaklaşık olarak 32.000 öğrenci eğitim almaktadır (URL-44, 2019). Üniversiteye ait merkez istiklal yerleşkesi yerleşim planı Şekil 3.2' de gösterildiği gibidir.

Şekil 3.2. MAKÜ vaziyet planı (MAKÜ KİMER, 2019)

Çalışma konusunun niteliği dolayısıyla, araştırma çok sayıda görsel materyalle desteklenmiştir. Kişisel arşiv ve çeşitli internet sitelerinden elde edilen görsel verileri çalışma kapsamında kullanılmıştır. MAKÜ öğrenci çarşısının genel adı ÜNİPARK diye adlandırılmaktadır. ÜNİPARK Burdur Bölgesel Yaşam Alanı ve Sosyal Tesis Projesinde 8 blok içerisinde Açık spor alanları, AVM, Sinema, restoranlar, kafeler, giyim ve hediyelik ürünler mağazası ve gibi birçok sosyal alaların başta Üniversite öğrencileri ve akademisyenler olmak üzere tüm halka açık mekanlar tasarlanmıştır. ÜNİPARK'ın hemen yanında öğrenci meydanı ve amfi konser alanları oluşturulmuştur (URL-45, 2019). Şekil 3.3'de ÜNİPARK'ın vaziyet planı verilmektedir.

VAZİYET

Şekil 3.3.MAKÜ ÜNİPARK vaziyet planı (Parlakdağ Mimarlık, 2017)

MAKU ÜNİPARK başta üniversite öğrencilerine ve Burdur şehrine sosyal ve kültürel olarak katkısı olacağı düşünülmektedir. Bu çarşıda tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacakları mağazalar, kapalı ve açık ortak oturma alanları ve dinlenme ve ferah bir yürüyüş alanların olduğu bir mekân tasarımı yapılmıştır. Bu çarşının bilgisayar destekli çizim programıyla 3D olarak projelendirilmiştir (Şekil.3.4a-d).

Şekil 3.4a. MAKÜ ÜNİPARK 3D proje çalışması (URL-46, 2019)

Şekil 3.4b. MAKÜ ÜNİPARK 3D proje çalışması (URL-47, 2019)

Şekil 3.4c. MAKÜ ÜNİPARK 3D proje çalışması (URL-48, 2019)

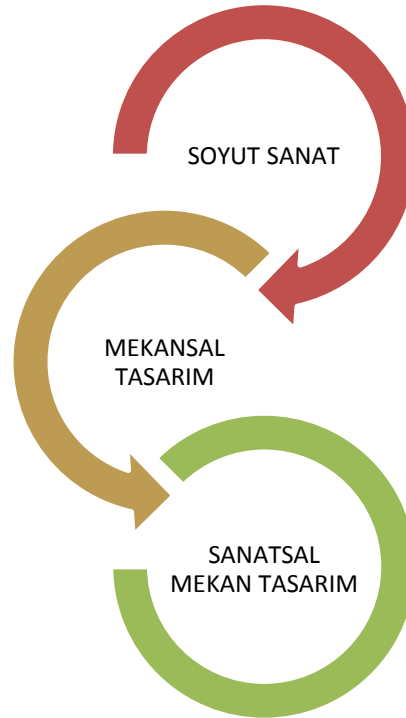
3.4. Yöntem

Araştırmada konunun içeriğine göre uygun olarak literatür taraması yapılmıştır. Konuyla ilgili yerli ve yabancı dergilere, kitaplara ve makalelere başvurulmuştur. Birinci aşamada; sanat ve mekân tasarımları hakkında kavramlar ve bu kavramlara ilişkin alt başlıklar irdelenmiştir. Resim sanatı üzerinden mekansal tasarımlarda 2 boyuttan 3 boyuta aktarılan örnekler incelenmiştir.

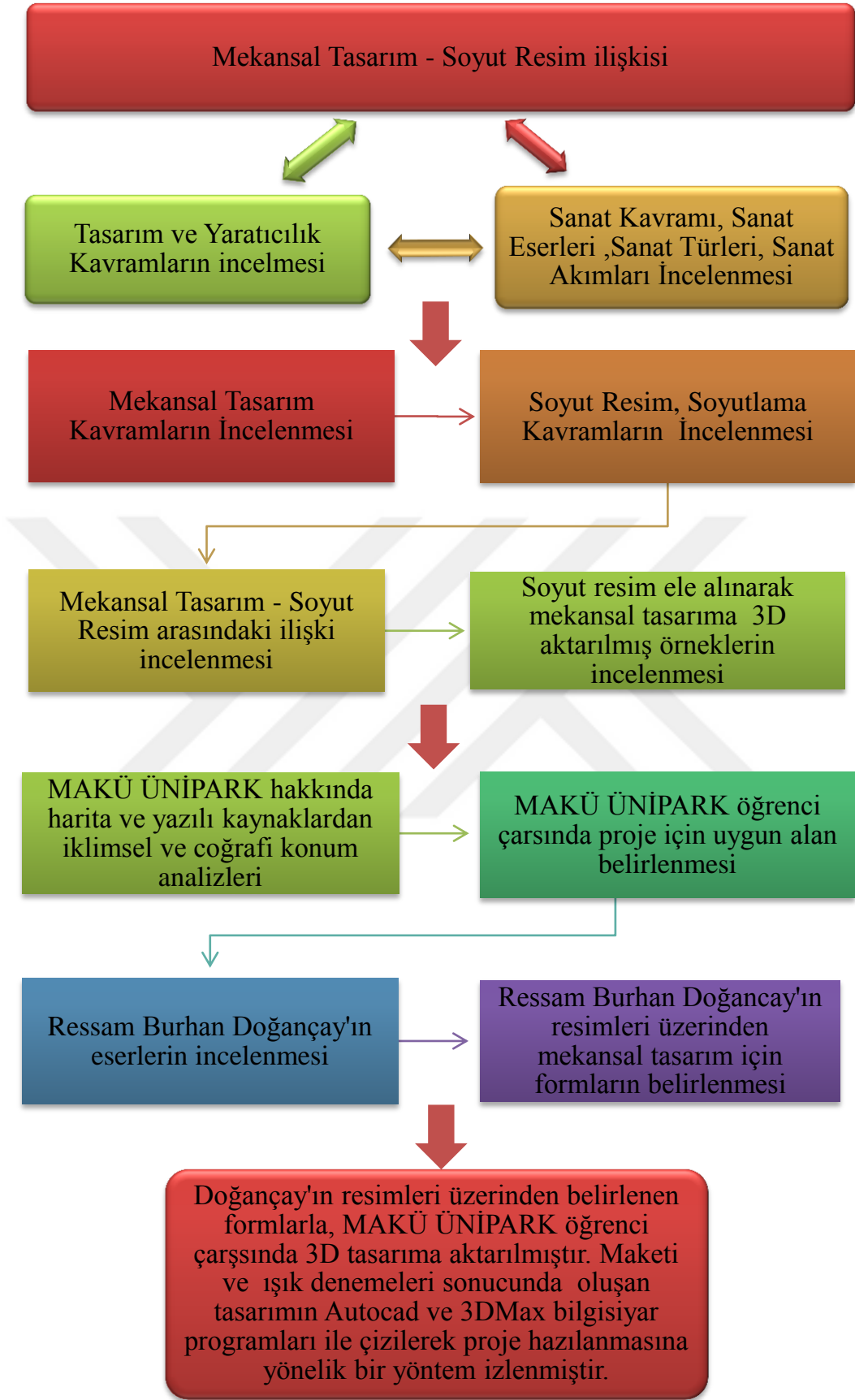
İkinci aşamada ise çalışma alanı olarak seçilen Burdur MAKÜ öğrenci çarşına ilişkin literatür verileri ve bu alan için projelendirilmiş görselleri sunulmuştur.

Son aşama olarak, tüm literatür verileri ve çalışma alanının verileri doğrultusunda, soyut resim sanatı üzerinden Ressam Burhan Doğançay'ın 'Whispering Wall III adlı Kurdeleler serisindeki gibi eserler ele alınarak, form yaratma ve mekânsal tasarım çözümlerine yönelik denenmiş olan bir yöntem anlatılmıştır.

MAKÜ ÜNİPARK öğrenci çarşında mekânsal tasarım çalışması yapılmıştır. Tasarım süreçlerinde birçok farklı malzemeye maket çalışmaları oluşturuldu ve yapılan maketlerin üzerinden ışık tutularak birçok farklı açıdan ışık denemeleri yapılmıştır. Tasarımı belirlenen çalışmanın da AutoCAD ve 3DS Max bilgisayar destekli programlar ile 3D mekânsal tasarım ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada kullanılan yöntem akış şeması Şekil 3.5a-b'de verilmiştir.

Şekil 3.5a. Yöntem akış şeması

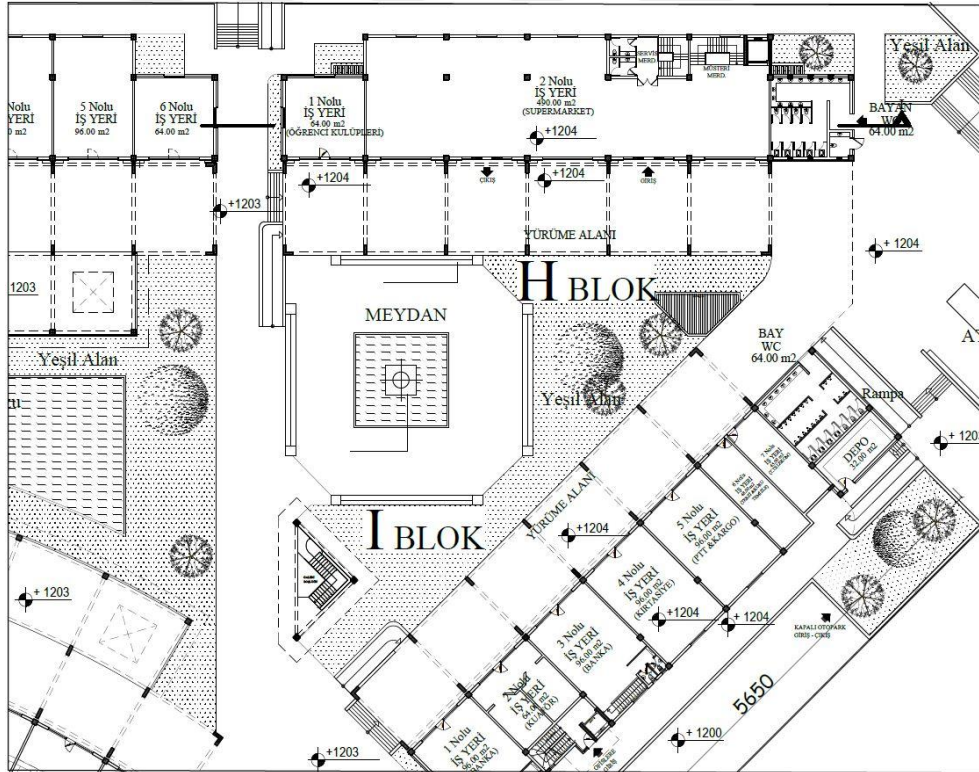
Şekil 3.5b. Yöntem akış şeması

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Çalışmanın konusu gereği 2D bir soyut resimden 3D aktarılan, alanını oluşturan, Burdur MAKÜ öğrenci sokağına ilişkin araştırma ve literatür taramaları yapılmıştır. Açık alanda mekan tasarımı yapılırken, dikkate alınacak tasarım ilkeleri birlik oran, ölçek, ritim, denge, uyum, simetri ve zıtlık dikkate alınarak yapılmıştır.

4.1. Çalışma Alanının İncelenmesi

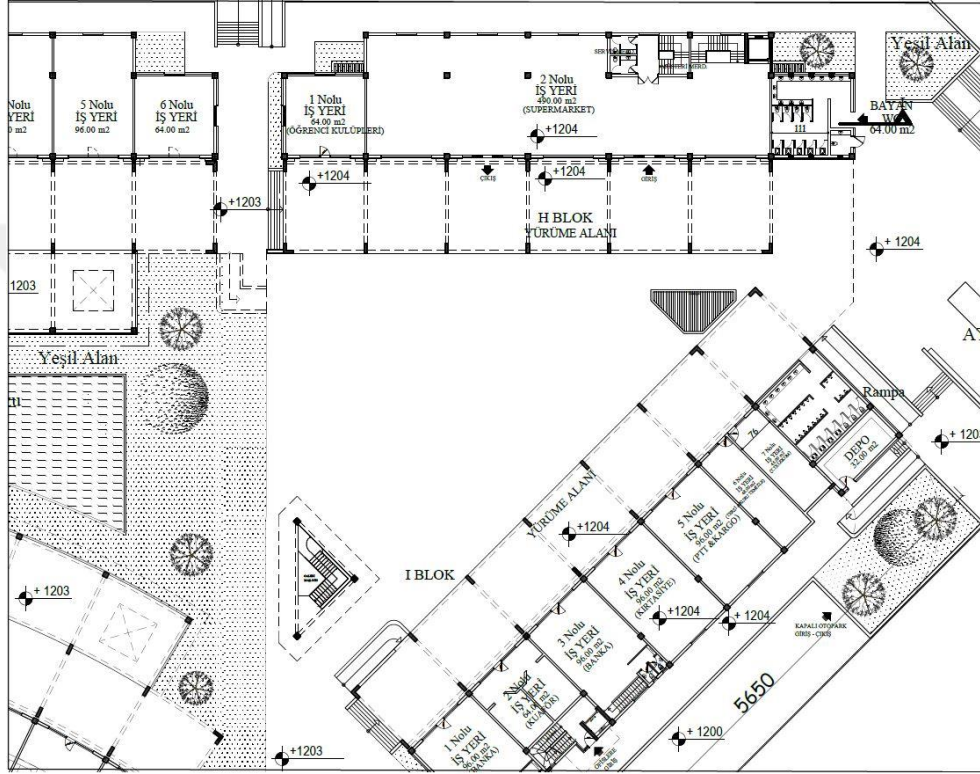
MAKÜ ÜNİPARK öğrenci çarşısında H ve I blokların arasında Şekil 4.1’de görüldüğü gibi projede ortak alan için düşünülen projelendirilen bir mekan tasarımı çizilmiş fakat projenin bazı kısımları uygulanmadığını gözlemlenmiştir. Şekil 4.1’de ÜNİPARK’ın H ve I blokların arasında projelendirilen mekan tasarımının yerleşim planıdır.

Şekil 4.1. MAKÜ ÜNİPARK H-I blok yerleşim planı (Parlakdağ Mimarlık, 2017)

MAKÜ Öğrenci sokağındaki H ve I blokları arasındaki ortak alan için mekânsal tasarım yapılmasına rağmen, proje uygulanmamıştır. Mekan incelendiği zaman mekanda fazlaca bir boşluk olduğu gözlemlenmiştir. Bu mekana ilk giriş yapıldığınız anda büyük bir

boşluk görmek ve sadece zeminde taş döşeme görmek mekanda çok soğuk ve negatif bir enerji yaymaktadır. Bu kadar büyük bir Üniversitede böyle büyük bir mekanda, böyle büyük bir boşluk hiç hoş görülmediği gözlemlenmiştir. Fazlaca yatırım yapılan ÜNİPARK' ta istenilen sonuç alınmadığı dükkânların ve restoran kafelerin çoğunun kapalı olduğu gözlemlenmiştir. Şekil 4.2'de ÜNİPARK'ın H ve I bloklarının arasındaki meydanın mevcuttaki yerleşim planı bulunmaktadır.

Şekil 4.2. MAKÜ ÜNİPARK H-I blok mevcut yerleşim planı

Bu gözlemler doğrultusunda, MAKÜ öğrenci çarşısının ÜNİPARK için, öğrencilerin, akademisyenler ve tüm halk için bu mekana yönlendirici olmak, dikkatlerini çekerek bu mekanı canlandırmak için, bu mekana farklı bir mekânsal tasarım yapılması hedeflenmiştir. Belirlenen mekânsal tasarımın mekanda istenilen gölge izdüşümünün sağlanması için yerinde güneş açıların incelemesi yapılmıştır. Günün her saat aralığında mekan da gözlemler yapılarak en doğru saatin ve açının oluşması hedeflenmiştir. ÜNİPARK'ın mekânsal tasarım için gerekli araştırmaları yapılırken ve H ve I bloklarının arasındaki meydanın fotoğrafları çekilmiştir (Şekil 4.3a-f).

Şekil 4.3a. MAKÜ Öğrenci çarşısından genel görünüm

Şekil 4.3b. MAKÜ Öğrenci çarşısından genel görünüm

Şekil 4.3c. MAKÜ Öğrenci çarşısı H-I blok giriş görünüm

Şekil 4.3d. MAKÜ Öğrenci çarşısı H-I blok görünüm

Belirlenen mekanda, yapılan tasarımın istenilen gölge izdüşümünün sağlanması için, günün her saat aralığında, güneş açıları gözlemlenmeleri yapılmıştır. Üniversitenin kurumsal kimliği, MAKÜ yazısının tasarımın gölgesinde algılanmasının en iyi sonucunu öğleden sonra saat 12.00-14.30 saatleri arasında olduğu kanısına varılmıştır. Havanın açık ve güneşli olması tasarımın, amacına ulaşılmasında büyük rol almıştır.

Şekil 4.3e. MAKÜ Öğrenci çarşısı H-I blok görünüm

Şekil 4.3f. MAKÜ Öğrenci çarşısı H-I blok görünüm

4.2. Uygulanılacak Soyut Resim ile Mekanın Bağlantısı

MAKÜ Öğrenci sokağında H ve I blokları arasındaki ortak alanda gözlemlerin doğrultusunda öğrencilerin, akademisyenler ve tüm halk için bu mekana yönlendirici olmak, dikkatlerini çekerek bu mekanı canlandırmak, mekana sanatsal bir bakış açısı

getirebilmek için, mekana 2D bir soyut resimden 3D ye aktarılan tasarım yapılmıştır. Bu herkese açık ortak alanda, insanların dikkatini çekerek bir araya getiren, sanatla içe içe olabilecekleri farklı, dikkat çekici ve estetik bir mekan tasarım yapılmıştır.

Ressam Burhan Doğançay'ın soyut resimlerinin renkli renkli, geometrik bir formda ve ritimde olması bu proje için önemli bir etken olmuştur. 2D soyut resminden yola çıkarak oluşturulan tasarım 3D olarak aktarıldığında, mekanda renkli enerjik, canlı dikkat çekici, yönlendirici ve farklı bir tasarım elde edilmesi planlanmaktadır.

4.3. Mekansal Tasarımda, Ressam Burhan Doğançay'ın Resimlerin 3 Boyuta Aktarılması

Bu çalışmada, mekansal tasarım için, 2D soyut resim olarak ressam Burhan Doğançay'ın eserlerinden resimler ele alınmıştır. Bu yönde ilk olarak Burhan Doğançay'ın sanat hayatı ele alınmıştır.

Ressam Burhan Doğançay Sanat eğitimini ilk olarak babası ressam Adil Doğançay ve ressam Arif Kaptan'dan almıştır. Çok fazla ülkeler gezerek, halkların kültürlerini ve sanatlarını dilini kendi özgü tasarımlara dönüştürmüştür. Fovizim akımından etkilenen sanatçı akımın renk skalasından oluşan renklerle kalın kesik çizgiler ve geometrik formlarla zıtlıklar oluşturarak eserlerinde kendi uyum sağlamıştır (Yılmaz, 2016).

Burhan Doğançay esas olarak kent duvarlarına duyduğu hayranlıktan türeyen bir grup işiyle tanınır. Kent duvarlarında çarpıcı soyut çalışmalar, ilgi çekici kolajlar oluşturmuştur. Yaptığı seyahatlerden ilhamla sürekli olarak resimlere, grafik sanatlara, heykellere ve fotoğraflara dönüştürmüştür. Sanatçı tuval üzerinde üst üste geçen, birbiri içine geçen, gölgelerle ve kolajlar oluşturmuştur. Çalışmalarında grafiti tekniği paralelinde, aşınmış, yıpranmış kâğıtların yarattığı görsel etkileri yansıtmıştır (Demir ve Anbarpınar, 2019).

Burhan Doğançay, eserlerini yıllar dönemler olarak adlandırmıştır. Bunlardan biride Kurdeleler serisidir. Bu seride bir fon üzerinde şeritler halinde bölünmüş kâğıtların, renkli şeritler halinde içe içe, üst üste, doğal kıvrımlar oluşturmuştur. Ve gölgelendirmeye mekânsal derinlik hissedilmiştir (Türkyılmaz, 2013). Bu çalışmada, Burhan Doğançay'ın "Kurdeler" serisinden yola çıkılmıştır (Şekil 4.4a-f).

Şekil 4.4a. Ressam Burhan Doğançay ve eseri (URL-49, 2019)

Şekil 4.4b. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay (URL-50, 2019)

Şekil 4.4c. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay (URL-51, 2019)

Şekil 4.4d. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay (URL-52, 2019)

Şekil 4.4e. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay (URL-53, 2019)

Şekil 4.4f. Kurdeleler serisi, Burhan Doğançay (URL-54, 2019)

Ressam Burhan Doğançay aynı zamanda heykel sanatçısı olduğu için birçok 2D boyutlu eserlerinin dışında, 3D çalışmaları da yapmıştır. Yüze- derinlik, ışık gölge ilişkileriyle üçüncü boyuta yönelmiştir. Sanatçı kendi eserlerinden yola çıkarak eserlerini 3D heykellere aktarmıştır (Türkyılmaz, 2013). Hatta bazı sergilerinde 2D eserlerinin yanında 3D heykel çalışmaları da sergilemiştir (Şekil 4.4).

Şekil 4.5. Ressam Burhan Doğançay ve 3D eseri (URL-55, 2019)

4.3.1. 2 Boyuttan 3 Boyuta Aktarılmış Tasarımın Maket Çalışması

Soyut resimde bulunan, nokta, çizgi, form ve geometrik şekilleri 3D kütle olarak aktarıldığında farklı bakış açılarından farklı zenginlikte formların algılandığı kütleler tasarlanarak, resimle mekan tasarımları beraber düşünülerek ortak bir sanat anlayışına gidilmek istenilmiştir.

Ressam Burhan Doğançay'ın soyut resimlerinden esinlenerek, MAKÜ ÜNİPARK öğrenci çarşındaki H-I Blok arasındaki belirlenen mekanda 3D mekânsal tasarım yapılmıştır. Soyut resimde bulunan, nokta, çizgi, form ve geometrik şekilleri 3D kütle olarak aktarıldığında farklı bakış açılarından farklı zenginlikte formların algılandığı kütleler tasarlanmıştır.

İlk olarak zihinde kurgulanan tasarımın oluşması için soyut resim üzerindeki formları soyutlamaları yapılmıştır. Soyut resmin üzerindeki formlar, şekiller ve renkler ele alınarak basitleştirilen formlar renkli kâğıtlarla tasarım deneme çalışmalarına başlanmıştır. Renkli fon kâğıtları uzun ve kısa, geniş ve dar farklı farklı boyutlarda kesilerek, zemine ya da birbirine yapıştırarak sürekli tasarım deneme maketleri yapılmıştır (Şekil 4.6).

Şekil 4.6. Tasarım deneme maket

Tasarımı oluştururken bir yandan maket üzerinde ışık denemelerinde farklı açılardan ışığı tutarak, maketin zemine vuran gölgesinin incelenmesi yapılmıştır. Kağıtlar üzerinde form oluşturma şekil belirleme sürecinde maketin her açıdan farklı gölgesi

oluşmuştur. Tasarımda MAKÜ yazısının en belirgin halini yakalayabilmek için ve tasarımın oluşması için, maket denemeleri üzerinde, farklı açılardan ışık denemelerini Şekil 4.6-4.7’de gösterilmektedir.

Şekil 4.6. Tasarım deneme maket

Şekil 4.7. Tasarım maket ve ışık denemesi

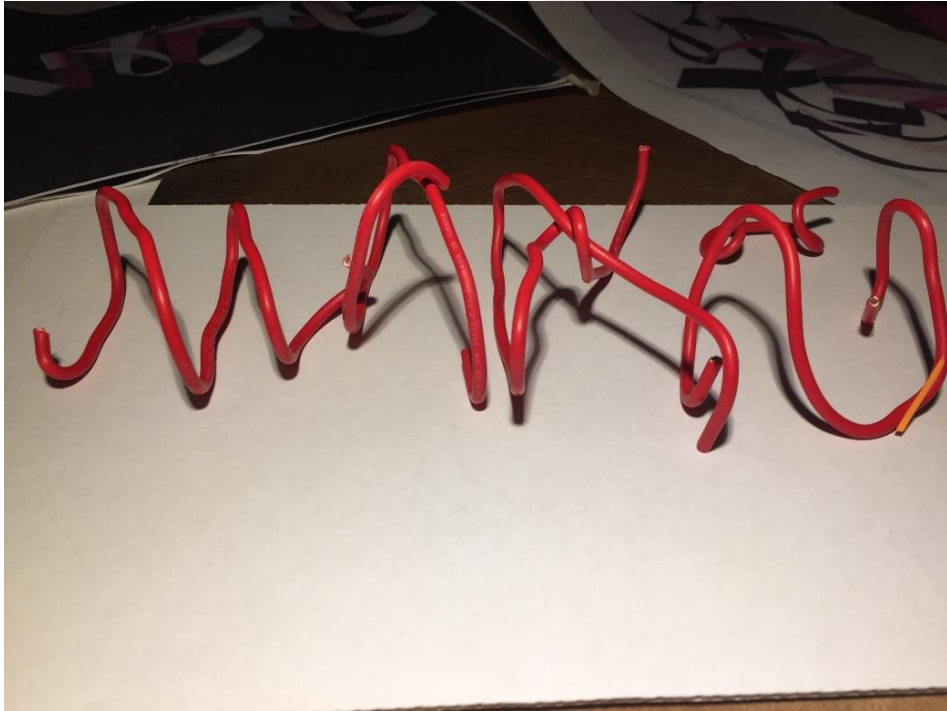
Daha sonra maket denemelerinde bükme ve kıvrım, daha avantajlı olduğu için elektrik kablosundan farklı denemeler yapılmıştır. Elektrik kablosunu zeminde yapıştırmak durumunda kalmadan deneme yapılmaları tasarımın oluşmasında büyük rol almaktadır. Maket denemeleri üzerinde, farklı açılardan ışık denemeleri yapılmıştır. Bu denemeyle istenilen tasarıma biraz daha yaklaşılmıştır. Makete yandan, önden, arkadan veya çaprazdan bakıldığında MAKÜ yazısını algılamak mümkün değil, sadece kuşbakışı bakıldığında ve gölgesinden algılanmaktadır (Şekil 4.8a-d).

Şekil 4.8a. Tasarım maket ve ışık denemesi

Şekil 4.8b. Tasarım deneme maket

Şekil 4.8c. Tasarım deneme maket

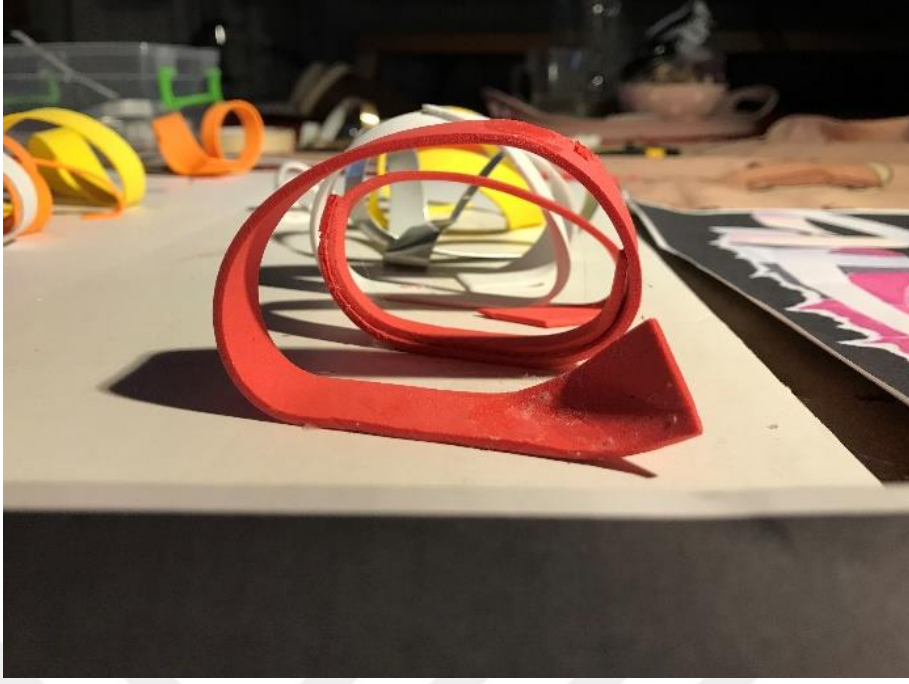

Şekil 4.8d. Tasarım deneme maket

Bir diğerk maket denemesinde ise renkli eva kâğıtları kullanılmıştır. İlk önce genişten dara giden açılı formlarda kestikten sonra kıvrılarak zemine yapıştırılmıştır. Farklı ışık açıları denemelerinde, MAKÜ yazısını yandan, önden, arkadan veya çaprazdan algılamak mümkün değil, sadece yukardan ve gölgesinden algılanmaktadır (Şekil 4.9a-c).

Şekil 4.9a. Tasarım deneme maket

Şekil 4.9b. Tasarım deneme maket

Şekil 4.9c. Tasarım deneme maket

Bir diğerk tasarım için deneme maket ise en ince sac malzeme ile yapılmıştır. Sac malzeme, sac makası ve maket bıçağı yardımıyla kesildikten sonra istenilen forma getirilmiştir. Sac bükerek istenilen forma getirdikten sonra zemine hızlı yapıştırıcı ile yapıştırılmıştır. Oluşturulan maketin gölgesinde istenilen algının oluşması için farklı

açılardan ışık denemeleri yapılmıştır. Tasarımda maketine yandan, önden, arkadan veya çaprazdan bakıldığında MAKÜ yazısını algılamak mümkün değil, sadece kuşbakışı bakıldığında ve gölgesinden algılanmaktadır (Şekil 4.11 a-d).

Şekil 4.11a. Tasarım maket çalışması

Şekil 4.11b. Tasarım maket çalışması

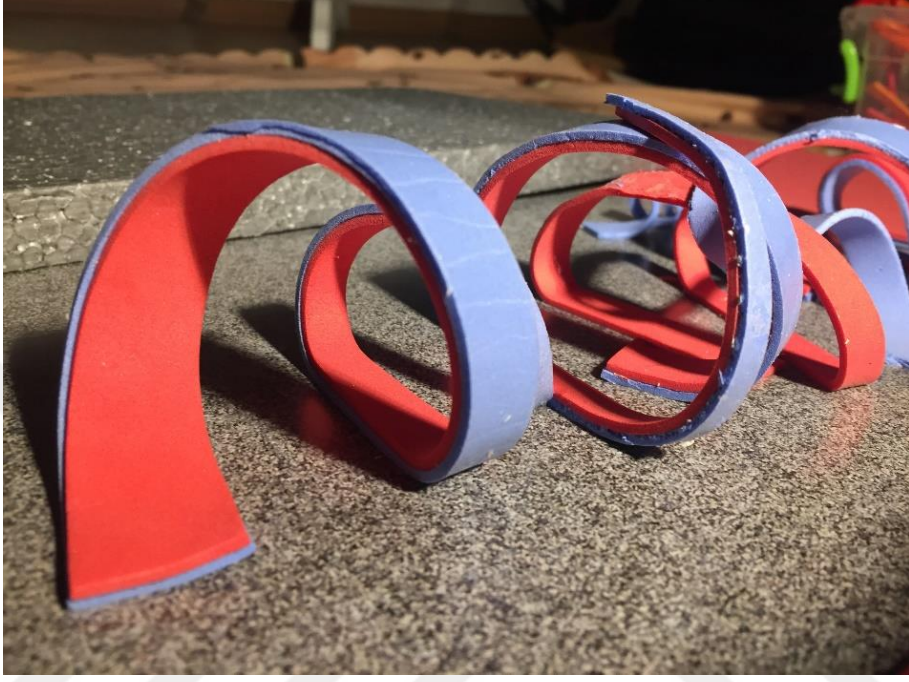
Şekil 4.11c. Tasarım maket çalışması

Şekil 4.11d. Tasarım maket çalışması

Burdur MAKÜ'nün kurumsal renkleri olarak bilinen mavi ve kırmızının bu mekânsal tasarım içinde uyumlu olabileceği düşünülerek, bir diğer maket denemesinde renkli eva kâğıtlarından kırmızı ve mavi renkleri kullanılmıştır. İlk olarak eva kâğıtları genişten dara açılı bir şekilde kesilmiştir. Kesilen mavi kırmızı kâğıtlardan mavi olan üst

de kırmızı alt da birbirine yapıştırılmıştır. Birbirine yapıştırılan mavi kırmızı kâğıt bükülerek tasarlanılan formda zemine yapıştırılmıştır. Farklı açılardan ışık denemeleri yapılarak tasarım oluşturulmuştur. Farklı açılardan MAKÜ yazısını algılamak mümkün değil, sadece kuşbakışı bakıldığında ve gölgesinden algılanmaktadır (Şekil 4.12a-d).

Şekil 4.12a. Tasarım maket çalışması

Şekil 4.12b. Tasarım maket çalışması

Şekil 4.12c. Tasarım maket çalışması

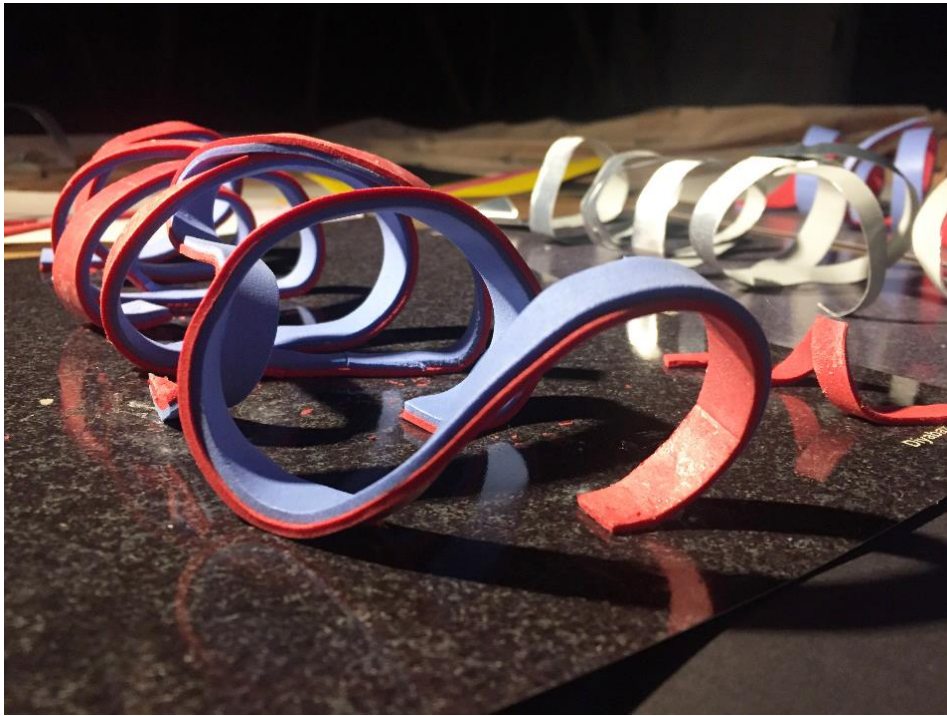
Şekil 4.12c. Tasarım maket çalışması

Bir diğerk maket denemesinde de renkli eva kâğıtlarından gene kırmızı ve mavi renkleri kullanılmıştır. Fakat bu sefer bir önceki yapılanın tam tersi kesilen mavi kırmızı kâğıtlardan mavi olan alt da kırmızı üst de birbirine yapıştırılmıştır. Birbirine yapıştırılan mavi kırmızı kâğıtları kıvrarak istenilen forma getirilmiştir. Zemine yapıştırılan maketin

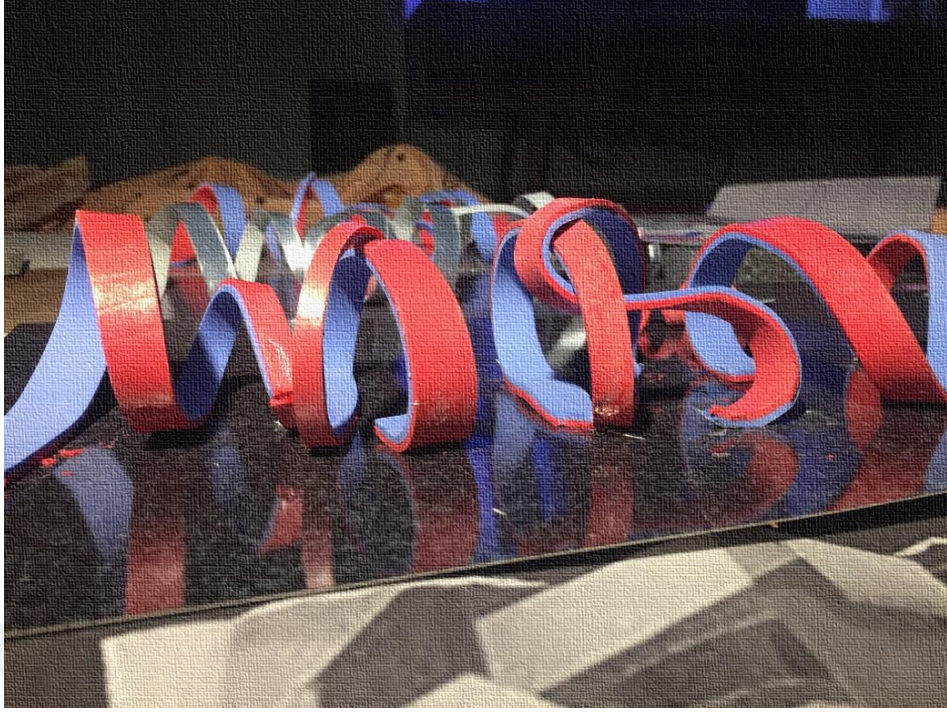
üzerinde ışık denemeleri yapılarak istenilen tasarıma ulaşıldığı anlaşılmıştır. 2D soyut resimden esinlenerek, 3D mekânsal tasarıma aktarılan maket çalışmalarının içinden, mevcut mekanla en uyumlu olabilecek tasarım oluşturulduğu kanısına varılmıştır (Şekil 4.13a-d).

Şekil 4.13a. Tasarım maket çalışması

Şekil 4.13b. Tasarım maket çalışması

Şekil 4.13c. Tasarım maket çalışması

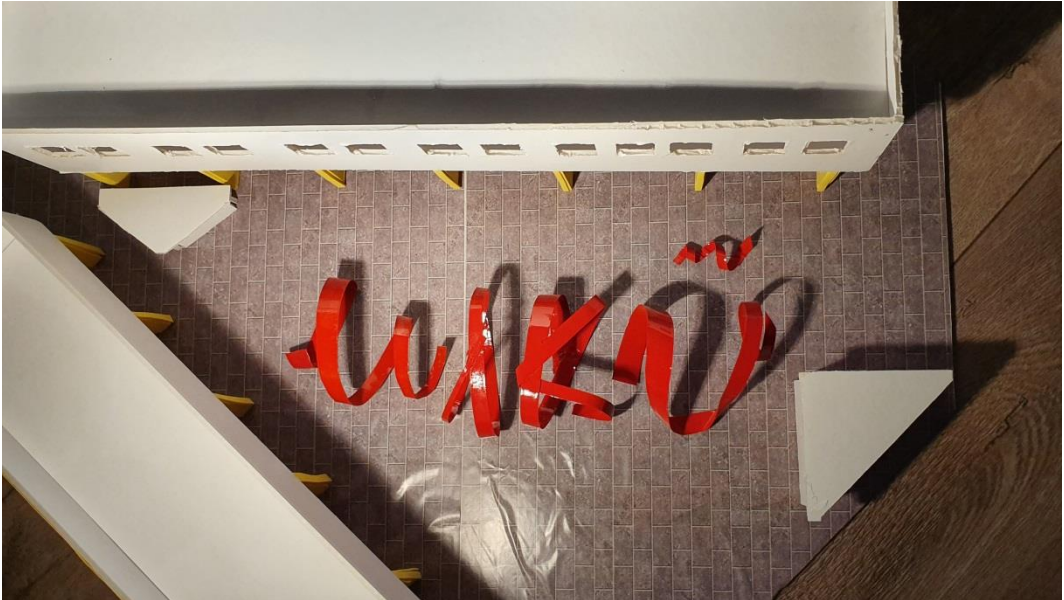
Şekil 4.13d. Tasarım maket çalışması

Birçok maket deneme ve ışık deneme çalışmalarından sonra kesinleşen tasarımın, sac malzeme ile yapılmasına karar verilmiştir. Mevcut mekanın ölçekli maketi yapıldıktan

sonra, sac malzeme ile son aşama maketi yapılmıştır. Mevcut mekanın, ölçekli maketi de yapıldıktan sonra, belirlenilen tasarım sac malzeme kıvrılarak istenilen forma getirilmiştir. Oluşturulan tasarım, spreyci boya ile kırmızı renge boyanmıştır. Uygulanacak mekanın maketinde, tasarım yerleşmesi istenilen alana yapıştırılmıştır (Şekil 4.14a-d).

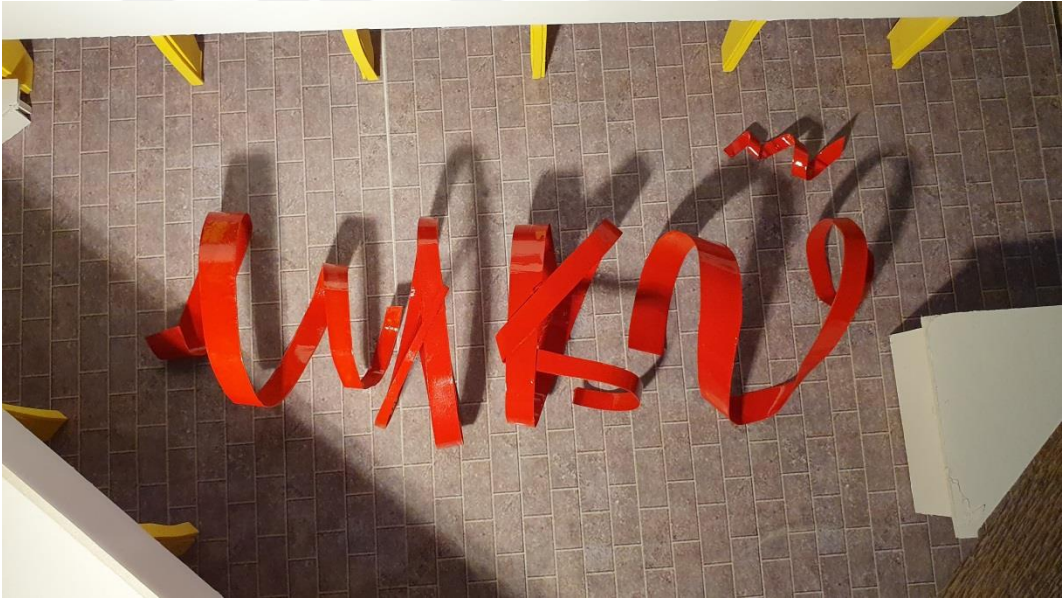
Şekil 4.14a. Tasarım maket çalışması

Şekil 4.14b. Tasarım maket çalışması

Şekil 4.14c. Tasarım maket çalışması

Şekil 4.14d. Tasarım maket çalışması

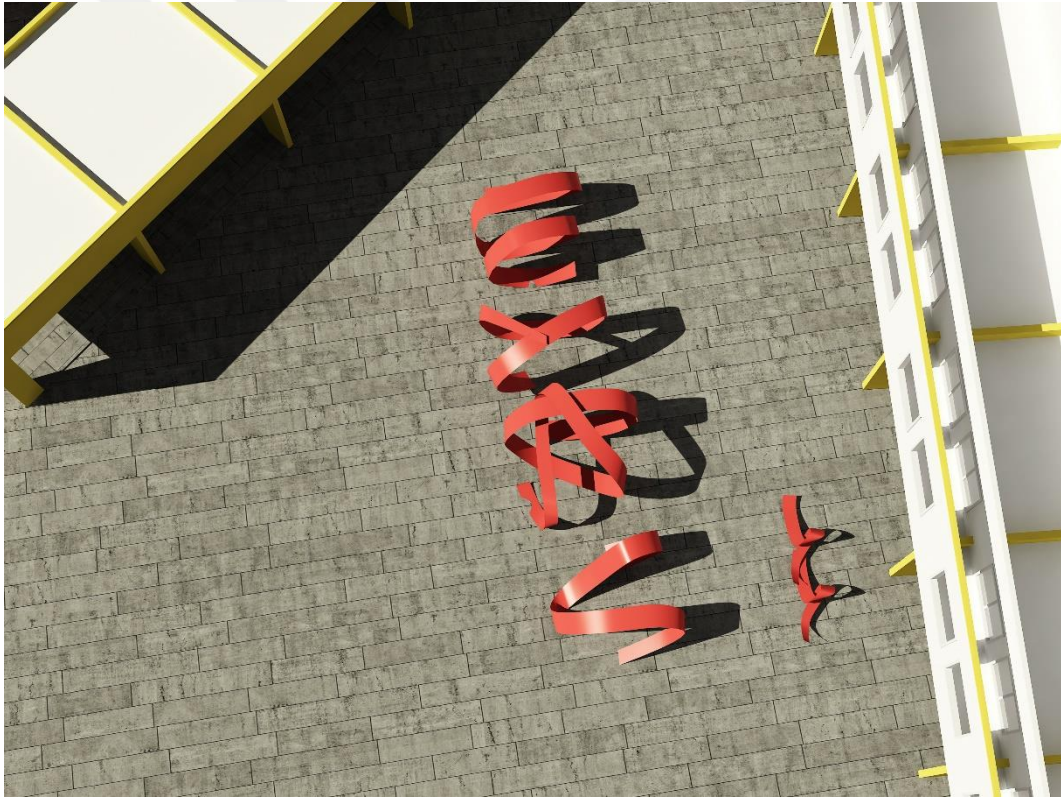
4.3.2 2 Boyuttan 3 Boyuta Aktarılmış Tasarımın Bilgisayar Destekli Çizimi

Geçmişte el becerileri yardımıyla tasarımlarını forma dönüştüren tasarımcılar, günümüzde bilgisayardan destek alarak, tasarım sürecinde farklı boyutlar kazandırmaktadır. 2 Boyutta tasarımları yapılmış çizimlerin üç boyutlu (x.y ve z koordinatlarından) görülmesi, gerçekleştirilmesi düşünülen tasarımın, nasıl görüneceğine

konusunda bir öngörü ve fikir verilmesi için 3 boyutlu sayısal ortamda çizilmektedir (Türker ve Sabahat, 1997)

3D programlar aracılığıyla, tasarımcının, tasarımının sanal ortamda 3D olarak tasarlanmasıyla, önceden meydana gelecek, estetik ve plastik sorunları önceden görerek, tasarımın mekanla uyumu ön görülebilir. Tasarımın sanat eserine dönüşme sürecinde, ışık, gölge, malzeme ve doku gibi özelliklerin nasıl görünebileceği konusunda bir fikir sahibi olabilmektedir. Bunun sonucunda tasarımın mekanla ilişkisi uyumu önceden görülebilir hale gelmesi, tasarımcı açısından büyük kolaylık sağlamaktadır (Türker ve Sabahat, 1997).

Ressam Burhan Doğançay'ın resimleri üzerinden, belirlenen formlarla birçok maket çalışmasından sonra mekana uygulanabilecek en uygun mekansal tasarım belirlenmiştir. Belirlenen bu tasarım 3D görsel olarak çizildikten sonra MAKÜ öğrenci çarşının meydanına bilgisayar destekli çizimler ile yerleştirilmiştir (Şekil 4.15a-g).

Şekil 4.15a. Tasarımın 3D görsel çalışması

Şekil 4.15b. Tasarımın 3D görsel çalışması

Şekil 4.15c. Tasarımın 3D görsel çalışması

Şekil 4.15d. Tasarımın 3D görsel çalışması

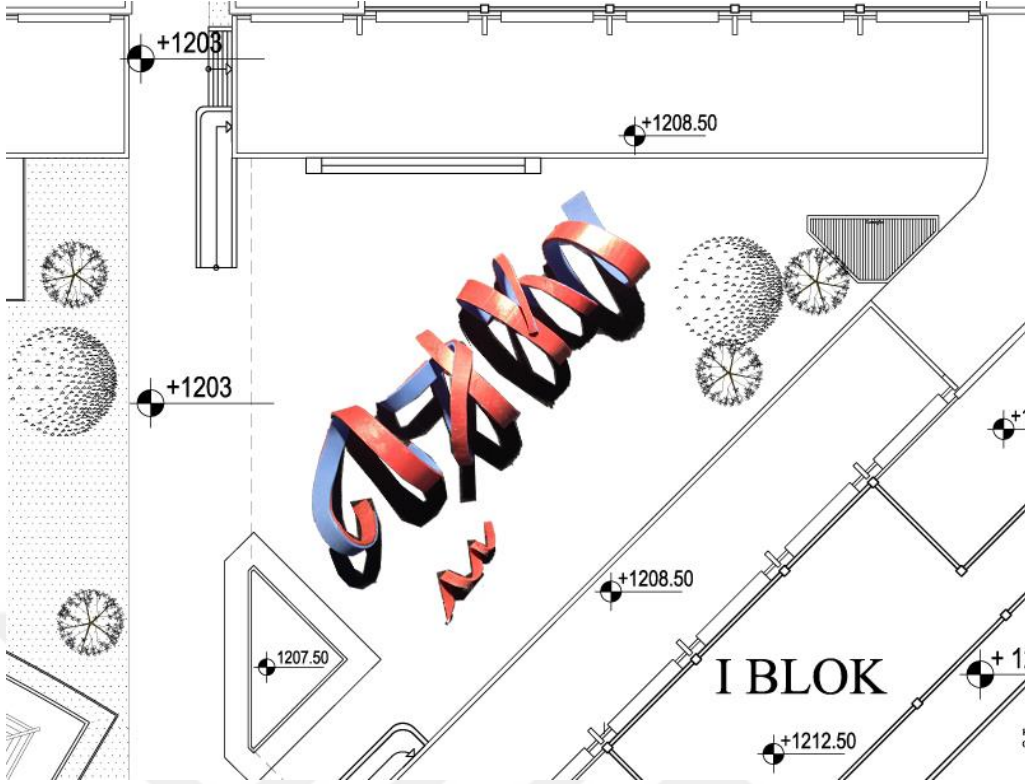
Şekil 4.15e. Tasarımın 3D görsel çalışması

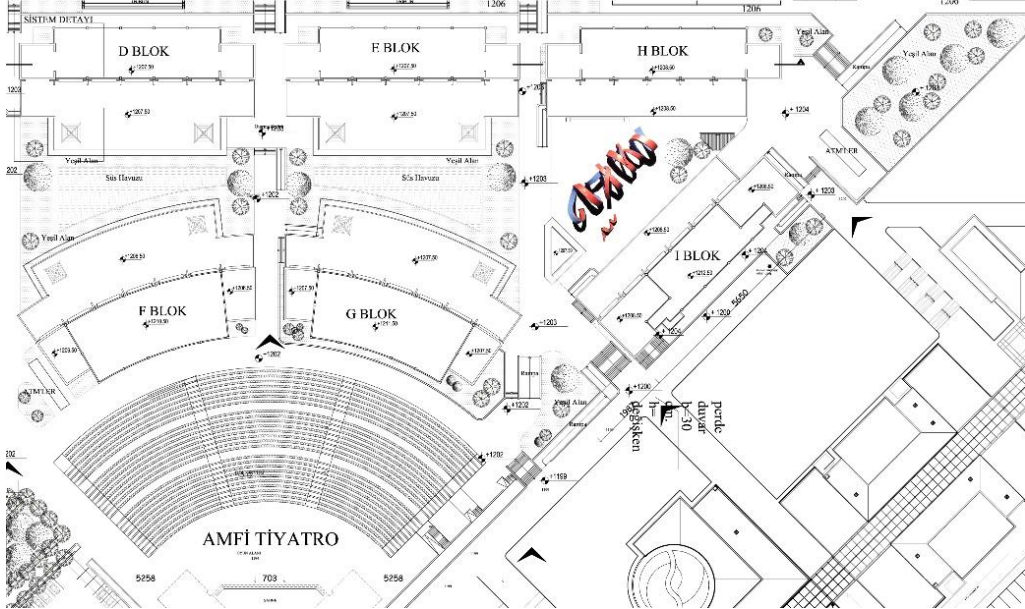
Şekil 4.15f. Tasarımın 3D görsel çalışması

Şekil 4.15g. Tasarımın 3D görsel çalışması

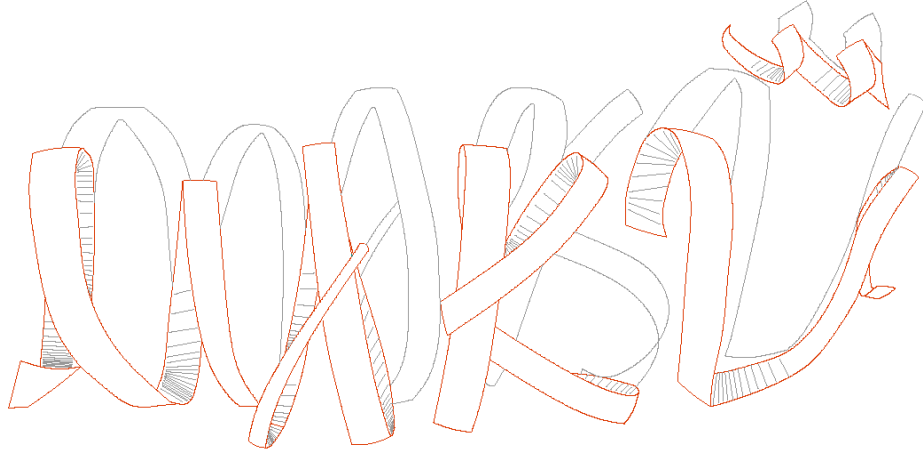

Şekil 4.16c. Tasarımın planda yerleşimi

Şekil 4.16d. Tasarımın vaziyet planında yerleşimi

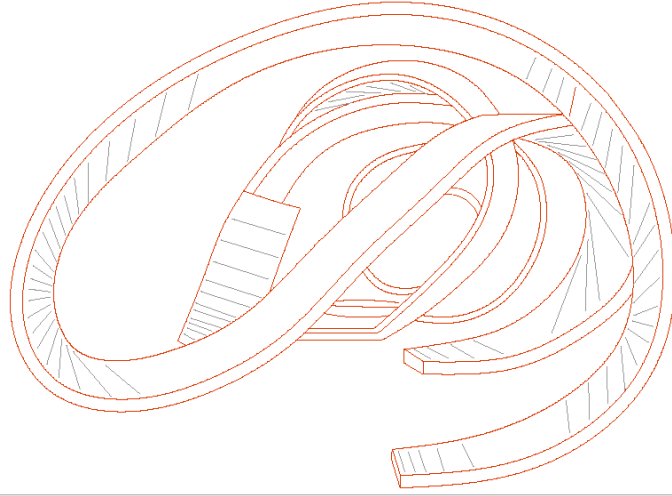
3D Mekânsal tasarımı belirlenen çalışmanın, Autocad programı ile 1/100 ölçekli plan ve görünüşleri çizilerek proje tamamlanmıştır (Şekil 4.17a-c).

Şekil 4.17a. Tasarımın kuşbakışı çizimi

Şekil 4.17b. Tasarımın ön görünüş çizimi

Şekil 4.17c. Tasarımın yan görünüş çizimi

Sanat yapıtı ve mekan algılanırken biçimler ve boşluk birbirini tamamlar. Yani yapıt mekan ile bir bağ kurarken mekan yapıtı, yapıt mekana bir anlam yüklemektedir.

Bu çalışmada da MAKÜ' nün özelliklerinden alınarak öğrencilerinin, azmi ve başarıları yere ne kadar sağlam bastığını ve bir o kadar da eğlenceli ve cıvıl cıvıl etrafa renk saçtıklarını, bu 3D mekansal tasarımla betimletilmek istenilmiştir. Aynı zamanda MAKÜ' nün sembolik yazısının güneşin belli saatlerinde gölge olarak zeminde oluşturularak mevcut mekanla, mekansal tasarımın uyumu sağlanmıştır. MAKÜ yazısının tasarımın gölgesinde algılanmasının en iyi sonucunu güneşli bir havada, saat 12.00-14.30 arasında kanısına varılmıştır. 2D boyutlu soyut bir resimden esinlenerek, mekanla uyumlu mekânsal tasarım yapılmıştır. Bu tasarımın uygulamasında; paslanmaz çelik ya da sac malzeme ile oluşturulup, kimyasal dübel ile zemine monte edilebilir.

5. SONUÇ

Günümüzde özgünlüğü olmayan sıradanlaşmış tasarımlar görmekteyiz. Bu durumun aşılabilmesinde biraz da olsa etken olabilmesi için, tasarımcıların yaratıcılığını geliştirebileceğine inanılan, soyut resimden esinlenerek, mekan tasarımların yapılabilmesi amaçlanmıştır.

Hayatımızın merkezinde yer alan tüm yapıları çevre, tasarımla ilişkilidir. Hayatı kolaylaştıran mekanlar da sanatın, estetiğin ve güzelliğin birleştiği tasarımlar yapılmalıdır. Kimsenin görmediğini görerek düşünmediğini düşünerek, birbirinin kopyası olan çalışmalardan uzaklaşarak, zihinde canlandırılan bir planın biçimlendirilerek ve eskizler yaparak tasarımlar yapılmalıdır. Tüm mekan tasarımları sanatsal bir bakış açısıyla tasarlanıp konsept oluşturulmalıdır. Bu konseptlerden biri de soyut resim olabilir.

Soyut bir resmi, tasarım çıkış noktası olarak ele alındığında, soyut resmin üzerinde bulunan nokta, çizgi, düzlem, renkleri ve geometrik şekilleri kütlelerle üçüncü boyuta, mekânsal tasarıma aktarılabilir. Bunun sonucunda kimsenin görmediği görmek, düşünmediğini düşünerek, birbirinin kopyası olan çalışmalardan uzaklaşarak, özgün ve sanatsal bir tasarım edilebilir.

Tasarımcılar mekan tasarlarken form yaratma, strüktür kurgulama sürecinde fikir ve yöntem geliştirebilir. Yaratıcılığın artmasına, ve yeni ürünler oluşturmada, tasarımcılara yardımcı olabilir. Kendini anlatmayan karakteri olmayan mekanlara anlam yükleyip onlar için tarz ve konsept oluşturulabilir sonucunda estetik, farklı ve dikkat çekici tasarımlar elde edilebileceği düşünülmüştür.

Soyut resim, mekansal tasarım olarak aktarıldığında, sadece sıradan bir tasarım olmaz, insanların merak duygusunu diri tutarak, mekanın popülaritesini, canlandırarak, artırır. İnsanların sanata ve mekan tasarımına bakış açısını değiştirir.

Bir mekanı tasarlarken, soyut resmi tasarım çıkış noktası olarak ele alındığında, soyut resmin üzerinde bulunan nokta, çizgi, düzlem, renkler ve geometrik şekiller kütleli olarak üçüncü boyuta aktarıldığında, sanata dokunabilmek, algılayabilmek ve sanatın içinde sanatı yaşatmak mümkün olacaktır.

KAYNAKLAR

- Akbulut, D., 2014. Evrimsel tasarım yönetimi ve yaratıcılığın süreç içerisindeki yeri. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 2, 21-33.
- Akgül, B., 2013. *Resimden Mekana: Kandinsky- Sanat ve Mimarlık Arakesitinde Tasarım Stüdyoları*. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Akdoğan, B., 2001. Sanat, sanatçı, sanat eseri ve ahlak. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 42(1), 213-245.
- Atalay, E., 2004. Sanat özgürlüğü temel hakkının kapsamı ve diğer temel hak ve özgürlüklerle ilişkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 6(2), 1-28.
- Aras, A., 2013. *Resimden Mekana: Kandinsky- Sanat ve Mimarlık Arakesitinde Tasarım Stüdyoları*. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Avcı, O., 2015. Modern Sanatta Minimal Mekan Çözümlenmeleri, Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, Türkiye.
- Bayazıt, N., 2011. *Endüstri Ürünlerinde ve Mimarlıkta Tasarlama Metotlarına Giriş*. Literatür Yayıncılık, İstanbul.
- Bingöl, B., 2011. Sanat özgürlüğü. *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1(2), 92-139.
- Cauquelin, A., 2016. *Çağdaş Sanat*. (Ö. Avcı, Çev.) Dost Kitapevi Yayınları, Ankara.
- Ching, F.D.K., 2007. *Mimarlık Biçim, Mekan ve Düzen*. (S. Lökçe, Çev.) Yem Yayınları, İstanbul.
- Çiçek, Ç. ve Kaya, G., 2016. Soyut resim sanatının mekansal tasarıma aktarılması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, Özel Sayı 1, 1-8.
- Çiçek, Ç., 2008a. O adlı eser, Kişisel Arşiv
- Çiçek, Ç., 2008b. İroni adlı eser, Kişisel Arşiv
- Danto, A., 2013. *Sanat Nedir*. (Z. Baransel, Çev.) Sel Yayınları, İstanbul.
- Demir, R. ve Anbarpınar E., 2019. *Burhan Doğançay Sanatında Kent Duvarları*. <https://ksu-tr.academia.edu/rabiademir> (Erişim Tarihi: 01.05.2019).
- Demirkaya, H., 1999. Mekan Kavramının Tarihsel Süreç İçinde İncelenmesi ve Günümüze Mekan Anlayışı, Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Diçeli, D., 2017. Sanat ve tasarım etiği. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 6(30), 585-617.

- Eldiren, Y.O., 2019. Estetik Bağlamında Resim Sanatının Alımlanmasında Özgürlüğün Biçimleri, Doktora Tezi. İstanbul T.C. Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Erbay, M., 2013. *Resimden Mekana: Kandinsky- Sanat ve Mimarlık Arakesitinde Tasarım Stüdyoları*. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Erciş, M.A.D., 2015. Rönesanstan 20.Yüzyıla Kadar Resim Sanatında Anıtsal Görünümler, Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Freland, C., 2008. *Sanat Kuramı. (F. Demir, Çev.)* Dost Kitapevi Yayınları, Ankara.
- Gazan, S., 2018. *Art Nouvea (Sezesyonizm) Sanat Akımı, Sanatçılar ve Eserler*. Tarihli Sanat, <https://www.tarhlisanat.com/art-nouveau-sezesyonizm-sanat-akimi/> (Erişim Tarihi: 03.05.2019).
- Gökçek, Ö., 2013. *Piet Mondrian Çizgi Renklerin Müziği*. https://www.academia.edu/3835997/PIET_MONDRIAN (Erişim Tarihi: 03.05.2019).
- Gönülal, Ö., 2016. Soyut Resimden Soyut Fotoğrafa. <http://aves.akdeniz.edu.tr/YayinGoster.aspx?ID=2039&NO=6> (Erişim Tarihi: 05.05.2019).
- Grzymkowski, E., 2016. *Sanat 101. (O. Düz, Çev.)* Say Yayınları, Ankara.
- Hajek, O.H.; Gomringer, E., 1997. *O. H. Hajek, Zeichen setzen - Zeichen für Menschen, Münster Copenrath*.
- Hasol, D., 2008. *Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü*. Yem Yayınları, İstanbul.
- Karahan, Ç., 2001. Kandinsky ve sanatta manevilik. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 7, 71-74.
- Kaya, L.G., 2014. *Tasarımda Çevreci Yaklaşım Ders Notları*. Akdeniz Üniversitesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, Antalya.
- Kodaman, L. ve Yılmaz, M., 2015. Sanat yapıtlarından alıntılamanın resim anasanaat atölye öğrencilerinin çalışmalarına etkisi. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(14), 83-101.
- MEB, 2012. *Organizasyonlarda Mekan Tasarımı*. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Rehber Modül, No: 214T00098, Ankara.
- Önal, G.K., 2011. Yaratıcılık ve kültürel bağlamda mimari tasarım süreci. *Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 16(1), 155-162.
- Ötğün, C., 2008. Sanat yapıtına yaklaşım biçimleri. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(2), 159-178.
- Özeskici, E., 2018. Sanatta değişen paradigmlar: Sanatçı, eser ve alıcı ilişkisi. *Yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*, 20, 111-120.

- Özkartal, M., 2009. Resim sanatında çizgi ve çizgi ritmi üzerine. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 4, 55-72.
- Öztürk, Ö., 2007. Kentsel Kimlik Oluşumunda Güzel Sanatların Yeri İzmir Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- Rudowicz, E., 2003. *Creativity and Culture: A Two Way Interaction*, Scandinavian Journal of Educational Research, Vol. 47, 3-4
- Soğuksu, N., 2015. Popart'ın Grafik Tasarım Üzerindeki Etkisi, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Şenol, T. ve Yönsel, M., 2018. Piet Mondrian ve Kazimir Malevich Örnekleminde Soyut Yapıtların Somut İsimlerle Adlandırılması Üzerine İnceleme. http://www.jasstudie.com/Makaleler/865301118_20-%c3%96%c4%9f.%20G%c3%b6r%20DR.%20To%20lga%20c5%9eenol.pdf
- Tanyeli, U. ve Sözen, M., 2015. *Sanat Kavram ve Metinler Sözlüğü*. Remzi Kitabevi Yayınları, İstanbul.
- Tapies, A., 2014. *Sanat Pratiği*. (İ. Birkan, Çev.) Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.
- Türker, İ.H. ve Sebahat, N.S., 2011. İmgeden sayısala, sayısaldan gerçeğe ‘Heykel’. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(7), 141-157.
- Türkyılmaz, H.Ö., 2013. Çağdaş Türk Resminde Gelenek Sorunsalı, Yüksek Lisans Tezi Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- URL-1, 2019. *İnci Küpeli Kız, Johannes Vermeer*, <https://www.pivada.com/johannes-vermeer-inci-kupeli-kiz>, (Erişim Tarihi:18.02.2019).
- URL-2, 2019. *Mona Lisa, Leonardo Da Vinci*, <https://www.pivada.com/leonardo-da-vinci-mona-lisa>, (Erişim Tarihi:18.02.2019).
- URL-3, 2019. *Kaplumbağa Terbiyecisi, Osman Hamdi*, <https://kutudasanatvar.com/blogs/kutublog/kaplumbaga-terbiyecisi-olarak-osman-hamdi>, (Erişim Tarihi:18.02.2019).
- URL-4, 2019. *Öpücük, Gustav Klimpt*, <https://www.tarihli-sanat.com/art-nouveau-sezesyom-nizm-sanat-akimi/>, (Erişim Tarihi: 18.02.2019).
- URL-5, 2019. *Yıldızlı Gece, Van Gogh*, <https://www.wannart.com/yildizli-gece-van-gogh-un-ocnu-basyapiti-uzerine/>, (Erişim Tarihi: 05.02.2019)
- URL-6, 2019. *Ağlayan Kadın, Pablo Picasso*, <https://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-p/picasso-pablo/pablo-picasso-aglayan-kadin-9516/>, (Erişim Tarihi: 17.02.2019).
- URL-7, 2019., *Marilynler, Andy Warhol*, <https://www.arthipo.com/tr-tr/andy-warhol-vurulmus-marilyn-ler.html>, (Erişim Tarihi: 18.02.2019).

- URL-8, 2019. *Kompozisyon VIII, Wassily Kandinsky*, <https://www.wassilykandinsky.net/work-50.php>, (Erişim Tarihi:21.01.2019).
- URL-9, 2019. *Kompozisyon, Pablo Picasso*, https://www.rogallery.com/Picasso/Estate-Posters/picasso_estate_poster-5-C-k.htm, (Erişim Tarihi:21.01.2019).
- URL-10, 2019. *Big Spedirweb, Burhan Doğançay*, <https://www.istanbulsanatevi.com/sanaticilar/soyadi-d/dogancay-burhan/burhan-dogancay-1929-2013/>, (Erişim Tarihi: 07.02.2019).
- URL-11, 2019. *Çiğlik, Ayhan Tomak*, <http://ayhantomak.com/> (Erişim Tarihi:11.03.2019).
- URL-12, 2019. *Çiğlik heykel, Ayhan Tomak*, <http://ayhantomak.com/>, (Erişim Tarihi: 11.03.2019).
- URL-13, 2019. *Rüzgar Gülü, Ayhan Tomak*, <http://ayhantomak.com/> (Erişim Tarihi: 11.03.2019).
- URL-14, 2019. *Rüzgar Gülü heykel, Ayhan Tomak*, <http://ayhantomak.com/> (Erişim Tarihi: 11.03.2019).
- URL-15, 2019. *De stijl, Piet Modrian*, <https://www.arthipo.com/artblog/unlu-ressamlarin-hayat-hikayeleri/ressam-piet-mondrian-hayati-sanat-gorusu-eserleri.html>, (Erişim Tarihi: 02.01.2019).
- URL-16, 2019. *De stijl, Piet Modrian*, <https://www.arthipo.com/artblog/unlu-ressamlarin-hayat-hikayeleri/ressam-piet-mondrian-hayati-sanat-gorusu-eserleri.html>, (Erişim Tarihi:02.01.2019).
- URL-17, 2019. *De Stijl Tarzının tasarıma aktarılmasına örnekler*, <https://cellcode.us/quotes/mondrian-piet-fashion-arts.html>, (Erişim Tarihi: 03.01. 2019)
- URL-18, 2019. *De Stijl, Dış cephe tasarımı*, <https://tr.pinterest.com/pin/512566001335828312/>, (Erişim Tarihi:02.01.2019).
- URL-19, 2019. *De Stijl, Dış cephe tasarımı, İnci Küpeli Kız, Johannes Vermeer*, https://www.pivada.com/johannes-vermeer-Inci-kupeli-kiz_, (Erişim Tarihi: 18.02.2019).
- URL-20, 2019. *De Stijl Tarzı iç mekan tasarımı*, <https://bigumigu.com/haber/piet-mondrian-tablosunun-icinde-yasamak/>, (Erişim Tarihi:01.05.2019).
- URL-21, 2019. *De Stijl Tarzı iç mekan tasarımı*, <https://bigumigu.com/haber/piet-mondrian-tablosunun-icinde-yasamak/>, (Erişim Tarihi:01.05.2019).
- URL-22, 2019. *De Stijl Tarzı iç mekan tasarımı*, <https://bigumigu.com/haber/piet-mondrian-tablosunun-icinde-yasamak/>, (Erişim Tarihi:01.05.2019).
- URL-23, 2019. *De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı*, <https://tr.pinterest.com/pin/553168766722118621/>, (Erişim Tarihi:13.03.2019).

- URL-24, 2019. *De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı*, <https://www.pinterest.at/pin/564849978249188987/>, (Erişim Tarihi:13.03.2019).
- URL-25, 2019. *De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı*, <https://www.pinterest.at/pin/564849978249188987/>, (Erişim Tarihi:13.03.2019).
- URL-26, 2019. *De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı*, <https://tr.pinterest.com/pin/623326404653905098/>, (Erişim Tarihi:13.03.2019).
- URL-27 2019. *De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı*, <https://www.cappellini.com/en/homage-to-mondrian>, (Erişim Tarihi:13.03.2019).
- URL-28, 2019. *De Stijl Tarzı iç mekanda mobilya tasarımı*, <https://tr.pinterest.com/pin/409405422360434766/>, (Erişim Tarihi:13.03.2019).
- URL-29, 2019. *El Lissitzky'nin soyut resimi*, <https://art-zoo.com/proun-el-lissitzky/>, (Erişim Tarihi: 11.02.2019).
- URL-30, 2019. *El Lissitzky'nin perspektif çalışması*, <https://exploreartwithme.wordpress.com/2012/03/06/el-lizzitsky-proun/>, (Erişim Tarihi: 11.01.2019).
- URL-31, 2019. *El Lissitzky'nin Proun odası*, <https://www.lapedrera.com/en/agenda-activities-barcelona/previous-exhibitions/el-lissitzky-experience-totality>, (Erişim Tarihi: 17.03.2019).
- URL-32, 2019. *El Lissitzky'nin soyut resimi*, www.wikiart.org/en/el-lissitzky/preliminary-sketch-for-a-poster-1920, (Erişim Tarihi:18.03.2019).
- URL-33 2019. *El Lissitzky'nin soyut resimi*, https://www.bilimveutopya.com.tr/rus-sanatcilarin-duslerindeki-gelecek_ (Erişim Tarihi:18.03.2019).
- URL-34, 2019. *El Lissitzky'nin soyut resimi*, <https://tr.pinterest.com/pin/267823509063641138/>, (Erişim Tarihi:23.03.2019).
- URL-35, 2019. *El Lissitzky'nin soyut resimi*, https://www.allposters.com/-sp/Proun-1920-Posters_i8944139_.htm, (Erişim Tarihi:21.03.2019).
- URL-36, 2019. *El Lissitzky'nin soyut resimi*, <https://tr.pinterest.com/pin/541909767636940473/>, (Erişim Tarihi:19.06.2019).
- URL-37, 2019. *El Lissitzky'nin soyut resimi*, <http://www.artnet.fr/artistes/nicolaas-warb/brisure-v1zanGlmahJ5DKOhNJtdTQ2>, (Erişim Tarihi:19.02.2019)
- URL-38, 2019. *Black and Violet, Wassily Kandinsky*, <https://www.wassily-kandinsky.org/Black-and-Violet.jsp>, (Erişim Tarihi:12.03.2019).
- URL-39, 2019. *Kompozisyon VIII, Wassily Kandinsky*, <https://www.wassily-kandinsky.org/Black-and-Violet.jsp>, (Erişim Tarihi:19.02.2019).

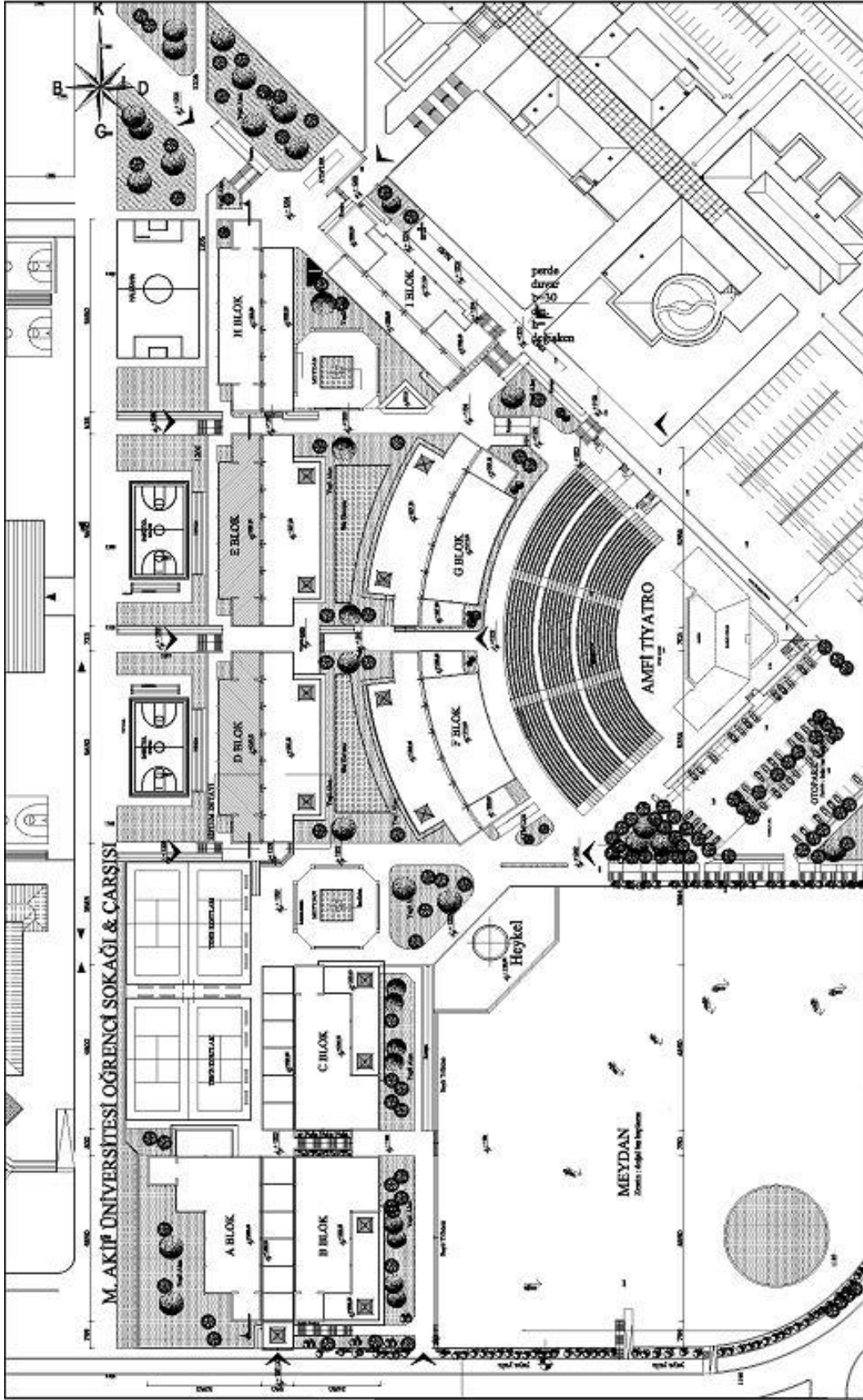
- URL-40, 2019. *Transversal Line, Wassily Kandinsky*, <https://www.todocadros.es/kandinsky/linea-transversal.htm>, (Erişim Tarihi: 18.02.2019).
- URL-41, 2019. *On White II, Wassily Kandinsky*, <https://www.wassilykandinsky.net/work-238.php>, (Erişim Tarihi: 06.03.2019).
- URL-42, 2019. Burdur coğrafi konumu, <http://www.burdurkulturturizm.gov.tr/TR-155073/cografi-durumu.html>, (Erişim Tarihi: 15.04.2019).
- URL-43, 2019. *Türkiye-Burdur haritası*, <https://www.lafsozluk.com/2012/01/burdur-ilinin-turkiye-haritasindaki-yeri.html>, (Erişim Tarihi: 16.03.2019).
- URL-44, 2019. *Burdur MAKÜ Hakkında Öğrenci sayısı*, <https://aday.maku.edu.tr/universite-hakkinda.html>, (Erişim Tarihi: 17.03.2019).
- URL-45, 2019. *Burdur MAKÜ ÜNİPARK*, <http://www.cagdasburdur.com/egitim/makunun-sosyal-hayati-uniparkta-yasanacak-h13692.html>, (Erişim Tarihi: 06.03.2019).
- URL-46, 2019. *MAKÜ ÜNİPARK 3D Proje Çalışması*, <http://www.sanalbasin.com/burdur-makuye-dev-ticari-kompleks-12797654/>, (Erişim Tarihi: 23.03.2019)
- URL-47, 2019. *MAKÜ ÜNİPARK 3D Proje Çalışması*, <http://www.sanalbasin.com/burdur-makuye-dev-ticari-kompleks-12797654/>, (Erişim Tarihi: 23.03.2019)
- URL-48, 2019. *MAKÜ ÜNİPARK 3D Proje Çalışması*, <http://www.sanalbasin.com/burdur-makuye-dev-ticari-kompleks-12797654/>, (Erişim Tarihi: 23.03.2019)
- URL-49, 2019. *Ressam Burhan Doğançay ve eseri*, <https://www.istanbulsanat-evi.com/sanatcilar/soyadi-d/dogancay-burhan/burhan-dogancay-1929-2013/> (Erişim Tarihi: 02.04.2019)
- URL-50, 2019. *Ressam Burhan Doğançay eseri*, <https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-d/dogancay-burhan/burhan-dogancay-1929-2013/> (Erişim Tarihi: 02.04.2019)
- URL-51, 2019 *Ressam Burhan Doğançay eseri*, <https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-d/dogancay-burhan/burhan-dogancay-1929-2013/> (Erişim Tarihi: 23.05.2019)
- URL-52, 2019. *Ressam Burhan Doğançay eseri*, <https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-d/dogancay-burhan/burhan-dogancay-1929-2013/> (Erişim Tarihi: 23.04.2019)
- URL-53, 2019. *Ressam Burhan Doğançay eseri*, <https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-d/dogancay-burhan/burhan-dogancay-1929-2013/> (Erişim Tarihi: 21.04.2019)
- URL-54, 2019. *Ressam Burhan Doğançay eseri*, <https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-d/dogancay-burhan/burhan-dogancay-1929-2013/> (Erişim Tarihi: 23.05.2019)

- URL-55, 2019. *Ressam Burhan Doğançay eseri*, <https://www.istanbulsanatevi.com/sanatcilar/soyadi-d/dogancay-burhan/burhan-dogancay-1929-2013/> (Erişim Tarihi: 23.05.2019)
- Uzunoglu, M.N., 2014. *Obje Yanılsama İlgisinde Çözömlerler*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Yılmaz, S., 2006.). *Kavram ve Sorun Olarak Heykelde Mekan*, Makale. <https://earsiv.anadolu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11421/909/352344.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Erişim Tarihi:18.01.2019)
- Yılmaz, Z.Ö., 2016. *Fovizim Akımı Tekstildeki Yansımaları*, Yüksek Lisans Tezi. Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Zencir, M., 2007. *Güzel Sanatlar Alanındaki Kullanıcıların Bilgi Gereksinimleri ve Bilgi Kullanım Özellikleri: Hacettepe Üniversitesi Örneği*, Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- Zorlu, T., 2013. *Resimden Mekana: Kandinsky- Sanat ve Mimarlık Arakesitinde Tasarım Stüdyoları*. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.

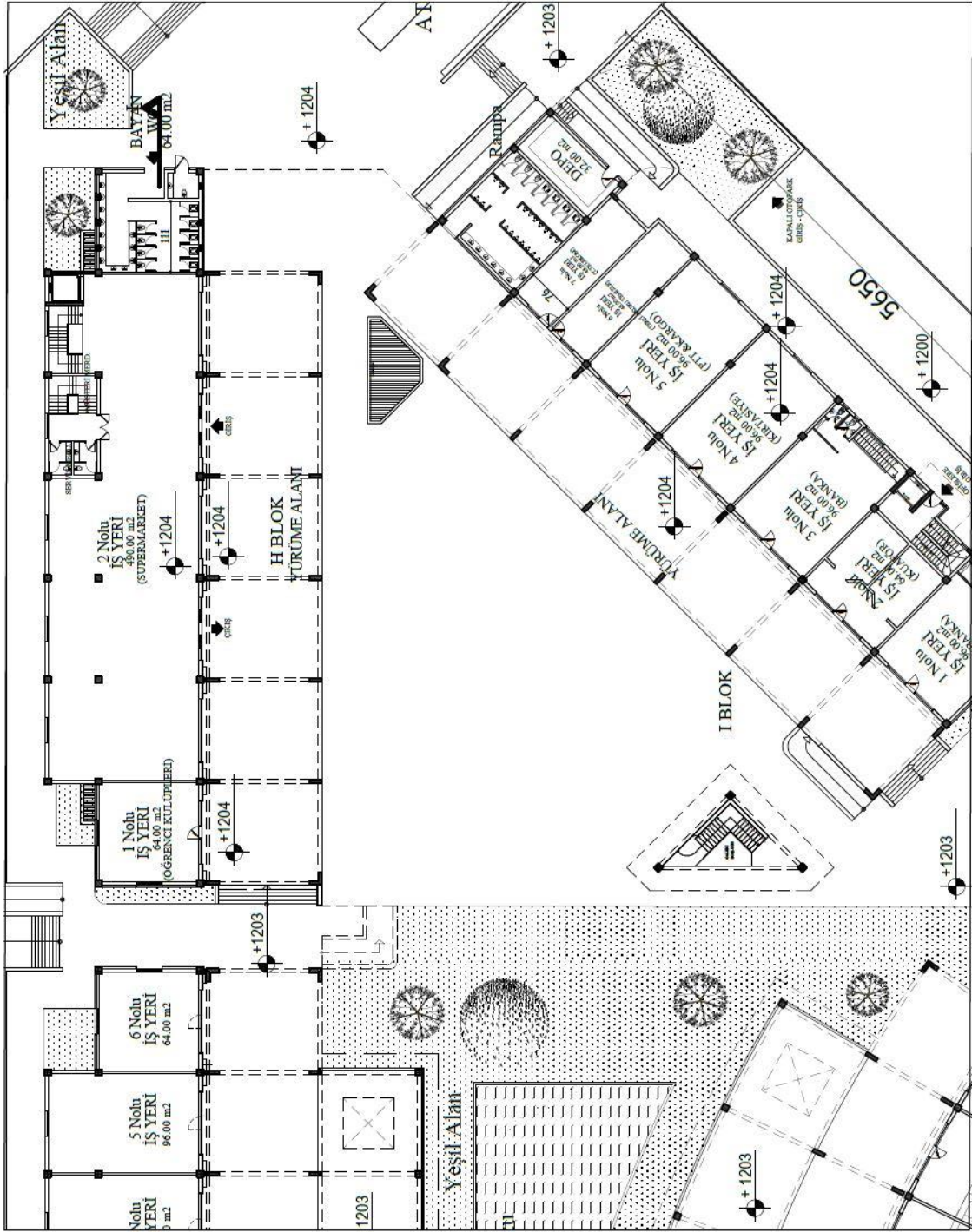
EKLER

EK 1 - Şekil 3.2. MAKÜ vaziyet planı (MAKÜ KİMER, 2019)

EK 2 - Şekil 3.3. MAKÜ ÜNİPARK vaziyet planı (Parlakdağ Mimarlık, 2017)

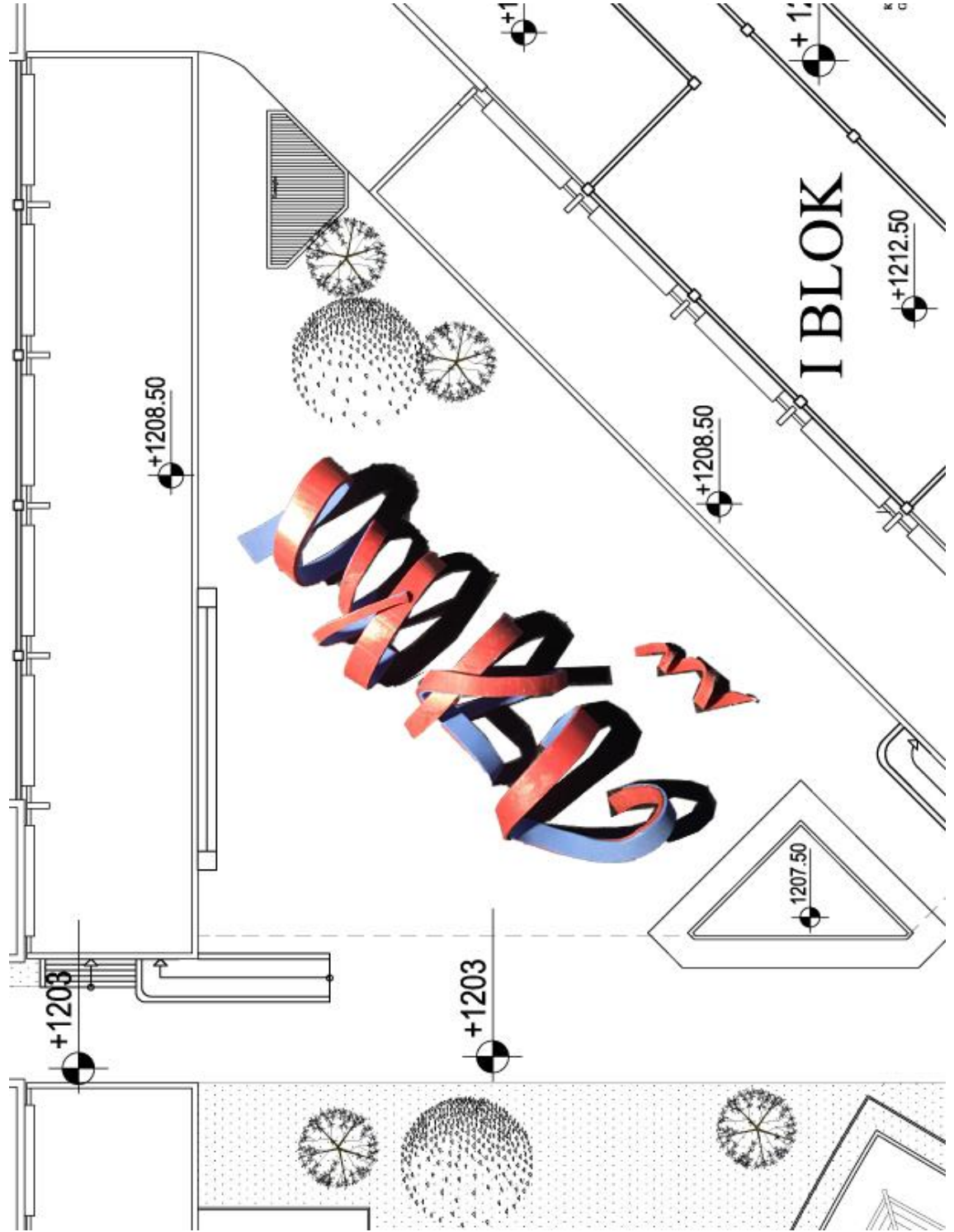
EK 3 - Şekil 4.2. MAKÜ ÜNİPARK H-I blok mevcut yerleşim planı

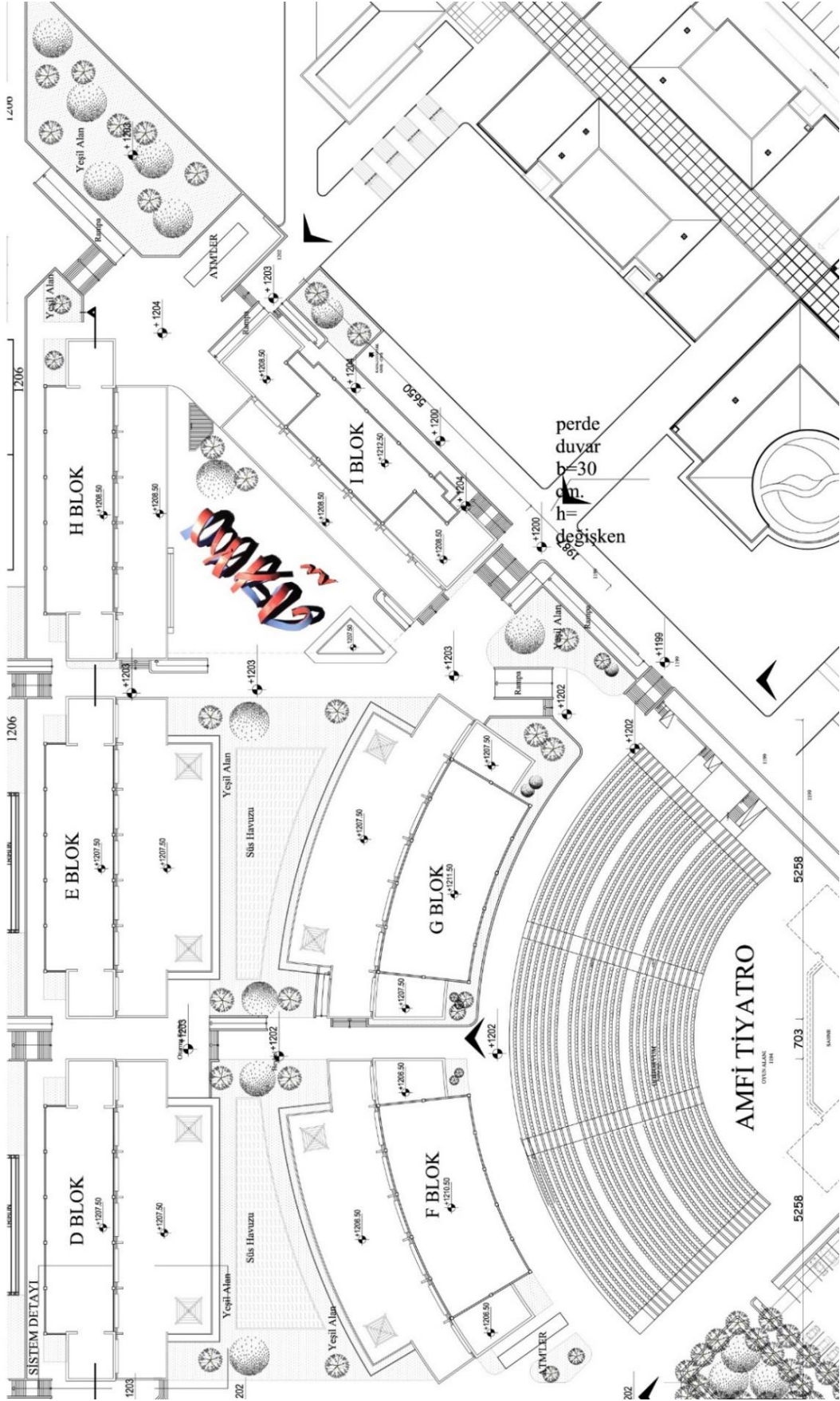
EK 4 - Şekil 4.11c. Tasarım maket çalışması

EK 5 – Şekil 4.13d. Tasarım maket çalışması

EK 6 – Şekil 4.16c. Tasarımın planda yerleşimi

EK 7- Tablo 4.16d. Tasarımın vaziyet planında yerleşimi

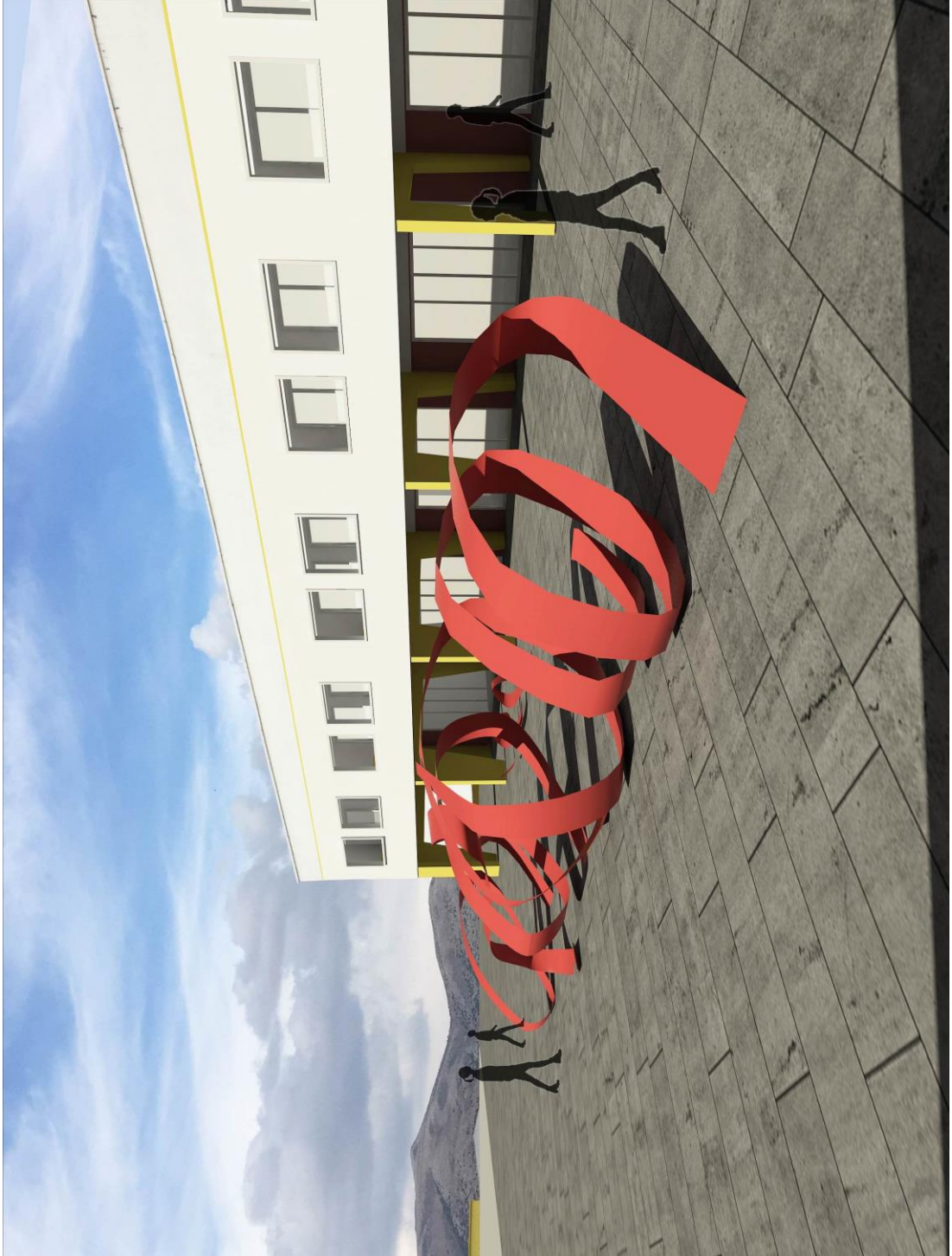
EK 8 - Şekil 4.14a. Tasarım maket çalışması

EK 9 - Şekil 4.14d. Tasarım maket çalışması

EK 10 - Şekil 4.15a. Tasarımın 3D görsel çalışması

EK 11 - Şekil 4.15b. Tasarımın 3D görsel çalışması

EK 12 - Şekil 4.15d. Tasarımın 3D görsel çalışması

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı :Çiğdem ÇİÇEK OKUMUŞ

Doğum Yeri ve Yılı :Burdur/ 24.02.1992

Eğitim Durumu

		<u>Yıl</u>
Lise	:Isparta Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	2005/2009
Lisans	:Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimari ve Çevre Tasarımı	2009/2014
Yüksek Lisans	:Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mekansal Planlama ve Tasarım	2016/2019

Çalıştığı Kurum / Kurumlar

	<u>Yıl</u>
1- Argon Mimarlık / İç Mimar	2014/2015
2- UÇTA Mimarlık / İç Mimar	2015/2016
3- Mimar Sinanoğlu / İç mimar	2016/2019

Yayınları (SCI ve diğer makaleler

- 1- ÇİÇEK, Ç , KAYA, L . "Soyut Resim Sanatının Mekansal Tasarımına Aktarılması".
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi 7 (2016): s.9-17